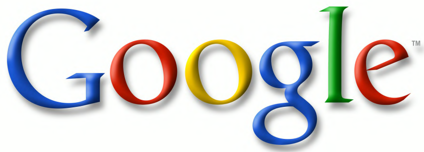

Ex libris Petri Joannelij. eq. F.

Symb.

Πὰν ἥλιος βλέπει τε [illegible] τε.

MAPHAEI
S. R. E. CARD.
BARBERINI
NVNC
VRBANI PP. VIII.
POEMATA.

MAPHÆI
S. R.E. CARD.
BARBERINI
NVNC
VRBANI PP. VIII.
POEMATA.

Pet. Paul. Rubens pinxit. *Corn. Galle sculpsit.*

ANTVERPIÆ, EX OFFICINA PLANTINIANA
BALTHASARIS MORETI. M. DC. XXXIV.

VRBANVS VIII. BARBERINVS PONT. MAX.

EMINENTISSIMO PRINCIPI FRANCISCO CARDINALI BARBERINO

BALTHASAR MORETVS FELICITATEM.

DIVINA Eminentissimi Cardinalis Poesis, & Summo dignissima Auctore, quem vniuersæ Ecclesiæ suæ Pontificem Deus Opt. Max. destinabat, Plantinianâ iam veste induta, Romam redire

redire gestit: ad neminem diuersura libentiùs, aut à quoquam (vti confidit) excipienda benigniùs, quàm abs Te, Magne Ecclesiæ Princeps, qui Tuam ipsius Felicitatem atque Amplitudinem sanctissimis eius Legibus debere agnoscis. Siquidem cùm omnes illa & singulos ad melioris Litteraturæ, Virtutis & Honestatis studia hortaretur, Te in primis plenissimo amoris affectu ad eadem incitabat; atque ad illam præparabat Magnitudinem, quâ tandem Orbi Christiano non tam præesse, quàm prodesse, & velles & posses. At verò comiter primùm abs Te exceptа, ad sacras Maximi Parentis sui ædes maiori deinde fiduciâ accedet;

nihil-

nihílque metuet, ne ſub nouâ hac veſte Pontificios oculos offendat: præſertim cùm ipſa haud neſciat, ſe plus roboris ac ſucci in Belgio hauſiſſe, à nouâ, quæ ipſius Maximi Auctoris beneficio acceſsit, ſalutarium præceptorum copiâ. Vale Eminentiſsime Princeps, publico Eccleſiæ, cui vni inſeruis, bono; & Typographum, eiúſque operam, Beatiſsimo Pontifici, atque Optimo Patruo Tuo, commenda.

VRBANVS PP. VIII.

Ad futuram rei memoriam.

EXPONI Nobis nuper fecit dilectus filius Andreas Brogiottus Typographiæ nostræ Apostolicæ Præfectus, quòd ipse denuò diuersa Carmina, à Nobis, dum in minoribus constituti essemus, composita, tam in magno quàm in paruo folio, magnâ cum diligentiâ & impensâ imprimi facere intendit: veretur autem, ne ab aliis absque eius licentiâ in maximum eius præiudicium & damnum Opera huiusmodi imprimantur; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, quatenus ei in præmissis opportunè prouidere de Benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur dictum Andream specialibus fauoribus & gratiis prosequi volentes, & à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, non recedendo à priuilegiis officio Typographiæ prædictæ, & illud pro tempore obtinenti concessis, eidem Andreæ, vt durantibus viginti annis proximis à primæuâ respectiuè Operum huiusmodi impressione, dummodò tamen anteà à dilecto filio Magistro Sacri Palatij Apostolici approbata sint, computandis, nemo tam in Vrbe, & vniuerso Statu

tu Ecclesiastico mediatè vel immediatè Nobis subiecto, quàm extra Statum, huiusmodi Opera prædicta sine speciali dicti Andreæ, aut eius heredum & successorum, vel ab eo causam habentium licentiâ imprimere, seu ab alio vel ab aliis impressa vendere, aut venalia habere vel proponere possit, auctoritate Apostolicâ tenore præsentium concessimus & indulgemus. Inhibentes propterea vniuersis & singulis vtriusque sexus Christi fidelibus, præsertim librorum impressoribus, sub excommunicationis latæ sententiæ pœnâ eo ipso incurrendâ, & quoad personas Nobis & Apostolicæ Sedi subiectas etiam quingentorum ducatorum auri de Camerâ, ac amissionis librorum & typorum omnium, pro vnâ Cameræ Nostræ Apostolicæ, & pro aliâ eidem Andreæ, ac pro reliquâ tertiis partibus accusatori & Iudici exequenti irremissibiliter applicandorum, ne dictis viginti annis durantibus Opera prædicta, vel aliquam eorum partem, etiam prætextu additionis vel explanationis, scholiorum aut interpretationum, aut per modum summarij vel compendij, aut aliàs quomodolibet tam in magno quàm paruo folio, ac tam in Vrbe & vniuerso Statu nostro prædictis, quàm extra dictum Statum, sine huiusmodi licentiâ imprimere, aut ab alio vel aliis impressa vendere, seu venalia habere aut proponere quoquomodo audeant, seu præsumant. Mandantes propterea dilectis filiis nostris, & Apostolicæ Sedis de Latere Legatis, seu eorum Vicelegatis, ac Præsidentibus, & Gubernatoribus, Prætoribus, & aliis Iustitiæ ministris Prouinciarum, Ciuitatum, Terrarum, & locorum Status nostri Ecclesia-

 stici

stici prædicti, quatenus eidem Andreæ, eiusque heredibus & successoribus, vel ab eis causam habentibus huiusmodi in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, quandocumque ab eodem Andreâ & aliis prædictis fuerint requisiti, pœnas prædictas contra quoscumque inobedientes irremissibiliter exequantur. Non obstantibus Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis statutis & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quauis firmitate aliâ roboratis statutis & consuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quòd præsentium transsumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem prorsus vbique fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXX. Ianuarij M. DC. XXXI. Pontificatus nostri anno octauo.

A. M. Maraldus.

I. Sauenier.

Andreas Brogiottus, Typographiæ Apostolicæ Præfectus, hanc à S. D. N. VRBANO *PP. VIII. sibi concessam facultatem cum Balthasare Moreto communicauit, litteris datis* XVI. *Aprilis* M. DC. XXXIII. *& à Francisco Iacobo Belgio Cameræ Apostolicæ Notario subscriptis.*

Impri-

Imprimatur.

Fr. Nicolaus Riccardius Sacri Palatij Apostolici Mag.

SVMMA PRIVILEGII REGIS CATHOLICI.

PHILIPPVS IV. Hispaniarum & Indiarum Rex Catholicus, & Potentissimus Belgarum ac Burgundionum Princeps, Diplomate suo sanxit, nequis MAPHÆI *S. R. E. Cardinalis* BARBERINI, *nunc* VRBANI *PP. VIII. Poëmata*, præter Balthasaris Moreti voluntatem vllo modo intra nouennium imprimat, aut alibi terrarum impressa in has Inferioris Germaniæ ditiones importet, venaliáve habeat. Qui secùs faxit, confiscatione Librorum & aliâ graui pœnâ mulctabitur, vt latiùs patet in litteris datis Bruxellæ XV. Nouembris, M. DC. XXXIII.

Signat.

Steenhuyse.

INDEX POEMATVM.

Asterisco denotantur, quæ Editioni huic accedunt.

POESIS probis & piis ornata documentis primæuo decori restituenda. *Quærentem viridi præcingere tempora lauro.* pag. 1.

Paraphrasis in Canticum Moysis: Cantemus Domino, &c. *Gloriam cæli Domino canamus.* 9.

Paraphrasis in Canticum Moysis: Audite cæli quæ loquor, &c. *Terra meas audi voces, audite loquentem.* 17.

* Paraphrasis in Canticum Annæ: Exultauit cor meum, &c. *O quam lætitiam mens mea percipit.* 33.

Paraphrasis in Psalmum primum: Beatus vir, qui non abiit, &c. *O ter beatus, qui fugit integer.* 39.

Paraphrasis in Psalmum cxvj. Laudate Dominum omnes Gentes, &c. *Laudate Regem siderum.* 41.

Paraphrasis in Psalmũ cxxxvj. Super flumina Babylonis, &c. *Sedimus in ripis flentes, Babylonis ad amnem.* 43.

Paraphrasis in Canticum Ezechiæ: Ego dixi: In dimidio dierum, &c. *In medio vitæ cursu mea deficit ætas.* 47.

* Paraphrasis in Canticum Isaiæ: Confitebor tibi Domine, &c. *Fassus potentem dexteram, Rex cælitum.* 53.

* Paraphrasis in Canticum Habacuc: Domine audiui auditionem tuam, &c. *Quæ Pater omnipotens olim promissa dedisti.* 55.

Paraphrasis in Canticum trium puerorum: Benedictus es Domine

ne

ne Deus, &c. *Te rerum Dominum, te Deus Isaci.* 63.

Paraphrasis in Canticum beatæ MARIÆ Virginis: Magnificat anima mea, &c. *Ad astra Regem cælitum.* 71.

Paraphrasis in Canticum Zachariæ: Benedictus Dominus Deus Israël, &c. *Isacidum Dominum sacro vox consona plectro.* pag. 75.

Paraphrasis in Canticum Simeonis: Nunc dimittis seruum tuum, &c. *Nunc tuo, iuxta tua dicta, seruo.* 77.

Paraphrasis in Hymnum sanctorum Ambrosij & Augustini: Te Deum laudamus, te Dominum, &c. *Laudamus omnes te Deum, te siderum.* 79.

In Christi Domini Natalem diem. *Nasceris alme Puer gelida sub temporis bruma.* 84.

Christi Domini mox morituri cum beatissimâ MARIA Matre colloquium. *Instat, sacra Parens, temporis vltimum.* 85.

Ad Diuinum Spiritum Hymnus. *Spiritus superum decus.* 87.

De S. Ioanne Baptistâ Ode. *Inuecta bigis Cynthia, candido.* 91.

De S. Mariâ Magdalenâ Ode. *Innixa pennis versicoloribus.* 99.

De S. Laurentio Ode. *Ibera tellus, Austrio.* 109.

De S. Ludouico Rege Galliarum Ode. *Obiectu gemini maris.* pag. 118.

De S. Elisabethâ Lusitaniæ Reginâ Hymnus. *Domare cordis impetus Elisabeth.* 129.

De eâdem Hymnus. *Opes decusque regium reliqueras.* 130.

Pœnitens. *Sepultus altâ criminum caligine.* 131.

Circæi poculi Alexipharmacum. *Inserta uariis nitore gemma.* pag. 135.

Vexillum Caritatis ad Nicolaum Barberinum germanum fratrem; in illa verba Iob; Militia est vita hominis super terram. *Quod dixi semel, hæreat repostum.* 139.

Ad Ioannem Donatum fratrem. Inanis Eruditio sine Pietate. *Assuescit teneris agens ab annis.* pag. 142.

Vani-

Vanitatis fuga, æternitatis amor. *Amica veris aura frigus aëris.* 145.

* In illa verba S. Augustini, Inquietum est cor meum, donec veniat ad te Deus. *Aurum & voluptas auida corda non explent.* 148.

Vera sapientia mortis meditatio. *Mundi machina fertur ad supremum.* 149.

Perturbatus animi praui motus, placida recti quies. *Liberè vagans per agros quo pauore concutit.* 152.

Felicitatis humanæ fuga, cælestis adeptio. *Prætereunt anni, celeri pede labitur ætas.* 154.

* Ad Alexandrum fratrem. Quâ ratione prauus animi affectus fugiendus, & curandus. *Est opera pretium vexari febre timenti.* 163.

Laurentium Magalottum vtriusque Signaturæ Referendarium rusticatum inuitat. *Arua madent pluuiis, & amabilis aura calores.* 168.

Alexander Ecloga. *Quæ solita es pecudes inter frondentis in vmbrâ.* 177.

Iulus Ecloga. *Infelix Galatea vagas Minionis ad vndas.* 182.

Ad Vrbem Romam, in obitu Alexandri Farnesij S. R. E. Card. *Quid fles purpurei decus Senatus.* 188.

Ad gratulationem Antonij Gigantis responsio nomine Dionysij Rattæ, in numerum Romanæ Rotæ Auditorum nuper adscripti. *Quod Patrum Pater omnium supremus.* 190.

Ad Virginium Cæsarinum Cæsarini Ducis fratrem. Rusticari, curas ac studium intermittere, verum valetudinis præsidium. *Virgini, decus eruditiarum.* 192.

* Non celebranda solùm, sed colenda virtus. *Virtutem meritis ad astra tollis.* 195.

De obitu Cardinalis Paleotti, ad Antonium Gigantem eius familiarem. *Dum mi doctè, Gigas, te prope mœnia.* 196.

Ruris laudes. *Ab Vrbe rura nos vocant ad otium.* 199.

Ad Bernardinum Capponium.

En

En Pater Autumnus, redimitus pulchra racemis. 202.

In fontem miri artificij Epigramma. *Largior angustâ primùm defertur in auras.* 206.

De fonte Pontificio Nauis effigiem habente. *Bellica Pontificum non fundit machina flammas.* 207.

De Vlyssis Aldobrandi libris. *Multiplices rerum formas, quas Pontus, & Aether.* ibid.

In Pontici auaritiam. *Vt parcas opibus, tibi quid non parcis? an vmquam.* 208.

Ad Aurelium Vrsum. *Allicis Aureli mentes; seu rustica pangis.* 209.

In maledicum, qui in Vrbis Romæ nomen impiè lusit. *Cùm Romam nequeas (quod aues) euertere, nomen.* ibid.

De eodem nomine. *Roma, sibi quondam qua robore subdidit Orbem.* 210.

De Sole & Ape. *Luce fugat tenebras, cerâ dum vestit ab igne.* ibid.

De pronubo Deiparæ Virginis annulo, qui Perusiæ religiosissimè asseruatur. *Imbriferis Arcus fulgens in nubibus Orbem.* pag. 211.

* De sancto Petro. *Saeuitiam vultu spirans in stipite tortor.* ibid.

* De sancto Paulo. *E cælo tibi Paule lux refulsit.* 212.

De nece Reginæ Scotiæ. *Te quamquam immeritam ferit, ô Regina, securis.* 213.

* De S. Carolo Borromæo & duobus aliis Cardinalibus à Montepolitiano Nobilio & Bellarmino. *Hac vita innocua specimen fert omnibus ætas.* 214.

In pios affectus Angeli Grilli Abbatis. *Demulcent animos, sacro qua carmina plectro.* 215.

Ad Serenissimum Ducem Alexandrum Farnesium, de victoriâ Belgicâ. *Sub Duce Roma tuo cecidit bis Belga: resumpsit.* 216.

De picturis Guidonis Rheni in Sacello Exquilino sanctissimi D. N. Pauli V. *Vt trahit, vt retinet, defixaq; lumina fallit.* 217.

Draco æreus in fronte Laureti, in viridario Card. Burghesij. *Non sedeo custos, adsto venientibus hospes.* ibid.

Ad Vlyssem Aldobrandum, de eius admirabili rerum naturalium Hermathenâ. *Quæ Maris & Terræ peragrauit, & Aëris oras.* pag. 218.

Ad Augustinum Nerum Porciliani Dominum, in flore ætatis extinctum. *Effera mors Flora passim bacchata per Vrbem.* pag. 219.

De Attilio Regulo. *Ambiguis an patriæ maior sit cura salutis.* ibid.

De statuâ Niobes in Hortis Mediceis. *Bis septem Niobe natis, orbataq; caro.* 220.

Ad Ioannem Pelicanum Senatorem Vrbis, in Petri Victorij librum de culturâ olearum. *Hunc Pelicane Petri summâ scriptum arte libellum.* 221.

Ex Græco Anacreontis Epigramma. *Bos cornu, pedibus Sonipes, rictuq; Leones.* 222.

De statuâ Dianæ dormientis ad fontem. *Per siluas iaculis nuper cursuq; Diana.* ibid.

Ad Clementem VIII. de Tabulario Pontificio in Arce Adrianâ. *Hac nos Scripta loco dubios contemnere casus.* 223.

Ad M. Antonium Rossium eximium Scriptorem. *Vt variè formata suos tua littera tractus.* pag. 224.

Monomachia terreni ac cælestis amoris. *Quàm duris animum curis dolor intimus angit.* ibid.

In miram huius sæculi hiemali tempore florum varietatem. *Veris opes varios flores mirata, superbit.* 226.

In sanctum Leonem Tertium Epigramma Græcum. 227.

Idem ex Græco. *Quà Mare, quà Terras pernici transuolat alâ.* 228.

In sancti Sebastiani imaginem Epigramma Græcum. 229.

Idem ex Græco. *Depictus Christi miles, quem spicula figunt.* 230.

In

INDEX POEMATVM.

In ornatum mulierum damnatum Epigramma Græcum. pag.231.

Idem ex Græco. *Quid pulchram medicas faciem, collumq́; lapillis.* 232.

De Vlyssis Aldobrandi libris Epigramma Græcum. 233.

Idem ex Græco. *Non Aldobrandum nosces ab imagine solum.* 234.

Distichon Ausonij Græcè translatum. *Infelix Dido nulli benè nupta marito.* 235.

In Rosam Epigramma Græcum. ibid.

Idem ex Græco. *Ingenitas quæ pandit opes, & odore superbit.* 236.

In linguam Græcam Epigramma Græcum. 237.

Idem ex Græco. *Cognita cui Græcæ diues sit copia linguæ.* pag.238.

Ad Clementem VIII. Pont. Max. leuamen podagræ. *Sirius sæuit canis, æstuánsque.* 238.

Ad Petrum Cardinalem Aldobrandinum, Ferrariâ receptâ. *Insanienti cùm quatit impetu.* pag.240.

Ad Franciscum Caroli Fratris Filium exhortatio ad virtutem. *Ingresse pubis limina lubricis.* 245.

Ad R. P. Antonium Barberinum Fratrem amantissimum: Ex debellato corpore mentem in cælum rapi. *Pars hominis deducta putri Telluris ab aluo.* 250.

Ad Carolum Fratrem: Φιλαυτία fugienda. *Quàm pulchra blandè sensibus ingerunt.* 253.

Pax Allobrogica. *Mentis verendum non acie minùs.* 256.

In opus Roberti Bellarmini sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis de Ascensione mentis in Deum. *Summi decorâ dum specie boni.* 261.

Ad Ioannem Ciampolum. Eius erga virtutem studium laudat. *Aureo virtus solio decora.* pag.264.

Ad Io. Baptistam Strozzam. Eius laudat animum Æternitatis inhiantem bonis, & humana fastidientem. *Curis solutum ruris in otio.* 267.

Ad

INDEX POEMATVM.

Ad Gabrielem Chiabreram, Carmina virtuti parere immortalitatem. *Non cuspis ensis, sceptraq́ regia.* 270.

Ad Flaminium Figliuccium Responsio ad laudes sibi carmine attributas. *Vt blanda flores floribus implicat.* 273.

Ad Aurelium Vrsum. Alexandros Farnesios, alterum Belli, alterum Pacis artibus inclytum, celebrandos proponit. *Iam sat decoris marmore fontibus.* 275.

Adulatio perniciosa. *Cùm Luna cælo fulget, & auream.* 278.

In Torporem. *Lacte manantes fluuios canoro.* 283.

* Pro aduersitatibus arcendis Hymnus ad Deum. *Vrbes dira per Italas.* 286.

POESIS

POESIS PROBIS ET PIIS ORNATA DOCVMENTIS PRIMÆVO DECORI RESTITVENDA.

Varentem viridi præcingere tempora lauro,
Labraq́; Pegasei tingere fontis aquâ;
Me vocat antiquo spoliata decore Poësis,
Seq́; sacrâ forma luce carere dolet.
Quæ loquitur, tacito mecum sub pectore voluo,
Lapsaq́; sic recolens tempora iure queror:
Cùm viguit morum probitas, studiumq́; pudoris;
Admisit Pindi nil, nisi casta, Chorus.

Prisca nouem Musas ætas in vertice montis
Frondiferum lauris incoluisse nemus;
Has inter finxit modulantem carmina Phœbum,
Et blandam digitis increpuisse lyram:
Fontis & Aonij puro diluta liquore
Vatum dulciloquos ora dedisse modos.
Præruptus quid apex montis, placidusq; recessus,
Quid lyra, quid Phœbus, Pieridesq; monent
Arboreas inter frondes, cantusq; volucrum,
Et faciunt longam quæ loca grata moram?
Semotus rerum strepitu, vulgiq; tumultu,
Artibus excultum quà Labor vrget opus;
Iucundâ specie, fontisq; optabilis vndâ,
Per iuga difficilem suadet inire viam.
Quã Labor optat amans dum fertur in æthera, numquã
Deciduâ lauri Gloria fronde viret.
Attamen obnubens illum sub nomine Phœbi,
Virginis hanc Daphnes fabula nota canit.

Quis

Quis blando cithara sonitu potuisse recludi
Viuenti inferna ferrea claustra domus?
Quisnam tartareis reuocatam credat ab vmbris
Threicij precibus coniugis Euridicen?
Humanos animos donec mortalia vinctos
Corporis angusto carcere membra tenent;
Non Stygiis ab aquis, nec Auerni clauditur antro,
Sordibus at scelerum mens tenebrosa iacet:
Non Acheronteis furiis agitatur, at Orci
Aßiduo premitur sollicitata metu,
Hanc Erebi è septo, mersam caligine culpa,
Vt rursus valeat libera luce frui,
Aemula virtutum septem vis consona chordis
Non cithara plectro, sed ratione vocat.
Eximios Helicon specioso cortice sensus
Abdidit, vt gemmas lucida concha tegit.
Aetas posterior spreuit, qua tecta latebant;
Extera perquirens, excipiensq́ꝫ sinu.

Dicitur hinc Nymphæ captus fugientis amore
Phœbus, & amplexu non potuisse frui;
Hinc pulchris Orpheus oculis arsisse puellæ,
Pro quâ non timuit Ditis adire fores.
Iuppiter ex alto pluuium delapsus in aurum,
Hac Danaës violat fraude pudicitiam:
Et speciem tauri, plumasq; indutus oloris,
Polluit Europæ, Tyndareumq; thorum.
Quis ferat impuros Venerem Martemq; referri,
Vulcani captos implicitosq; dolis?
Hinc Iuuenes proni in prauum, mala semina morum
Hauserunt animo, pestiferamq; luem.
Proh scelus! hunc turpi diffundunt carmine priscis
Deteriùs, fictos qui coluere Deos,
Nomine posthabito CHRISTI, *rituq; piorum,*
Dum fœdis modulis flagitiosa canunt;
Cultores addunt Veneri, pubemq; pudicam
Dedecorum satagunt commaculare notis.

Sic

Sic falsos venerans olim gens impia Diuos,
Quà Crucis in Montis vertice truncus erat;
Cypridis erexit spiranti è marmore signum:
Hoc & Adoni simul te colere instituit.
O pietas Helenæ! CHRISTI *sanctissima Cultrix*
Hinc Crucis eiectum nescia ferre decus,
Euertens Veneris cultum, pia signa salutis
Egregiè structâ præcipit Aede coli.
Ter felix Helene, tanto dignata triumpho.
Proh quantus Veneri nunc renouatur honor!
Carmina perq́ue manus hominum, perq́ue ora, vagantes
Sunt statuæ, Aonius quas polit arte labor.
Quis nocuos tollet cultus ope carminis auctos,
Sensa metro claudens, quæ celebrata iuuent?
Cur magis oblectant lauri, felicior Arbos
Si Crux diuini pignus amoris habet?
Orphea cur canimus, penetrantem ad tartara, Victor
Si spolians Erebum IESVS *ad astra redit?*

Te ſpecies mutata trahit? ſpectacula lucis
Et niuis in CHRISTO *dat tibi mira Thabor.*
O mihi, quæ proſint, liceat diffundere cantu,
Sectanti veteres quæ cecinere Patres.
Auſpice quo? cuius nutum ductumq́; ſequatur
Mens mea, præclarum quæ meditatur opus?
Sit mihi Dux Moſes, rubras ad littoris vndas
Qui ſocios Phario duxit ab exilio,
Arida cùm virga tactu veſtigia linquens
Inſterni tutum per freta vidit iter,
Suſpenſoſq́; maris fluctus hinc inde relabi,
Abſorptaſq́; rotas & Pharaonis equos.
Quas rerum Domino perſoluit carmine grates,
Dum reſonant hilari tympana quaſſa manu?
Ah pereat, caſtam quiſquis violare Poëſim
Audet, & è myrto nectere ſerta comis.
Me trahat Iſaciæ cupidum pia Gloria palmæ,
Iordaniſq́; ſacrâ qui fluit amnis aquâ:

Sceptrifer

Sceptrifer hic mentem recreans testitudine Vates,
Rebus in aduersis triste leuabat onus:
Hac læsi meritam placauit Numinis iram,
Dum lacrymis mixtas fudit ab ore preces:
Hac Mundi nascentis opes celebrauit, & almas
Diuinæ laudes & benefacta manus.
Iam nouus ex imo cordis mihi prosilit hymnus,
Et Chelys Hebræa me rapit vnus amor.
Fallor, an ex animis lasciui carminis ardor
Aufugit, & morum tabida pestis abit?
Sic malus è Regis narratur corde Saülis
Spiritus expulsus corripuisse fugam.
Dirige iam dociles digitos Iessea Propago,
Dum mea dextra tuo pectine pulsat ebur.
Itala tu mecum Pubes cape nobile plectrum,
Et monstrum Isaciâ perge fugare lyrâ.

CAN-

CANTICVM MOYSIS

Exodi cap. XV.

1. CANTEMVS Domino: gloriosè enim magnificatus eſt, equum & aſcenſorem deiecit in mare.

2. Fortitudo mea, & laus mea Dominus, & factus eſt mihi in ſalutem:

3. Iſte Deus meus, & glorificabo eum: Deus Patris mei, & exaltabo eum.

4. Do-

PARAPHRASIS IN CANTICVM MOYSIS.

1. GLORIAM *cæli Domino canamus:*
Nam triumphalem referens honorem,
Hostium turmas, equites, equosque
Obruit undis.

2. *Tu meum robur, mea laus decusque,*
Cælitum Rector: mihi tu potenti
Dexterâ præbes opifer cupita
Dona salutis.

3. *Tu Deus magnus, mea lux, Parentis*
Tu mei Numen, Columénque rerum:
Te canet laudans mea vox, tibiæque
Tympana plaudent.

4. Dominus quaſi vir pugnator, omnipotens nomen eius. Currus Pharaonis & exercitum eius proiecit in mare:

5. Electi Principes eius ſubmerſi ſunt in Mari rubro. Abyſſi operuerunt eos, deſcenderunt in profundum quaſi lapis.

6. Dextera tua Domine magnificata eſt in fortitudine: dextera tua Domine percuſſit inimicum. Et in multitudine gloriæ tuæ depoſuiſti aduerſarios tuos:

7. Miſiſti iram tuam, quæ deuorauit eos ſicut ſtipulam. Et in ſpiritu furoris tui congregatæ ſunt aquæ:

8. Stetit vnda fluens, congregatæ ſunt abyſſi in medio mari.
Dixit inimicus: Perſequar, & comprehendam, diuidam ſpolia, implebitur anima mea:

Euagi-

4. *Eius, vt Dux omnipotens in armis*
Nomen est: trudit Dominus phalanges
In mare, & fractos Pharaonis axes
Aequore mergit.

5. *Sicut absorptum petit ima saxum;*
Sic Ducum primi, & Comites, profundum
Gurgitis rubri subière hiatu
Vorticis hausti.

6. *Viribus pollens tua Dextra, laudum*
Emicat pulchrâ specie: Cohortes
Strauit aduersas: tua Dextra sauos
Perdidit hostes.

7. *Sic eos, tamquam stipulam per agros*
Flamma decurrens, tua deuorauit
Ira, suspensos pelagi relaxans
Flamine fluctus.

8. *Vnda stat pendens (inimicus inquit)*
Persequar, stringam gladium: perempti

Euaginabo gladium meum, interficiet eos manus mea.

9. Flauit ſpiritus tuus, & operuit eos mare: ſubmerſi ſunt quaſi plumbum in aquis vehementibus.

10. Quis ſimilis tui in fortibus Domine? quis ſimilis tui, magnificus in ſanctitate, terribilis atque laudabilis, & faciens mirabilia?

11. Extendiſti manum tuam, & deuorauit eos terra. Dux fuiſti in miſericordia tua populo quem redemiſti:

Et portaſti eum in fortitudine tua, ad habitaculum ſanctum tuum.

12. Aſcenderunt populi, & irati ſunt: dolores obtinuerunt habitatores Philiſthiim.

13. Tunc

Concident paßim: ſatiabor vltus
Diuite prædâ.

9\. *Spiritus flauit tuus, & repentè*
Defluens hoſtes aqua præliantes
Merſit vt plumbum, maris & ſub imo
Condidit alueo.

10\. *Quis, Deus, bello tibi conferendus*
Fortis? aut Sanctus probitate par ſit,
Seu malos terres, faciénſque mira
Protegis æquos?

11\. *Ad tui nutum digiti dehiſcens*
Impios tellus rapit, & redemptus
Te Ducem ſectans populus viarum
Tuta capeßit.

12\. *Hàc tuo ductu ſubiens ad Aram,*
Quæ tuum Nomen colit, ob dolorem
En Philiſthæos gemitu frementes
Cernit, & irâ.

 13. *En*

13. Tunc conturbati ſunt Principes Edom, robuſtos Moab obtinuit tremor: obriguerunt omnes habitatores Chanaan.

14. Irruat ſuper eos formido & pauor, in magnitudine brachij tui:
Fiant immobiles quaſi lapis, donec pertranſeat populus tuus Domine, donec pertranſeat populus tuus iſte, quem poſſediſti.

15. Introduces eos, & plantabis in monte hereditatis tuæ, firmiſſimo habitaculo tuo quod operatus es Domine:
16. Sanctuarium tuum Domine, quod firmauerunt manus tuæ: Dominus regnabit in æternum, & vltrà.

17. Ingreſſus eſt enim eques Pharao cum curribus

13. *En Moabitas timor occupauit:*
Principes Edom trepidant: tenentur
Ceu gelu, durâ Chanaan coloni
Compede vincti.

14. *Irruens illos tua vis pauore*
Opprimat, donec pia Gens tuorum
Tranſeat: tamquam ſilices rigentes
Stent ſine motu.

15. *Nos tui Montis tribuas in Aede*
Incolas poni, tibi quam paraſti
Artifex, ſedes vbi te colendum
Sacra moratur.

16. *Imperat Victor Dominus: ſuperbos*
Conterens hoſtes, ſibi dedicatæ
Adſtitit Genti Deus, & perenne
Regnat in æuum.

17. *In rubri fluctus Pharao quadrigas*
Intulit Ponti; ſocios & arma

Suſtulit

bus & equitibus eius in mare: & reduxit super eos Dominus aquas maris:

18. Filij autem Israël ambulauerunt per siccum in medio eius.

CANTICVM MOYSIS DEVTERONOMII XXXII.

1. AVdite cæli quæ loquor, audiat terra verba oris mei.
2. Concrescat vt pluuia doctrina mea, fluat vt ros eloquium meum,
3. Quasi imber super herbã, & quasi stillæ super gramina. Quia nomen Domini inuocabo:
4. Date magnificentiam Deo nostro: Dei perfecta sunt opera, & omnes viæ eius iudicia:

5. Deus

Sustulit Numen, solidi refusis
Gurgitis undis.

18. *Mempheos frendens periit Tyrannus*
Mersus: at sicco pede transierunt
Israël nati medium recisi
Per maris æquor.

PARAPHRASIS IN CANTICVM MOYSIS.

1. *TErra meas audi voces, audite loquentem*
Sidera. 2. *Concrescant sensus mihi mentis, ut imber,*
Et fluat eloquium labiis, ceu roscidus humor,
3. *Ac veluti pluuiæ super herbida pascua guttæ:*
Nam mea cælestis Regem vox inuocat Aulæ.
4. *Laude Deum cumulate: Dei sunt omnia partu*
Edita perfecto, calles quibus ambulat omnes

5. Deus fidelis, & abſque vllâ iniquitate, iuſtus & rectus. Peccauerunt ei, & non filij eius in ſordibus:

6. Generatio praua atque peruerſa. Hæccine reddis Domino, popule ſtulte & inſipiens?

7. Numquid non ipſe eſt pater tuus, qui poſſedit te, & fecit, & creauit te?

8. Memento dierum antiquorum, cogita generationes ſingulas:

9. Interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi, maiores tuos, & dicent tibi.

10. Quando diuidebat Altiſſimus gentes: quando ſeparabat filios Adam,

11. Conſtituit terminos populorum iuxta numerum filiorum Iſraël.

12. Pars autem Domini, populus eius: Iacob funiculus hereditatis eius.

13. Inuenit eum in terrâ deſertâ, in loco horroris, & vaſtæ ſolitudinis:

14. Cir-

Judicium: 5. Deus est iustus sine labe, fidemque
Intactam seruat: polluto sordibus almo
Nomine natorum venerandum crimine Numen
Laeserunt: 6. Soboles diris obnoxia culpis
Haccine pro meritis reddis malesana Parenti,
7. *Qui te de nihilo produxit in aetheris oras?*
8. *Progenies tecum priscas, annosque voluta*
Praeteritos: 9. quaeras ab auis & patre, tibique
Concordes referent. 10. Imum cùm Rector Olympi
Respiciens orbem, natos secreuit Adami,
11. *Disposito varias diuisit limite gentes*
Natorum iuxta numerum, quos edidit almus
Isacides. 12. Domini verò pars vnus Iacob,
Illius & populus: 13. solis hunc vidit in aruis,
Desertisque locis trepido terrore pauentem,

14. Circumduxit eum, & docuit: & custodiuit quasi pupillam oculi sui.

15. Sicut aquila prouocans ad volandum pullos suos, & super eos volitans,

16. Expandit alas suas, & assumpsit eum, atque portauit in humeris suis.

17. Dominus solus dux eius fuit: & non erat cum eo deus alienus.

18. Constituit eum super excelsam terram: vt comederet fructus agrorum,

19. Vt sugeret mel de petra, oleumque de saxo durissimo:

20. Butyrum de armento, & lac de ouibus cum adipe agnorum, & arietum filiorum Basan:

21. Et hircos cum medulla tritici, & sanguinem vuæ biberet meracissimum.

22. Incrassatus est dilectus, & recalcitrauit: incrassatus, impinguatus, dilatatus,

23. De-

14. *Deduxitq́ue manu, tamquam nutricula, paruum*
Infantem, tutatus eum ceu luminis orbes:
15. *Ac veluti pullos auium Regina volatu*
Prouocat, & sequitur circum volitantibus alis,
16. *Detulit imponens humeris: Deus vnicus illi*
17. *Dux fuit, atque comes Domino deus exterus vllus*
Non erat. 18. *Excelsos illum perduxit in agros,*
Vt fructus ederet terra, 19. *mellisq́ue liquorem*
Rupibus ex altis, succumq́ue hauriret oliui,
20. *Ex ouibus lactis latices, & ab vbere vaccæ*
Butyrum, Basanq́ue hædis frueretur & agnis,
21. *Ac flaua segetis granis albaq́ue medullâ,*
Et bibulas vua saturaret sanguine venas.
22. *Dilectus nimiùm populus, malè gratus & excors*
Impegit Domino, pinguis post hordea, calces:

23. Dereliquit Deum factorem ſuum, & receſſit à Deo ſalutari ſuo.

24. Prouocauerunt eum in diis alienis, & in abominationibus ad iracundiam concitauerunt.

25. Immolauerunt dæmoniis, & non Deo, diis quos ignorabant:

26. Noui recenteſque venerunt, quos non coluerunt patres eorum.

27. Deum, qui te genuit, dereliquiſti, & oblitus es Domini creatoris tui.

28. Vidit Dominus, & ad iracundiam concitatus eſt: quia prouocauerunt eum filij ſui, & filiæ.

29. Et ait: Abſcondam faciem meam ab eis; & conſiderabo nouiſſima eorum:

30. Generatio enim peruerſa eſt, & infideles filij.

31. Ipſi me prouocauerunt in eo qui non erat Deus, & irritauerunt in vanitatibus ſuis:

32. Et ego prouocabo eos in eo qui non eſt populus; & in gente ſtulta irritabo illos.

33. Ignis

23. *Terga Deo vertit, lucis qui tradidit olli*
Vſuram, & vita ſpirantes indidit auras;
Deſerüit Dominum galeam clypeumq́; ſalutis.
24. *Huic acrem cultu bilem mouere nefando,*
Proh ſcelus! 25. *& ſpreto cæleſtis Numine Regis*
Ignotos coluere deos, & dæmonis aras:
26. *Dij nuper venere noui, quos ritus auorum*
Neſciit. 27. *Aeternum liquiſti perfide Numen,*
Cuius opus viuis, cuius tibi dextera vaſtam
Inſerüit paruo concluſam corpore mentem.
28. *Aſpexit Dominus, ſtimulis & concitus ira*
Intumuit, fixitq́; grauem ſub pectore noxam
Natorum; 29. *dixítque: Mei iubar oris ab illis*
Auertam, crimen perpendam mente ſupremum:
30. *Perdita flagitiis, exlex, infidaq́; proles,*
31. *Irritant animum falſi mihi numinis aris:*
32. *Alter & aſcitus populus mihi prouocet illos,*
Qui modò non compos mentis deſpectus ineptit.

33. *Ignis*

33. Ignis ſuccenſus eſt in furore meo, & ardebit vſque ad inferni nouiſſima:

34. Deuorabitque terram cum germine ſuo, & montium fundamenta comburet.

35. Congregabo ſuper eos mala, & ſagittas meas complebo in eis.

36. Conſumentur fame, & deuorabunt eos aues morſu amariſſimo:

37. Dentes beſtiarum immittam in eos, cum furore trahentium ſuper terram, atque ſerpentium.

38. Foris vaſtabit eos gladius, & intus pauor: iuuenem ſimul ac virginem, lactentem cum homine ſene.

39. Dixi: Vbinam ſunt? ceſſare faciam ex hominibus memoriam eorum.

40. Sed propter iram inimicorum diſtuli: ne fortè ſuperbirent hoſtes eorum,

41. Et dicerent: Manus noſtra excelſa, & non Dominus, fecit hæc omnia.

42. Gens

33. *Ignis inardeſcet, iuſtaq́; incenſus ab irâ*
Excurret rapidis terra ſub viſcera flammis,
34. *Hauriet & terram viridi cum germine, montes*
Funditus exuret. 35. *Turmas aciesq́; malorum*
In caput illorum cogam, cunctasq́; ſagittas
E pharetrâ fundam. 36. *Macie duraq́; peribunt*
Eſurie, volucrum laniati præda iacebunt:
37. *Letiferis illos ſerpentum dentibus eſcam*
Obiiciam, ſæuisq́; feris, rabidisq́; moloßis.
38. *Extera vaſtabit gladius, pauor intima carpet:*
Lactentes pueros abſumam cæde, ſenéſque
Pubentes iuuenes ſimul, innuptasq́; puellas.
39. *Dixi: Quò fugiunt? vbi ſunt? mea conteret illos*
Dextera, nec nomen poſthac memorabitur vſ-
quam.
40. *Sed mea ſe differt, inhibens ſententia motum,*
Ne forſan tumidis inſultent cordibus hoſtes,
41. *Et dicant: Virtutis opus ſunt omnia noſtra;*

42. Gens absque consilio est, & sine prudentia. Vtinam saperent, & intelligerent, ac nouissima prouiderent!

43. Quomodo persequatur vnus mille, & duo fugent decem millia?

44. Nónne ideò, quia Deus suus vendidit eos, & Dominus conclusit illos?

45. Non enim est Deus noster vt dij eorum: & inimici nostri sunt iudices.

46. De vinea Sodomorum, vinea eorum, & de suburbanis Gomorrhæ:

47. Vua eorum vua fellis, & botri amarissimi.

48. Fel draconum vinum eorum, & venenum aspidum insanabile.

49. Nónne hæc condita sunt apud me, & signata in thesauris meis?

50. Mea est vltio, & ego retribuam in tempore, vt labatur pes eorum:

51. Iuxtà

Non hæc gesta manu Domini. 42. *Gens indiga mentis,*
Prudentes vtinam saperent, supremaq́; sano
Prospicerent animo! 43. *Trepidas vt mille cohortes*
Vna fuget? 44. *Nisi quòd vinctas Deus ipse deorum*
Tradidit addicens immitis more catastæ.
45. *Non vt dij reliqui, pictum seu sculptile Numen,*
Iordanis Deus omnipotens in sæcula viuit:
Noster & est iudex hostis. 46. *Ceu vinea sacris*
In Sodomæ campis, illorum vinea fundit
47. *Felle graues vuas, & amarâ bile racemos,*
48. *Fel colubri specie vini, saniemq́; draconum,*
Aspidis & virus nullis sanabile succis.
49. *Creditis hæc forsan nobis ignota latere?*
Nónne meos inter thesauros condita seruo?
50. *Me decet vltrices in tempore sumere pœnas,*
Vosq́; manet, certo sternat qui funere, lapsus.

51. Iuxtà est dies perditionis, & adesse festinant tempora.

52. Iudicabit Dominus populum suum, & in seruis suis miserebitur.

53. Videbit quòd infirmata sit manus, & clausi quoque defecerunt, residuique consumpti sunt.

54. Et dicet: Vbi sunt dij eorum, in quibus habebant fiduciam?

55. De quorum victimis comedebant adipes, & bibebant vinum libaminum:

56. Surgant, & opitulentur vobis, & in necessitate vos protegant.

57. Videte quòd ego sim solus, & non sit alius Deus præter me.

58. Ego occidam, & ego viuere faciam: percutiam, & ego sanabo, & non est qui de manu mea possit eruere.

59. Leuabo ad cælum manum meam, & dicam: Viuo ego in æternum.

60. Si acuero vt fulgur gladium meum, & arripuerit iudicium manus mea:

61. Red-

51. *Exitij tempus pernicibus aduolat alis:*
52. *Isacidæ populum peruerso corde rebellem*
Puniet, & seruis Dominus miserebitur vltrò.
53. *Aspiciet languere manum sub pondere belli,*
Atque fame absumi reliquos munimine clausos:
Et dicet: Veniant, & opem in discrimine vobis
54. *Numina vestra ferant, quorum vos robore freti*
55. *Militiæ nomen dederatis, & arma tulistis:*
56. *Adueniant, vbi sunt? quorũ dedit hostia vobis*
Tosta cibos, dulcemq́ meri libamina potum.
57. *Ecce ego sum solus; nullus Deus omnia nutu*
Temperat, æternum regnans, me præter, in æuum.
58. *Mors & vita mihi parent: sum vulneris au-*
ctor;
Non oberit quisquam, libeat si ferre salutem.
59. *Ecce manum tollam, dicens: In sæcula viuo.*
60. *Exacuam gladium flammantis fulguris instar:*
Iudicium arripiet directo cuspidis ictu

61. Reddam vltionem hoſtibus meis, & his qui oderunt me retribuam.

62. Inebriabo ſagittas meas ſanguine, & gladius meus deuorabit carnes,

63. De cruore occiſorum, & de captiuitate, nudati inimicorum capitis.

64. Laudate gentes populum eius, quia ſanguinem ſeruorum ſuorum vlciſcetur.

65. Et vindictam retribuet in hoſtes eorum, & propitius erit terræ populi ſui.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

CAN-

Dextra; 61. meos vindex arcum protendet in hostes:

62. *Ebria roranti stillabunt tela cruore:*
Et gladius carnes hostili dente vorabit:

63. *Nudati primùm capitis, captiuaq; cadet*
Agmina, quæ vinctis nexum sensere lacertis.

64. *Illius populum gentes laudate; suorum*
Nam meritas sumet iusto pro sanguine pœnas,

65. *Et debellatos vindictâ comprimet hostes,*
Præsentiq; suam defendet Numine gentem.
Supremo sit honor Patri, sit gloria Nato,
Spirituiq; decus, quibus est æterna potestas.

CANTICVM ANNÆ.

I. REGVM II.

1. EXultauit cor meum in Domino, & exaltatum eſt cornu meum in Deo meo.

2. Dilatatum eſt os meum ſuper inimicos meos: quia lætata ſum in ſalutari tuo.

3. Non eſt ſanctus, vt eſt Dominus: neque enim eſt alius extra te, & non eſt fortis ſicut Deus noſter.

4. Nolite multiplicare loqui ſublimia, gloriantes.

5. Recedant vetera de ore veſtro: quia Deus ſcien-

IN CANTICVM ANNÆ PARAPHRASIS.

1. *O Quam lætitiam mens mea percipit*
In te, siderei verticis Arbiter!
Auctam me decoras prole Deus meus,
Et munimine roboras.

2. *Exultans meritò te canit os meum,*
Liuorisq; vigor frangitur æmulis,
Cùm genti faueas, atque meum tibi
Sit cordi decus & salus.

3. *Non te sanctior est, siue potentior*
Quisquam, qui facilem pollicitis fidem
Seruet. 4. *Iam pereat gloria feminæ*
Quæ voces dedit inuidas.

5. *Non est, quòd sterilem me vocet ampliùs:*
Obiecit veterem dedecoris notam

E *Nuper,*

ſcientiarum Dominus eſt, & ipſi præparantur cogitationes.

6. Arcus fortium ſuperatus eſt, & infirmi accincti ſunt robore.

7. Repleti priùs, pro panibus ſe locauerunt: & famelici ſaturati ſunt;

8. Donec ſterilis peperit plurimos: & quæ multos habebat filios, infirmata eſt.

9. Dominus mortificat, & viuificat; deducit ad inferos, & reducit.

10. Dominus pauperem facit, & ditat; humiliat, & ſubleuat.

11. Suſcitat de puluere egenum, & de ſtercore eleuat pauperem:

12. Vt ſedeat cum principibus, & ſolium gloriæ teneat.

13. Do-

Nuper; sed Dominum non latuit Deum,
Mentis qui videt abdita.
6. *Arcu deposito succubuit manus*
Bellatrix, animis debilium datæ
Sunt vires. 7. *dapibus qui fuerat satur,*
Vulgi panibus indiget;
Ieiunum satiant fercula dapsilis
Mensæ: 8. *sic sterilem progenies beat;*
Et fecunda priùs, nunc sterilis dolet
Raptos funere filios.
9. *Mortales Dominus ducit ad inferos,*
Quos illinc subitò, si libet, eripit;
Immittit tenebras mortis, & aureum
Vitæ restituit iubar.
10. *Quosdam pauperie deprimit, inclytis*
Illos diuitiis auget, & euehit.
11. *Atque hunc ex humili Regibus inserit,*
12. *Auro & murice fulgidum.*

13. Domini enim ſunt cardines terræ, & poſuit ſuper eos orbem.

14. Pedes ſanctorum ſuorum ſeruabit, & impij in tenebris conticeſcent: quia non in fortitudine ſua roborabitur vir.

15. Dominum formidabunt aduerſarij eius: & ſuper ipſos in cælis tonabit:

16. Dominus iudicabit fines terræ, & dabit imperium regi ſuo, & ſublimabit cornu Chriſti ſui.

PSAL-

13. *Nam quà lux oritur solis, & occidit,*
Tellus est Domini, quà pelagi patent
Tractus, & gemino cardine nititur
Cælum sidera deferens.

14. *Iustum propitio Numine proteget,*
Et noctis tenebris occulet impium:
Frustrà vir proprio robore præditus
Vltricem fugiet manum.

15. *En aduersa pauet turma nocentium;*
E cælo Domini vox tonat, 16. *& simul*
Iudex Christus adest, sceptraq́ue tradita
Sumens, omnibus imperat.

PSALMVS PRIMVS.

1. BEatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, & in via peccatorum non stetit, & in cathedra pestilentiæ non sedit:

2. Sed in lege Domini voluntas eius, & in lege eius meditabitur die ac nocte.

3. Et erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo:

Et folium eius non defluet: & omnia quæcumque faciet, prosperabuntur.

4. Non

IN PSALMVM PRIMVM PARAPHRASIS.

1. *O Ter beatus, qui fugit integer*
Mores profanos, nec ſtetit in viri
Viâ ſceleſti; quiq́ inire
Peſtiferam renuit cathedram:
2. *Hic, ſeu coruſcum ſol iubar exerit,*
Seu nox tenebris aëra contegit,
Cæleſtis è legis tenore
Iuſſa Dei meditans capeſſet;
3. *Eritq́ vt arbos, quæ prope riuuli*
Labentis vndam floruit, vberes
Edens ſuam fetus ſub horam
Fructiferis opulenta ramis,
Quam frondium non deficiet vigor:
Et qualibet, quæ fecerit, omnia

Feliciter

4. Non ſic impij, non ſic: ſed tamquam puluis, quem proiicit ventus à facie terræ.

5. Ideò non reſurgent impij in iudicio: neque peccatores in concilio iuſtorum.

6. Quoniam nouit Dominus viam iuſtorum: & iter impiorum peribit.

PSALMVS CXVI.

1. LAudate Dominum omnes Gentes: laudate eum omnes populi:

2.Quo-

Feliciter cedent, ſuperni
Numinis auxilio fauente.

4. *Non ſic iniquus, ſed velut impetu*
Abreptus Euri puluis in aëra
Vaneſcet, exturbatus æquo
Iudicio æthereis ab oris,

5. *Longè à beatis cœtibus exulans.*

6. *Patris ſupremi luminibus via*
Eſt nota iuſtorum, perenni
Impius interitu peribit.

IN PSALMVM CXVI.

PARAPHRASIS.

1. L*Audate Regem ſiderum*
Gentes per Orbem diſsitæ:
Omnes & populi canant
Dia laudis honores:

2. Quoniam confirmata eſt ſuper nos miſericordia eius : & veritas Domini manet in æternum.

3. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

PSALMVS CXXXVI.

1. SVper flumina Babylonis, illic ſedimus & fleuimus; cùm recordaremur Sion:
2. In ſalicibus, in medio eius, ſuſpendimus organa noſtra.
3. Quia illic interrogauerunt nos, qui captiuos duxerunt nos, verba cantionum:

Et

2. *Nam perstat eius efficax*
Nos protegens clementia,
Inconcussaq; veritas
Omni permanet æuo.

3. *Patri, simulq; Filio,*
Tibique, sancte Spiritus,
Nunc sit, iugiter vt fuit,
Omni gloria sæclo.

IN PSALMVM CXXXVI.
PARAPHRASIS.

1. *SEdimus in ripis flentes, Babylonis ad amnem,*
Dum memores Solymæ nos pia cura subit:
2. *Hîc taciti salicum suspendimus organa ramis,*
Exosi mixtis verba ciere sonis.
3. *Carmina suadebat nobis, quæ compede vinctos*
Nos patrio abduxit de lare sæua cohors:

Et qui abduxerunt nos : Hymnum cantate nobis de canticis Sion.

4. Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena?

5. Si oblitus fuero tui Ierusalem, obliuioni detur dextera mea.

6. Adhæreat lingua mea faucibus meis, si non meminero tui:

Si non proposuero Ierusalem, in principio lætitiæ meæ.

7. Memor esto Domine filiorum Edom, in die Ierusalem:

Qui dicunt : Exinanite, exinanite vsque ad fundamentum in ea.

8. Filia Babylonis misera : beatus, qui retribuet tibi retributionem tuam, quam retribuisti nobis.

9. Beatus, qui tenebit, & allidet paruulos tuos ad petram.

10. Glo-

Flexanimum nobis modulantes dicite carmen,
Quod cantare sacrâ sueuit in æde Sion.
4. *Quî Domini vox nostra pio modulamine dias*
Externâ laudes in regione canet?
5. *Non delenda meam teneant obliuia dextram,*
Si fuero oblitus sacra tui Solyma.
6. *Deficiat mea lingua meis in faucibus hærens,*
Si non grata tui mens erit vsque memor:
Si qua mei poterunt admittere gaudia sensus,
Quæ pluris faciens te potiora rear.
7. *Gentis Edom fixam condas in pectore noxam,*
Nec fugiat Solymæ te truculenta dies:
Nam genus infandum frendens, Exscindite, dixit,
In præceps donec funditus acta ruat.
8. *Infelix Babylon, felix quicumque rependet*
Digna tuæ vindex præmia sæuitiæ:
9. *Ter felix, quæcumque tuos ex vbere raptos*
Allidet saxis fœda cruore manus.

10. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper:
& in ſæcula ſæculorum. Amen.

CANTICVM EZECHIÆ
EX ISAIÆ XXXVIII.

1. EGo dixi: In dimidio dierum meorum vadam ad portas inferi.

2. Quæſiui reſiduum annorum meorum. dixi: Non videbo Dominum Deum in terra viuentium.

Non aſpiciam hominem vltrà, & habitatorem quietis.

3. Generatio mea ablata eſt, & conuoluta eſt à me, quaſi tabernaculum paſtorum.

Præciſa

10. *Aeterno sit honor Patri, sit gloria Nato,*
Et tibi perpetuum Spiritus alme decus.

IN CANTICVM EZECHIÆ

PARAPHRASIS.

1. IN *medio vitæ cursu mea deficit ætas:*
Amica, dixi, me cadens lux deseret?
Infernasq; domos subeam? 2. *Quò protinus, inquam,*
Reliqua meorum pars dierum transfugit?
Non te viuentes inter mea lumina cernent,
Tuumq; templum, conditor cæli Deus:
Non dabitur posthac hominis mihi cernere vultum,
Nec, qui beata Aedem quietis incolit.
3. *Abripitur mea progenies: nam Regia, quæ stat*
In me, domus conuoluitur; plicatilis

Ceu

Præciſa eſt velut à texente, vita mea: dum adhuc ordirer, ſuccidit me: de manè vſque ad veſperam finies me:

4. Sperabam vſque ad manè, quaſi leo ſic contriuit omnia oſſa mea:

5. De manè vſque ad veſperam finies me: ſicut pullus hirundinis ſic clamabo, meditabor vt columba.

Attenuati ſunt oculi mei, ſuſpicientes in excelſum:

6. Domine vim patior, reſponde pro me. Quid dicam, aut quid reſpondebit mihi, cùm ipſe fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ.

7. Domine ſi ſic viuitur, & in talibus vita ſpiritus mei, corripies me, & viuificabis me.

8. Ecce

Ceu casa pastorum: subitò mihi vita recisa est;
Sic orsa textricis secat telam manus.
Manè præit; propero vesper iam lumine fulget:
Instatq; lucis tam citò finis mea?
4. Sperabam, meliora dies vt postera ferret;
At comminuta ceu leonis dentibus
Sunt mihi compages, contritaq; corporis ossa:
5. Heu manè viuens non videbo vesperam?
Vox questus cohibere nequit: sic stridet hirundo:
Sono columba lugubri sic ingemit.
Languida suspiciunt solùm mea lumina cælum:
6. Me, summe rerum Rector, vt vis opprimit!
O mihi dexter ades: quid possim dicere? præstas
Maius petitis: membra morbus deserit.
Iugiter exactos animus meditabitur annos,
Fundens amaras præ dolore lacrymas.
7. Sic Deus, vt viuam tribuis? si vita mei sic
Est spiritus, me, viuus vt sim, corripe.

8. Ecce in pace amaritudo mea amarissima.

9. Tu autem eruisti animam meam, vt non periret, proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

10. Quia non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te: non expectabunt qui descendunt in lacum, veritatem tuam.

11. Viuens viuens ipse confitebitur tibi, sicut & ego hodie: pater filiis notam faciet veritatem tuam.

12. Domine saluum me fac, & psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vitæ nostræ in domo Domini.

13. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in sæcula sæculorum. Amen.

CAN-

8. *Ecce venit pax alma, fauis mihi dulcior Hybla*
Meus est amaror vsquequaque amarior.
9. *Nam tua me sæua rapuit clementia morti:*
Proiecit hac post terga molem criminum,
Quâ fueram grauis. 10. *An laudans hæc dicat Auerni*
Superbus hospes? ánne spes in te locet?
11. *Hîc tua facta canet viuens, vt carmine dicam*
Et ipse, dicet & pater nepotibus.
12. *Me Deus incolumem serua: dum vita manebit*
Tuos honores plectra nostra concinent:
Concentuq́ pio resonabunt atria Templi,
Litat vbi supplex victimas tibi Sion.
13. *Aeterno sit honor Patri, sit gloria Nato,*
Tibiq́ laus decusq́ sancte Spiritus.

CANTICVM ISAIÆ
CAP. XII.

1. Confitebor tibi Domine, quoniam iratus es mihi: conuersus est furor tuus, & consolatus es me.

2. Ecce Deus Saluator meus, fiducialiter agam, & non timebo:

3. Quia fortitudo mea & laus mea Dominus: & factus est mihi in salutem.

4. Haurietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris: & dicetis in illa die: Confitemini Domino, & inuocate nomen eius:

5. Notas facite in populis adinuentiones eius: mementote quoniam excelsum est nomen eius.

6. Can-

IN CANTICVM ISAIÆ PARAPHRASIS.

1. *FAssus potentem dexteram, Rex cælitum,*
Tuam canam clementiam:
Afflixeras adactus ira turbine,
Me nunc benignus recreas.
2. *Deus ecce Saluator meus, non terrear*
In posterum, fidens agam.
3. *Dominus mihi dat robur afferens decus,*
Et factus est mihi salus.
4. *Saluabit omnes: illius de fontibus*
Haurite aquas in gaudio.
Dicetis, illa cùm dies illuxerit,
Domini canentes gloriam.
5. *Eius referte inuenta Nationibus*
Terræ per Orbem dissitis.

6. Cantate Domino, quoniam magnificè fecit:
annuntiate hoc in vniuersa terra.
7. Exulta, & lauda habitatio Sion: quia magnus
in medio tui sanctus Israël.

CANTICVM HABACVC
CAP. III.

1. DOmine audiui auditionem tuam, & timui.
2. Domine opus tuum, in medio annorum viuifica illud.
3. In medio annorum notum facies: cùm iratus fueris, misericordiæ recordaberis.
4. Deus ab Austro veniet, & Sanctus de monte Pharan:
5. Operuit cælos gloria eius: & laudis eius plena est terra.

6. Splen-

Hunc inuocate, ab ore laudes fundite,
Nam Nomen eius inclytum.
6. *Cantate, nam præclara patrauit potens;*
Narrate Mundi finibus.
7. *Lauda Sion, lætare; nam tibi fauet,*
Adestq; sanctus Israël.

IN CANTICVM HABACVC PARAPHRASIS.

1. *QVæ Pater omnipotens olim promissa dedisti*
Audiui, timuiq; simul. 2. *Tua dextera mirum*
Struxit opus; firmans facias vt tempore certo
Prodeat, 3. *& notum pateat: Clementia, iustis*
Posthabitis iræ causis, feret inclyta palmam.
4. *Ex Austro Deus, & Sanctus de culmine Pharan*
Adueniet: 5. *fulgens diffuso lumine complet:*

Laus

6. Splendor eius vt lux erit: cornua in manibus eius:

7. Ibi abſcondita eſt fortitudo eius: ante faciem eius ibit mors.

8. Et egredietur diabolus ante pedes eius. Stetit, & menſus eſt terram.

9. Aſpexit, & diſſoluit Gentes: & contriti ſunt montes ſæculi.

10. Incuruati ſunt colles mundi, ab itineribus æternitatis eius.

11. Pro iniquitate vidi tentoria Æthiopiæ, turbabuntur pelles terræ Madian.

12. Numquid in fluminibus iratus es Domine? aut in fluminibus furor tuus? vel in mari indignatio tua?

13. Qui aſcendes ſuper equos tuos: & quadrigæ tuæ ſaluatio.

14. Suſ-

Laus eius terræ tractus, & gloria cælum.
6. *Eius erit ſplendor, veluti lux: ſumma poteſtas*
Ex vtrâque manu fundetur: 7. *ab hiſce ſalutem*
Vis inuicta latens mortalibus adferet ægris:
Ante pedes eius languens, loriſq; reuincta
Mors ibit, 8. *victuſq; tremet regnator Auerni.*
Dum ſtetit, eſt menſus terram, ſpoliiſq; potitus,
Quæ dudum tenebris infernum clauſerat antrum.
9. *Aſpiciens populos ſoluit, monteſq; ſupremos*
Attriuit; 10. *colleſq; caput flexere genúque,*
Illius æternos greſſuſq; viaſq; videntes.
11. *Nequitiæ Aethiopes vidi ſceleriq; fauere:*
Sed terræ Madian tentoria turbabuntur.
12. *An tuus è fluuiis feruens ruet impetus iræ,*
Ceu quondam, Pater Alme, rubri vel ab æquo-
ris vndis?
13. *Qui ſalies in equos, tribuas vt dona ſalutis,*
Quam deferre tuæ cernentur ponè quadrigæ.

14. Suſcitans ſuſcitabis arcum tuum, iuramenta tribubus quæ locutus es:

15. Fluuios ſcindes terræ: viderunt te, & doluerunt montes: gurges aquarum tranſiit.

16. Dedit abyſſus vocem ſuam: altitudo manus ſuas leuauit.

17. Sol & luna ſteterunt in habitaculo ſuo, in luce ſagittarum tuarum, ibunt in ſplendore fulgurantis haſtæ tuæ.

18. In fremitu conculcabis terram: & in furore obſtupefacies Gentes.

19. Egreſſus es in ſalutem populi tui, in ſalutem cum Chriſto tuo:

20. Percuſſiſti caput de domo impij: denudaſti fundamentum eius vſque ad collum.

21. Maledixiſti ſceptris eius, capiti bellatorum eius, venientibus vt turbo ad diſpergendum me.

22. Exul-

14. *Pacificum extolles iurati fœderis arcum,*
15. *Et fluuios terræ ſcindes; monteſq́; tuentes*
Te ſuperum Dominum, capti mœrore dolebunt.
Tranſiit effuſus tumidarum gurges aquarum:
16. *Extulit ex imo lætas domus infera voces,*
Et manibus plauſit ſublimis Regia cæli.
17. *Sol & Luna ſuis ſtabunt in ſedibus; ibunt*
Igniti in morem iaculi, lucemq́; ferentis,
Vt tua præfulgens quæ cuſpide fulgurat haſta.
18. *Protinus attonitam quaties formidine terram,*
Proſterneſq́; graui Gentes correptus ab irâ;
19. *Egrediens, populũ vt iuſtum tua dextera ſeruet,*
Securumq́; malis ſubducas vindice Chriſto.
20. *Deleſti caput infeſtum quod protulit Orcus;*
Funditus exſcindens talos, collumq́; ſuperbum:
21. *Illius ablato ſceptro, & ditione ſubactâ,*
Agmina fudiſti, cædens equiteſq́; ducéſque;
Vt me protererent venientes turbinis inſtar.

22. Exultatio eorum, ſicut eius qui deuorat pauperem in abſcondito.

23. Viam feciſti in mari equis tuis, in luto aquarum multarum.

24. Audiui, & conturbatus eſt venter meus: à voce contremuerunt labia mea.

25. Ingrediatur putredo in oſſibus meis, & ſubter me ſcateat:

26. Vt requieſcam in die tribulationis: vt aſcendam ad populum accinctum noſtrum.

27. Ficus enim non florebit: & non erit germen in vineis.

28. Mentietur opus oliuæ: & arua non afferent cibum.

29. Abſcindetur de ouili pecus: & non erit armentum in præſepibus.

30. Ego autem in Domino gaudebo: & exultabo in Deo IESV meo.

31. Deus Dominus fortitudo mea: & ponet pedes meos quaſi ceruorum.

22. *Lætitia illorum, qualis solet esse potentis*
Qui spolians inopem clàm prædâ gaudet abactâ.
23. *Vndarum fremitu spreto, limoq́ue tenaci,*
Est ab equis reclusa tuis via lata per æquor.
24. *Audiui, subitusq́ue metu mihi viscera motus*
Perculit: ad vocis tremuerunt labra fragorem.
25. *Putrescant, precor, ossa mihi, scateamq́ue sepultus*
Vermibus: 26. *ut veniente die terroris in altum*
Ascendam, & socius nostris pugnare paratis
Adnumerer. Termes siquidem sterilescet oliua:
27. *Non edet mendax ficus, neque vinea fetus;*
28. *Culta nec arua ferent promissam in tempore messem.*
29. *Abscissum pecus è septis, raptumq́ue peribit;*
Armento vastatus ager, caulæq́ue carebunt.
30. *Ast ego lætabor: Domini fruar ore, Deumq́ue*
Te IESV *aspiciam.* 31. IESV *mihi roboris auctor*
Tu pedibus tribues cursum protendere cerui

32. Et ſuper excelſa mea deducet me victor in
Pſalmis canentem.

CANTICVM
TRIVM PVERORVM
DANIELIS III.

1. BEnedictus es Domine Deus patrum noſtrorum, & laudabilis, & glorioſus, & ſuperexaltatus in ſæcula: & benedictum nomen gloriæ tuæ ſanctum, & laudabile, & ſuperexaltatum in omnibus ſæculis.

2. Benedictus es in templo ſancto gloriæ tuæ, & ſuperlaudabilis, & ſuperglorioſus in ſæcula.

Benedictus es in throno regni tui, & ſuperlaudabilis, & ſuperexaltatus in ſæcula.

3. Benedictus es, qui intueris abyſſos, & ſedes ſuper Cherubim, & laudabilis, & ſuperexaltatus in ſæcula.

Benedictus es in firmamento cæli, & laudabilis, & glorioſus in ſæcula.

4. Bene-

Prapetis in morem : 32. subeant ut culmina, victor
Tu sacra me cæli duces ad templa canentem.

PARAPHRASIS IN CANTICUM TRIUM PUERORUM.

1. *TE rerum Dominum, te Deus Isaci*
Aeterna canimus laudis honoribus:
Tollit nostra tuum nomen in æthera.
Vox concors. 2. Solio qui super aureo,
Vt fons perpetuos undique gloriæ
Diffundis radios: 3. & super Angelos,
Et supra Cherubin, innumerabiles
Annorum in series omnia temperans,
Supremo resides lucis in ambitu,
Et terræ latebras inspicis abditas.

4. *Vos,*

4. Benedicite omnia opera Domini Domino: laudate, & superexaltate eum in sæcula.

5. Benedicite Angeli Domini Domino: benedicite cæli Domino.

6. Benedicite aquæ omnes, quæ super cælos sunt, Domino: benedicite omnes virtutes Domini Domino.

7. Benedicite Sol & Luna Domino: benedicite stellæ cæli Domino.

8. Benedicite omnis imber & ros Domino: benedicite omnes spiritus Dei Domino.

Benedicite ignis & æstus Domino: benedicite frigus & æstus Domino.

Benedicite rores & pruina Domino: benedicite gelu & frigus Domino.

9. Bene-

4. *Vos, quæ Mens Domini condidit, omnia*
Aeternam Domini dicite gloriam,
Illum perpetuis tollite laudibus.

5. *Astrorum Domino plaudite Cælites,*
Stellantes Dominum dicite vertices.

6. *Cælesti Dominum psallite murmure*
Quæ conuexa super sidera sunt aquæ:
Virtutes Domini qualibet inclytis
Cantantes Dominum tollite laudibus.

7. *Sol tu, qui radiis tempora cingeris,*
Tu, cuius facies lumine mutuo
Fulget, Luna, Dei dicite gloriam:
Regem Cælicolûm dicite sidera.

8. *Ros, imber, pluuia, flamina, turbines*
Aeternis Dominum tollite laudibus:
Aestas, ignis, hiems, frigora, grandines,
Nix, quæ cum glacie in montibus albicas,
Et vos cana gelu gramina roscido

9. Benedicite glacies & niues Domino: benedicite noctes & dies Domino.

Benedicite lux & tenebræ Domino: benedicite fulgura & nubes Domino.

10. Benedicat terra Dominum: laudet & superexaltet eum in ſæcula.

11. Benedicite montes & colles Domino: benedicite vniuerſa germinantia in terra Domino.

12. Benedicite fontes Domino: benedicite maria & flumina Domino.

13. Benedicite cete, & omnia quæ mouentur in aquis, Domino: benedicite omnes volucres cæli Domino.

14. Benedicite omnes beſtiæ & pecora Domino: benedicite filij hominum Domino.

15. Benedicat Iſraël Dominum: laudet & ſuperexaltet eum in ſæcula.

16. Benedicite Sacerdotes Domini Domino: benedicite ſerui Domini Domino.

17. Benedicite ſpiritus & animæ iuſtorum Domino:

9. Aeternam Domini dicite gloriam:
Noctes cum tenebris, luce dies micans,
Et vos cum leuibus fulgura nubibus
Aeternis Dominum tollite laudibus.
10. Tellus cum viridi germine frondium,
11. Colles frugiferi, culmina montium,
Et gemmata nouis prata coloribus,
Vuarumq; grauis vinea fetibus,
Aeternam Domini dicite gloriam.
12. Fontani latices, flumina, cæruli
Fluctus, 13. & soboles humida piscium,
Et vos ô volucres ætheris incolæ,
Aeternis Dominum psallite cantibus.
14. Vos omnes pecudum cum grege bestiæ,
Vos proles hominum, 15. vos domus Israël,
16. Et vos, qui Dominum sanguine victimæ
Placatis, Domini dicite gloriam.
17. Vos, quorum pietas, puraq; sanctitas,

mino: benedicite ſancti & humiles corde
Domino.

18. Benedicite Anania, Azaria, Miſaël Domino:
laudate & ſuperexaltate eum in ſæcula:

19. Quia eruit nos de inferno, & ſaluos fecit de
manu mortis, & liberauit nos de medio
ardentis flammæ, & de medio ignis eruit
nos.

CAN-

Et recti ſtudium moribus integris
Aeterno Domino reddit amabiles,
Aeternis Dominum tollite laudibus.
18. *Concordis modulo vocis Anania,*
Et vos Azaria & Miſaël intimas
Cantantes Domino ſoluite gratias:
19. *Nam vos ex Erebi faucibus abſtulit,*
Nam vos eripuit mortis ab unguibus,
Nam vos è mediis eruit ignibus.
Immenſas Domino reddite gratias,
Latis unanimes plaudite vocibus,
Lætanti Dominum dicite carmine,
Aeternam Domini dicite gloriam,
Aeternis Dominum tollite laudibus.
Vos, quorum pietas reddit amabiles,
Aeternis Domino laudibus inclyto,
Concordes Dominum pſallite cantibus.
Non ut dij reliqui; ſolus in aureo

CANTICVM
BEATÆ MARIÆ VIRGINIS
LVCÆ CAP. I.

1. MAgnificat anima mea Dominum:

Et exultauit ſpiritus meus in Deo ſalutari meo.

2. Quia reſpexit humilitatem ancillæ ſuæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

3. Quia

Sublimis solio, subdita temporis
Frontem & terga premens regnat, & infima
Terrarum placido lumine respicit.

IN CANTICVM BEATÆ MARIÆ VIRGINIS PARAPHRASIS.

1. *AD astra Regem cælitum*
Tollit meum cor laudibus:
Et in Deo, qui detulit
Mihi salutem, gestiens
Exultat usque spiritus.

2. *Placido suam nam lumine*
Famulam benignus respicit:
Meam canent in sæcula
Beatitatem posteri.

3. *Me,*

3. Quia fecit mihi magna qui potens eſt, & ſanctum nomen eius.

4. Et miſericordia eius à progenie in progenies timentibus eum.

5. Fecit potentiam in brachio ſuo: diſperſit ſuperbos mente cordis ſui.

6. Depoſuit potentes de ſede, & exaltauit humiles.

7. Eſurientes impleuit bonis: & diuites dimiſit inanes.

8. Suſcepit Iſraël puerum ſuum, recordatus miſericordiæ ſuæ.

9. Sicut

3. *Me, cuius est potens manus,*
Sanctumque nomen, unica
Felicitatis ultimum
Euexit ad fastigium.

4. *Quotquot fideli pectore*
Eum timent, cum filiis
Et filiorum filios
Dei fouet benignitas.

5. *Sternit potenti brachio,*
Et mente cordis intimâ,
Quos spiritus superbia
Sublimiores euehunt.

6. *Deturbat ex eburneis*
Potentiores sedibus,
Humilesque in altum subleuat.

7. *Bonis repleuit pauperem,*
Opesque ademit diuiti.

8. *Sua memor clementia*

9. Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham, & semini eius in sæcula.

CANTICVM ZACHARIÆ
LVCÆ CAP. I.

1. BEnedictus Dominus Deus Israël, quia visitauit, & fecit redemptionem plebis suæ:
2. Et erexit cornu salutis nobis, in domo Dauid pueri sui.
3. Sicut locutus est per os sanctorum, qui à sæculo sunt, prophetarum eius.
4. Salutem ex inimicis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos.
5. Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: & memorari testamenti sui sancti.
6. Iusiurandum, quod iurauit ad Abraham patrem nostrum, daturum se nobis:
7. Vt sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, seruiamus illi;

8. In

Suſcepit Iſraël ſacro
Puerum ſuum cum gaudio:
9. Vt eſt locutus patribus
Noſtris, Abramo, & illius
Perenne in æuum ſemini.

IN CANTICVM ZACHARIÆ

PARAPHRASIS.

1. ISacidum Dominum ſacro vox conſona plectro
Concinat; inuiſit placidus, largoq; redemit
Sponte ſuum pretio populum, 2. nobiſq; ſalutis
Præſidium regale dedit de ſemine Dauid,
3. Vt veterum Vatum dictis eſt ſæpè locutus.
4. Ex inimicorum manibus tulit ille ſalutem,
5. Et noſtris clemens Patribus, quæ ſanxerat Abram
6. Compleuit iurata memor promiſſa, daturum
Se nobis 7. penitus vacuis terroris, vt illi

8. In ſanctitate & iuſtitia coram ipſo, omnibus diebus noſtris.
9. Et tu puer, Propheta Altiſſimi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini parare vias eius:
10. Ad dandam ſcientiam ſalutis plebi eius, in remiſſionem peccatorum eorum:
11. Per viſcera miſericordiæ Dei noſtri: in quibus viſitauit nos oriens ex alto.
12. Illuminare his, qui in tenebris, & in vmbra mortis ſedent: ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis.

CANTICVM SIMEONIS
LVCÆ CAP. II.

1. NVnc dimittis ſeruum tuum Domine, ſecundùm verbum tuum in pace:

2. Quia viderunt oculi mei ſalutare tuum,

3. Quod

Hostis ab insidiis tuti famulemur; 8. in omni
Aetatis nostra cursu pietatis amantes.
9. Tuq; puer Vates Regis dicère perennis:
Aspera quippe via sternes, Dominoq; praibis,
10. Erudiens culpa soluendas compede gentes.
11. Nos Deus inuisit miserans, exortus ab alto
12. Ferre nouam lucem in gelida recubantibus umbrâ
Et mortis tenebris; ut recto calle per almum
Pacis iter nostri valeant incedere gressus.

IN CANTICVM SIMEONIS PARAPHRASIS.

1. NVnc tuo, iuxta tua dicta, seruo
Solue vitales Pater alme nexus:
2. Cernit Auctorem mea lux salutis;
Excipit vlna,

 3. Quem

3. Quod parasti ante faciem omnium populorum:

4. Lumen ad reuelationem gentium, & gloriam plebis tuæ Israël.

HYMNVS

SS. AMBROSII ET AVGVSTINI.

1. TE Deum laudamus: te Dominum confitemur.

2. Te æternum Patrem omnis terra veneratur.

3. Tibi omnes Angeli, tibi cæli, & vniuersæ potestates,

Tibi Cherubim & Seraphim incessabili voce proclamant:

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth.

4. Pleni

3. *Quem tuo Regem populo parasti,*
4. *Gentium lumen tenebris fugandis,*
Gloriam Dauid, decus & perenne
Isacidarum.

IN HYMNVM SS. AMBROSII ET AVGVSTINI. PARAPHRASIS.

1. *LAudamus omnes te Deum, te siderum,*
Orbisq; Regem dicimus.
2. *Telluris omnis tractus, & maris plaga,*
Patrem perennem te colit.
3. *Sanctum beata Cherubin, & Angeli,*
Sanctum Poli te vertices,
Sanctum Chori te Cælitum, te exercitus,
Te pacis æternæ Deum,
Dominumq; voce consonâ ter optimum
Indesinenter concinunt.

4. *Sublime*

4. Pleni ſunt cæli & terra Maieſtatis gloriæ tuæ.

5. Te glorioſus Apoſtolorum chorus,
Te Prophetarum laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus laudat exercitus,
Te per orbem terrarum ſancta confitetur Eccleſia,

6. Patrem immenſæ maieſtatis,

7. Venerandum tuum, verum, & vnicum Filium,

8. Sanctum quoque Paraclitum Spiritum.

9. Tu Rex gloriæ Chriſte:

10. Tu Patris ſempiternus es Filius.

11. Tu ad liberandum ſuſcepturus hominem, non horruiſti Virginis vterum.

12. Tu deuicto mortis aculeo aperuiſti credentibus regna cælorum.

13. Tu ad dexteram Dei ſedes in gloria Patris.

14. Iudex

4. *Sublime terram gloria culmen tua,*
Cæliq́ complet ambitum.
5. *Vates sacri te, Martyres, & Virgines,*
Apostolorum te Chorus
Laudat; per orbis terminos fidelium
Te confitentur agmina;
6. *Summa Patrem potentia,* 7. *Sanctum tuum,*
Verum, unicumq́ Filium,
8. *Almumq́ Spiritum.* 9. *Supremus gloria*
Tu Rex: 10. *perennis Filius,*
Tu Christe. 11. *Virginis sacrâ te claudere es*
Dignatus aluo, perditi
Hominis redemptor ut fores. 12. *Tu viribus*
Mortis recisis, lucidam
Cæli recludis semitam credentibus,
Sedesq́ felices paras.
13. *Tu Patris ad dextram Dei regnas, pari*
Fruens beatus gloriâ.

14. Iudex crederis esse venturus.

15. Te ergo quæsumus, tuis famulis subueni, quos pretioso Sanguine redemisti:

16. Æterna fac cum sanctis tuis in gloria numerari.

17. Saluum fac populum tuum Domine, & benedic hereditati tuæ.

18. Et rege eos, & extolle illos vsque in æternum.

19. Per singulos dies benedicimus te:

20. Et laudamus nomen tuum in sæculum, & in sæculum sæculi.

21. Dignare Domine die isto sine peccato nos custodire.

22. Miserere nostri Domine: miserere nostri.

23. Fiat misericordia tua Domine super nos: quemadmodum sperauimus in te.

24. In te Domine speraui: non confundar in æternum.

14. *Venturus esse crederis Iudex.* [15] *Tuo*
Iuua redemptos Sanguine:
16. *Concede, vt inter ordines Cælestium*
Beent suprema gaudia.
17. *Gregem tuum ne deseras:* [18] *illum rege,*
Pascens salubri pabulo.
19. *Laudamus omnes te diebus singulis:*
20. *Tuoq; sancto Nomini*
Genu precantes flectimus. [21] *Tu criminum*
Contagione libera
Nos hoc die: [22] *tuâ fouens clementiâ*
23. *(Hæc nostra spes) nos erige.*
24. *Fidens tibi, superne Rex, vmquam meâ*
Non spe salutis excidam.

IN CHRISTI DOMINI NATALEM DIEM.

NAsceris alme Puer gelidæ sub tempora brumæ,
Nec igne fota mollis excipit torus
Membra tenella. iaces arenti nudus in herbâ
Inops, rigensq; frigore inter humida
Nigrantes noctis tenebras, sub paupere tecto;
Tibiq; deest, vbi recumbat occiput.
Vt nos non solùm doceas, dum linquis Olympum,
Per hos gradus malorum ad astra progredi:
Sed quia nunc iterùm Cæli Sol igneus orbem
Remensus, aureo sedens in essedo,
Ad nos regrediens tendit, celeresq; iugales
Reflectit, vt suam recurrat orbitam;
Ceu Iani est annum solito de more Kalendis

Nouum

Nouum auspicata Ciuitas Quiritium;
Hinc quoque te nato, nobis felicior annus,
Puer salutis Orbis auctor, incipit.
Quandoquidem verè fulgentem lumine Solem,
Vetusta quo fugatur vmbra criminum,
Te genus humanum noscit; veneratur, adorat,
Et excitat sopore victa lumina.

CHRISTI DOMINI MOX MORITVRI CVM BEATISSIMA MARIA MATRE COLLOQVIVM.

CH. I*Nstat, sacra Parens, temporis vltimum*
Momentum: rapiunt me tibi, quæ vocant
Summi iussa Parentis
Optatam crucis ad necem.

M.V. *Heu, fili! miſeram ſiccine deſeris*
Matrem? me miſeram! cor mihi ſaucias
Durâ cuſpide vocis:
Sic me lux mea deſeris?

CH. *Iam primis animam mors petit ictibus:*
Non ſic tranſadiget cor mihi lancea,
Vt morſu tuus angor
Carpens viſcera diuidit.

M.V. *Per quod iam puero lac tibi præbui,*
Ne me, qui cruciet, linque ſuperſtitem
Tanto Nate dolori:
Ah pro te moriar, precor.

CH. *Dum mors me rapiet; te manet acrior,*
Qui dum me pareres non tetigit, dolor:
Orbi non tulit ortus
Vitam, mors mea deferet.

M.V. *Heu ſaltem miſeræ da mihi præmori.*

CH. *Patris, dum moriar, viuere te iubet*

Non

Non mutanda voluntas.

M.V. *Saltem da mihi commori.*

CH. *Me complexa ſat es, non licet ampliùs:*
Te iam (quid retinent me tua brachia?)
Mater linquere cogor:
Iuda me vocat oſculum.

AD DIVINVM SPIRITVM HYMNVS.

SPiritus Superûm decus,
Sancta ſiderea Domus
Aura labere cælitus;
Aura ſacra, ter optimi
Dia Flaminis Aura.
Spiritus radians veni,
Terror Agminis inferi,

Efficax

Efficax Hominum salus,
Aura sacra, ter optimi
Dia Flaminis Aura.
Increata Potentia,
Nutus ætherei globi,
Filij simul & Patris
Non solutile vinculum,
Fax perennis Amoris.
Alma lux Sapientiæ,
Dulcis Hospita mentium,
Cordis ardor amabilis,
Ima pectoris occupa,
Igne pectus adure.
Fausta Nuntia gaudij,
Flamma pronuba Gratiæ,
Præpes adueniens ades:
Nostra coniugij sacri
Necte compede corda.

Mens

Mens tuo sine Numine
Hæret, ut sine palmulis
Puppis, & sine linteo:
Torpet, ut fluuius gelu, &
Terra cana pruinis.
Cor tuo sine munere
Squalet, ut sine fructibus
Arbor, & sine frondibus:
Hortus ut sine floribus,
Solis aridus æstu.
Ter beatus, & amplius,
Cui tuum iubar insidet
Pectoris penetralibus:
Purus huic animus nitet
Lilio magis albo.
Ter beatus, & amplius,
Cuius innocuum sinum
Incolit tua Caritas:

Verna sic oriens rosa
Manè fundit odorem.
Quos tenaciter implicat
Otij sopor, excitas:
Quos graui scelus impium
Mole deprimit, erigis:
Monstra proteris Orci.
Tu leuamen in arduis,
Lumen in tenebris micans,
Debiles ope subleuas:
Tu potens vigor anxiis,
Vera tu via vita.
Vna meta laboribus,
Nostra spes, amor, & quies,
Alma copula Cælitum,
Tu cupita Beatitas,
Tu suprema Voluptas.
Fausta Nuntia gaudij,

Dulcis

Dulcis Hoſpita cordium,
Sancta lux animi veni,
Aura ſacra, ter optimi
Dia Flaminis Aura.

DE S. IOANNE BAPTISTA ODE.

Strophe I. Verſuum XV.

INuecta bigis Cynthia, candido
Pellens ore tenebras,
Argenti nitidum iubar
Diffundit inter ſidera:
Hinc inde vitro per caua fiſtula
Vidit hac ætas Venerem bicornem
Fulgere Phœbes æmulam:
Sed luce lucent Solis; hic fons luminis

Splendet, & irradiat
Cæli sidereos globos,
Terrarumque plagas; & maris æquora.
Talis crinibus aureis,
Fronte serenâ,
Formosisque genis, oculisque micantibus, ullo
Non compta fuco Veritas coruscat.

Antistrophe I. Versuum XV.

Phœbus liquentem non tamen aëra
Semper luce serenat,
Non semper mare cæruleum
Tranquillat aura flatibus,
Culto nec agri fertilis è sinu
Elicit flores, neque germinantis
E flore fetus arboris;
Atris sed obtegens polum vaporibus
Sæpè ciet pluvias,
Nimbos, & gelidas nives,

Horrendos

Horrendos tonitrus, diraq́ꝫ fulmina.
Sic & lingua fidelibus
Nuntia veri
Vocibus exacuit gladios, & suscitat iram,
Feruens cruentas edit ira cædes.

Epodus I. Verſuum XII.

Tu, Iordanis ad vndas
Qui sacrum IESV *caput abluisti,*
Sis testis, incestum tyrannum
Verâ voce redarguens.
Indignata furentes
Hinc haurit imis spiritus medullis,
Iraq́ꝫ sæuo turbine concita
Curas tumenti corde nutrit vindices,
Vincla parans mulier,
Trucisq́ꝫ carceris specum; &
Atrox consilium concipit, vt tuum
Stringat in exitium securim.

Strophe II. Versuum XV.

Herodianam gaudia Regiam,
Regnantemq; replebant,
Ortus ob celebrem sui
Diem, quotannis nobili
Cultum paratu, non sine cantibus,
Et lyra plectro: Proceres ad aulæ
Pompam frequentes venerant:
Renidet hîc paries amictus purpurâ:
Aurea vasa micant,
Et gemmata toreumata:
Auro texta tori stragula serica
Pictoris referunt opus:
Pocula lucent:
Circumstant pueri mensam, qui dona Lyæi,
Vnguenta, flores, & dapes ministrant.

An-

Antiſtrophe II. Verſuum XV.

Hæc inter ægrâ mente recogitans
Iuſtæ verbera vocis,
Inuiſo capiti feros
Struens dolos Herodias,
Natæ, quid optet, nutibus indicat:
Mox iubet feſtas choreas inire.
Hæc obſecuta, leniter
Inclinat ante Regis aureum torum
Crura, decenſq́ caput,
Dein gyro glomerat vago
Greſſus in numerum: nunc pede candido
Se ſuſtollit, & aßilit;
Nunc leuis aura
In morem celeri percurrit percita motu,
Excepta plauſu Regis intuentis.

Epo-

Epodus II. Verſuum XII.

Quid cæco magis igne
Mentium lumen tenebris obumbrat?
Iuratus vltrò Rex puellæ
Spondet, quod petet, impetu
Sacri abreptus amoris.
Tunc illa blandis intuens ocellis
Regem, parentis præmonitu ſagax,
Ioannis almum poſtulat cadi caput;
Rex iubet: innocua
Ceruix reſecta protinus
Defertur patulâ lance, nocentibus
Dedecorum metuenda merces.

Strophe III. Verſuum XV.

Extincta ſenſus ſpirat adhuc pios.
Vt ſic ore ſilenti

Infan-

Infandos magis increpat
Amoris ignes? Quilibet
Dolet perempti funus, & impiam
Effera causam necis execratur.
Proh femina mentem trucem!
Cùm feruet irâ, & æstuat libidine.
Tam fera monstra fretum,
Nec tellus generat: leo
Te viso Daniel sæuitiam exuit:
Illæsum maris horrida
Bellua Ionam
Littoribus reddit. Ferro par femina lædit,
Magisque flammis: Pestis, & venenum est.

Antistrophe III. Versuum XV.

At pura castis moribus, & Dei
Iugi feruida cultu
Quàm dispar docet inclytis

Iuditta gestis? vndique
Obsessa castris Assyrij Ducis
Dum suis cladem pauet imminentem,
Animo cadens Bethulia
Mœrebat; hanc Iuditta spes resumere
Numine freta iubet:
Mox ponit vidua stolam,
Et se lætitiæ vestibus induens
Ductorem petit hostium;
Nactáque cœna
Tempus, Holophernem vino somnoq; iacentem
Ceruice fortis conficit recisâ.

Epodus III. Versuum XII.

Per contraria duxit
Vna vos virtus, sociatq; Cælo.
Tu Iudith occídens triumphas
Fusis hostibus: óccidens

Fuso

Fuso sanguine palmam
Refers Ioannes. Quis tuos honores
Intexat hymnis, & colat, vt decet,
Te fulgidum cæli decus? mens deficit,
Deficit artis opus:
Mortalis vltrà quid potest?
Nam te Christiadum maxima, nomini
Sacra tuo veneratur Aedes.

DE
S. MARIA MAGDALENA
ODE.

Strophe I. Versuum XIII.

INnixa pennis versicoloribus,
Bombyce fulgens diuite,
Molles reuincta floribus
Crines, procaci fronte, lubricoq;

Adspici vultu, faciliq; dulcis
Flexu loquela cordibus imperat
Mortalium: quos dum beare creditur,
Interimit suaui prabens sub lacte venenum,
Atque truces molitur hyanâ
Sauior insidias,
Nouusq; Proteus mille formas induit;
Vt sacra leges Themidis resoluat,
Blanda Voluptas.

Antistrophe I. Versuum XIII.

Hac innocenti sanguine dexteram
Regis Dauidis polluit,
Quo nullus antè gratior
Regi supremo cælitum: capillis
Indidit casis tibi vincla Samson,
Vt te superbis traderet hostibus,
Quem nulla vis potuit ferocem subdere:

Huius

Huius & impulsu fallacia numina Diuûm
Diuino dignatus honore est.
Rex sapiens Salomon,
Qui Conditori siderum quondam pius
Inclytam sumptu, celebremq́ue gazâ
Struxerat Aedem.

Epodus I. Versuum X.

Quid MAGDALENAM *mirer incautam premi*
Durâ compede vinctam
Dira sub domina iugo
In flore primaeuo iuuenta?
Quid excolentem corporis,
Numine posthabito, decorem?
Illa comas olim gemmis ornabat & auro,
Studens amantibus videri pulchrior,
Pubemq́ue gaudens cernere
Lentis ignibus vri.

Strophe II. Versuum XIII.

At cùm Sororis vocibus anxiis
CHRISTVS *precantis annuit;*
Almo iubente Spiritu,
E parte cæli desilit serenâ,
Regiam vittis redimita frontem,
Puro coruscans lumine Gratia.
Vt pulchra nubes Iridis coloribus
Depictas pedibus premit, & felicis oliuæ
Defert donatura coronam!
Protinus his radiis
Icta cadit, artus detegens, & exhibet
Tabidâ nolens cute se videndam
Fœda Voluptas.

Antistrophe II. Versuum XIII.

Tu MAGDALENE *discutis insitas*
Mentis tenebras, & iacens

Immane

Immane monstrum conspicis
Non antè visum. Quo pudore malas
Inficis? Quales gemitus profundis?
Jam margaritas ponis, & aureos
Incompta crines soluis, & CHRISTO ream
Te sistis, lacrymisq́ue pedes veneraris obortis,
Atque sacras mæstissima plantas
Lambis, & imbre rigas,
Comisq́ue tergis, & relata negligis
Probra, mox culpis capis exoluta
Pignus Amoris.

Epodus II. Versuum X.

Amansq́ue amantis igne CHRISTI feruida,
Flagris membra cruentans,
Priscos prouida sanguine
Extinguis ignes, & fideli
Amore constans, gressibus

Impauidis

Impauidis ſequeris Magiſtrum
Per gladios, haſtaſq́ Crucis miſerabile pondus.
Hæres ſepulchro lacrymans; & exerat,
Seu condat vndis Sol iubar,
Comples queſtibus auras.

Strophe III. Verſuum XIII.

Amor pericli neſcius horridi
Vt morte perſtat fortior!
Fruſtrà frementis æquoris
Iudæa frendens obiicit procellis
Te neci damnans: moderantis expers
Nautæ phaſelus, non ope remigis
Velíve, currit humidas pelagi vias:
Se placidi ſternunt fluctus; ſe lucidus æther,
Nube carens ventíſque, ſerenat.
Iam Paphon, atque Rhodon,
Cretamq́ linquit; iam Zacynthi littora,

Et

Et Cephalenum legit, Actiasq́;
Prospicit oras.

Antistrophe III. Versuum XIII.

O quæ trecentis hæc freta nauibus
Regina sulcans, Cæsarem
Armis lacessens, vltimam
Regnis parabas Italis ruinam;
Patrio pulsam lare MAGDALENAM
Si fluctuantis ludibrium maris,
Escam futuram piscibus, nunc cerneres
Cælicolas inter diuini nectaris haustu
Sublatam super æthera vesci,
Deliciisque frui
Cælestis aulæ, quid tibi mentis foret?
Quid decor formæ, Phariusq́; fastus,
Sceptraq́; prosunt?

Epodus III. Verſuum X.

En luce functa habes pudendam regij
Solùm nominis atro
Regni è funere gloriam:
Nec læta vixiſti; ſuperſtes
Vix una puppis reddidit
Te patrio profugam Canopo.
Conderis & viuens latebris abſtruſa ſepulchri,
Coacta mox letum colubri morſibus
Vltrò ſubire, Cæſaris
Subducenda triumpho.

Strophe IV. Verſuum XIII.

At MAGDALENE *per Siculum fretum*
Rabiem Charybdis præterit
Secura, fineſq; Italos
Egreſſa, tendit Gallicas ad urbes.

Huc

Huc Dei nutu, Superumq́ ductu
Appulsa, portum Massiliæ tenet;
Nomenq́ CHRISTI *gentibus dissεminat.*
Hinc abrepta colit pendens in montibus antrum,
Quod frontem prope sidera tollit.
Hîc gemit, & lacrymat:
Hîc Angelorum cœtibus canentium
Adstat: hîc vnum meditata CHRISTVM,
Se quoque nescit.

Antistrophe IV. Versuum XIII.

O me patrato crimine sordidum,
O me iacentem respice
Dux alma pænitentium.
Te CHRISTVS *audit: nam tuis sepulchro*
Excitat fratrem precibus: furentis
Te de Draconis faucibus eximit,
Et limpidas è rupe lymphas elicit.

Salue cara Deo rupes, fons inclyte salue;
Iam Pindi mihi culmina sordent:
Tu sacra lympha, precor,
E corde prome lacrymas: pro carmine
Execror myrtum; mihi det coronam
Ramus oliuæ.

Epodus IV. Versuum X.

O ter beatum, qui dolore percitus
Vitæ turpiter actæ
Labes fletibus eluit.
Virtutis in regno vel ipsis
Vero referta gaudio
E lacrymis oritur Voluptas.
Nil tamen in tuto mortalibus, vltima donec
Recludat hora cuique sortem. Gloria
Perennat vna Cælitum
Extra vulneris ictum.

DE

DE SANCTO LAVRENTIO ODE.

Strophe I. Verſuum XII.

IBera tellus, Auſtrio
Sub Rege felix, aurifero Tagi
Te dicant alij flumine nobilem,
Te claſſe, te bello ferocem,
Oceani dominam celebrent, Regniſq́ue potentem:
Hic Perüanis diuitem metallis,
Mexici gaZis, Arabumq́ue conchis,
Et mercibus Goa *beatam*
Te laudet: fera prælia
Extollat alter, & triumphos CAROLI,
Ac temperatis viuidum
Conſiliis animum PHILIPPI.

Antistrophe I. Versuum XII.

Te concinam LAVRENTII
Sacro Parentem lumine fulgidam:
Non illi facie funeris horridâ
Immane tortoris repertum
Excußit solidâ veræ pietatis amorem
E mente: palmis nobiles, & ostro
Clarus en inter Proceres, decorem
Indutus æternum, phalangis
Addit se comitem Duci,
Cui saxa primùm post trucem CHRISTI *necem*
Coniecta probro gloriam,
Interitu peperere vitam.

Epodus I. Versuum IX.

Acres quid iras aggeras Rex barbare?
Impauidus contemnere nouit
Hispanus iuuenis Regum fera iussa. Quid flagellis

Nuda

Nuda membra ſaucias,
Curuis & hamis lancinata carpis?
Fortis reſiſtit. Heu quid impium ſtruis?
Mens hæret: trepidat. Quibus
Dire Tyranne feris,
Te quibus exæquem Colobi ſæuiſſime monſtris?

Strophe II. Verſuum XII.

Vagus ad vndas Tybridis
Lactauit altrix vberibus Lupa
Infantes geminos: pinnigero puer
Delphinis in dorſo natantis
Sæpè Dicarchæo ludens è littore viſus;
Et vulnerati pro pedis medelâ
Hoſpitem narrant hominis leonem:
Hunc inter atroces ferarum
Incurſus pauidum, canis
Vt blandiens, adiuit agnitum leo:

Amboſq;

Ambosq́ pubes Romuli
Obstupuit sibi gratulantes.

Antistrophe II. Versuum XII.

Seu prisca verum proferat,
Seu fingat ætas; aspide sæuior
Hircanisq́ feris mens hominis furit.
Non vrsus insectatur vrsum:
Non perimit colubrum coluber, non tigri-
da tigris:
Humana virgas gens, rotas, & vncos
Intulit terris, pedibusque mortis
Aptauit alas. *Quid Perilli*
Infandum memorem bouem?
Nec sontibus, vel hostibus solum minax:
Sui ministram gaudij
Perniciem cupit innocentum.

Epo-

Epodus II. Versuum IX.

Te matricida, te lues mortalium
Incessit tam dira cupido?
Nam facibus passim incensam populatus ignis Vrbem
Te iubente, fletibus,
Clamore, luctu, cladibus, ruinis
Complens, in atri verterat formam rogi:
Tunc latus, fidibus canens
Diceris excidio
Ausus Troiano miseram componere Romam.

Strophe III. Versuum XII.

Quò, Musa, Dirces prouehunt
Te vela? ferri per tragicos amas
Terrores? Rutilum sidus Iberia,
Atlantis emergens ab vndis,
Te reuocat dirâ tostus LAVRENTIVS *olim*
In crate: forma nec decor, nec atas,

Ferreos flectunt animos. Tyrannus
Deridet absterſum cruorem
Cæleſtis Pueri manu.
Ludi ne vanis perferam præſtigiis?
I miles, inquit; perditus
Det meritas reus igne pœnas.

Antiſtrophe III. Verſuum XII.

Et ecce raptim ſtrenuus
Athleta CHRISTI *traditur ignibus:*
Hos inter thalamus vectibus æreis
Compactus excepit iacentem.
Tres ô Iordanis Pueri, decus Iſacidarum,
Vt veſtra flammis emicat probata
Diſpari virtus celebris coronâ,
Quos par adegit cauſa morti
Vltrò exponere pectora?
*Non vos *Deira militum cohortibus,*

* Deira à D. Hieronymo Dura, campus Babylonis, à Septuaginta & Vaticanâ Græcâ Δεειρᾶ nominatus.

Equis,

Equis, & armis obstrepens
Terruit, aut sonitus tubarum.

Epodus III. Versuum IX.

Non vos furentis Regis atrox commouet
Aspectus: Nos, dicitis, ô Rex;
Non aurum, aut statuas colimus: Deus Israël colendus:
Ille solus est Deus.
Frustrà catenis alligas lacertos,
Et nos in ignes coniicis: nam præpotens
Illæsos Deus eruet,
Si volet, atra licet
Fluctuet vndanti flammarum vortice fornax.

Strophe IV. Versuum XII.

Nec vana spes: innoxius
Vos lambit ignis, vitreus vt liquor,

Non ausus teneram lædere corporum
Cutem; sed infrendens, voraxq́;
Fertur in adstantes, ardenti membra vapore
Hausturus: in vos obsequens, fauenti
Dum Deo grates canitis, furorem
(Res mira) compescens, ahenis
Vinctos nexibus accipit,
Reddit solutos, vinctus ipse, languidus,
Inermis. At LAVRENTIVM
Letiferis petit acer armis.

Antistrophe IV. Versuum XII.

Arctæ coërcent compedes,
Nudumq́; prunis concolor æs cremat;
Iam corpus celeri corripit impetu,
Iam flamma proserpens adurit,
Et carnem vorat, & graciles depascitur artus.
Immotus Heros, vt doloris expers,

Vt

Vt rosas inter viridesque myrtos,
Ferale tormentum virili
Spernit pectore, dum truci
Adipem liquatus igne manat: lumina
Auertit intuentium
Terribili laniena visu.

Epodus IV. Versuum IX.

Assatus ille, gestiens plenus Deo
Solui nexu corporis, insit
Ore renidenti: Fumant tibi iam Tyranne, co-
cta hæc
Membra: mande, vescere:
En Aula Cæli se mihi recludit.
O quàm beatè morreris! Inclytus magis,
Inuictissime Martyrum,
Nullus obire potest:
Hostibus insultas victor, cædis hostia CHRISTO.

DE
SANCTO LVDOVICO
REGE GALLIARVM
ODE.

Strophe I. Versuum XII.

O *Biectu gemini maris,*
Illinc Pyrenes, arduis hinc Alpium
Præcincta muris; ingenio soli,
Fluxuq́ diues fluminum;
Fortium turmis equitum verenda,
Heroum genitrix Gallia, bellicis
Fecunda palmis: inclyta Regibus,
Quos longâ serie dedit
Prisci Capetij genus:
Vt inter omnes thure LVDOVICVS
Cultus,

Cultus, & aris,
Cælesti radiat vinctus diademate frontem!

Antistrophe I. Versuum XII.

Quas dudum mea parturit
Mens feta laudes, Regis educ optimi
In lucis oras, Aonij lyra
Sonora cantus obstetrix.
An pia primum studium Parentis
Formandi puerum moribus integris,
Doctaq; raris Palladis artibus;
An celsa decus indolis
Dircæis celebrem modis?
En blanda prodis Comitas, Pudórque,
Lenis & oris
Maiestas ac forma, decens & Gratia linguæ.

Epo-

Epodus I. Verſuum IX.

Non me tamen moremini:
Plectrum prouocat aureum
Pulchriùs fulgens teneris ab annis
Laus parta bello. Iactet Alcidæ manu
Infantis enectos colubros
Ficto Græcia plauſu.
Vt primùm nituit murice regio
Heros gloria Sequanæ,
Impuber armis comprimit rebelles.

Strophe II. Verſuum XII.

Aſt ætas vbi firmior
Acceſſit, omnis abſtinens culpæ, Deo
Deuota iungit pectora, dotibus
Virtutis auctus: commoda
Vrbium curat: ſtudioſus æqui
Regum delicias ſpernit, & otium

Fontem

Fontem malorum claudit, & amouet
Luxum criminis illicem:
Iustis præmia diuidit,
Prauosq́ue pœna corrigit timore.
Sic populorum
Munit amore latus, non enſe, aut militis haſtis.

Antiſtrophe II. Verſuum XII.

Horti pulchra per areas,
Hinc inde transfert candidum Virgo pedem,
Quà mira florum pompa recluditur:
Seu quos dedit Britannia,
Vel Tagi potor, Sporadúmue cultor,
Mox uoluens oculos, undique conſpicit,
Et hæret anceps, quem ſibi deligat:
Illic floret amaracus,
Hîc albet breue lilium,

Floresq; pandunt aduena decorem:
Denique certa
Omnibus illa rosa Pæstanum prætulit ostrum.

Epodus II. Versuum IX.

Florem tibi quem seligam?
Te sceptro potior Fides,
Alme Rex, clarat; Themis, & sorores,
Pietasq; maius adferunt tibi iubar,
Gemmata quàm vestis, vel aurum:
At quæ clarior astri
Nascentis radiis fulsit, & in tuo
Fulget corde, rapit sacrâ
Me luce flagrans Caritas canentem.

Strophe III. Versuum XII.

Hæc te nectare Cælitum
Pascit, Deiq; nunc beat præsentiâ:

Hæc

Hæc vna quondam, dum tuus induit
Caduca membra ſpiritus,
Se tibi iunxit comitem; viæq;
Index, te Superûm cœtibus addidit.
Hinc liberali ſpargis opes manu,
Siue Altaria conſtruis,
Seu ſacras reficis Domos,
Ades vel ægris, vel iuuas egenos:
Hac duce bellum
Suſcipis, & mortis iaculis caput obiicis vltrò.

Antiſtrophe III. Verſuum XII.

Vrbis nam Solymæ vicem
Dolens, vt impiam opprimas tyrannidem,
Pacata Regni linquis, & horridis
Armis petens Peluſium,
Traiicis textis trabibus phalanges,
Quà ſeptemgemino cærula flumine

Nilus colorat: mœnia vix quatis
Arcis, cùm subitus fores
Recludit pauor hostium;
Mox victor agmen militum patentes
Ducis in agros,
Hostilesq; acies geminatâ clade trucidas.

Epodus III. Versuum IX.

Spes sæpè quò propinquior
Arridet, celeri fugâ
Exitus cœptis adimit secundos.
Inuadit, eheu! te lues, & Celticas
Infesta vis morbi, famesq;
Vexat dira cohortes.
Illinc flumen aquis, hosticus hinc furor
Denso circuit agmine:
Pugnatur; atrox fœdat arua cædes.

Strophe

Strophe IV. Verſuum XII.

Victum gloria non minor
Te ſequitur, Heros magne, quàm cùm vinceres.
Conſtans recuſas Martis ab aleâ
Lembo per amnem ſubtrahi.
Vna nos omnes, eademq́ue pugnæ
Sors, inquis, maneat. Vos ego deſeram?
Regemq́ue veſtrum me fuga polluet?
Captiuo tibi quas minas,
Quæve opprobria barbarus
Infert Tyrannus? ſæua quot tuorum
Funera cernis?
Tu tamen immotus CHRISTO *ſpem ponis in vr*

Antiſtrophe IV. Verſuum XII.

Nutantes animos fide
Firmas, iacentes erigis. Quid, ais, cadit

Spes vestra? curas pellite lugubres:
Probat Deus quos diligit:
Hos & educit memor è periclis.
Olim quæ populus pertulit Israël?
Hæc ipsa tellus testis: ad inuium
Rubri dum pelagi fretum
Vrgebat Pharao ferox
Equis & armis; obsequens repentè
Scinditur æquor,
Erectisq́; vagæ lapidescunt mœnibus vndæ.

Epodus IV. Versuum IX.

Electa siccis transilit
Gens plantis: mare sæuiens
Defluit rursus: rapit insecutum
Ducem procellis, & quadrigas obruit.
Sic fatus, haud exspes tueris
Flexo poplite Cælum.

Lux

Lux ô Christiadum maxima Principum,
Heros inclyte, qui, tui
Aequent honorem carceris, triumphi?

Strophe v. Versuum XII.

Dat dirus tibi Mempheos
Pœnas Tyrannus. En suorum concidit
Ferro peremptus, sertaq́ue laurea
Mutat cupressi frondibus:
Tuq́ue dimissus, redimensq́ue captos,
Oppressosq́ue graui seruitij iugo,
Appellis Aces littoribus ratem.
Hîc te Christicolæ tenent,
Vt sis certa cadentium
Tutela rerum: haud te trahunt paterni
Commoda Regni,
Nec Genitricis amor, Procerum nec vota precésque.

Anti-

Antiſtrophe v. Verſuum XII.

Non eſt, quæ premat acrior
Te cura, quàm CHRISTI *ſuperbos frangere*
Hoſtes, & almo Nomine, gentium
Delere cultus impios.
Nec pium belli ſtudium remittis,
Donec te Libye ſanguine diffluens
Palmâ potitum, corporis exui
Arctis nexibus adſpicit.
Nunc ô verticis Incola
Cæleſtis, audi quas preces decorum
Pallida vultum
Religio mœrens lacrymis tibi fundit obortis.

Epodus v. Verſuum IX.

Invicte Rex, en Gallia
Juncta eſt rurſus Iberia

San-

Sanguinis vinclis: animos, & arma
Fac iungat arctum fœdus. Heu! quot conficit
Europa ſe diſcors in oris?
Squalet Punica tellus:
Te deuincta vocat Græcia compede,
Iordanes vocat, & ſacrum
CHRISTI *Sepulchrum vindicem moratur.*

DE SANCTA ELISABETHA LVSITANIÆ REGINA HYMNVS.

DOmare cordis impetus Eliſabeth
Fortis, inópſque, Deo
Seruire, Regno prætulit.
En fulgidis recepta cæli ſedibus,

R Si-

Sidereaq́ domus
Ditata sanctis gaudiis
Nunc regnat inter Cælites beatior,
Et premit astra, docens
Quæ vera sint Regni bona.
Patri potestas, Filioq́ gloria,
Perpetuumq́ decus
Tibi sit alme Spiritus.

De Eadem Hymnus.

OPes decusq́ regium reliqueras
Elisabeth, Dei dicata Numini;
Recepta nunc bearis inter Angelos:
Libens ab hostium tuere nos dolis.
Præi, viamq́ dux salutis indica:
Sequemur. O sit vna mens fidelium;
Odor bonus sit omnis actio tuis
Id innuit rosis operta Caritas:

Beata

Beata Caritas, in arce ſiderum
Potens locare nos per omne ſæculum.
Patriq; Filioq; ſumma gloria,
Tibiq; laus perennis alme Spiritus.

POENITENS.

SEpultus altâ criminum caligine,
Sæuiſq; vinctus nexibus,
Non ſub latebris lapidis alter Lazarus
Claudor, ſed hac circumferor
Defunctus infauſtâ ſub vrnâ corporis.
Iam lingua nullos ederet
Sonos; carerent aridi motu pedes,
Triſteſq; pallerent genæ:
Humi iacerem, nec viderent lumina
Nitentis aëris iubar:
Sed ne caducum vita corpus deſerat,
Vicem perempti ſpiritus

CHRISTI *benigna supplet indulgentia,*
Lutoq́ue reddit illito
Oculis suam lucem. Quid, ah, quid intuor
Miser? tenent me compedes,
Laterumq́ue versant sordidum manus opus:
Et quæ fouet me blandiens
Placido sinu Voluptas, vera Dalila,
Stringit minacem forficem.
Formidolosis in cauernis saltuum
Cubile tellus exhibet,
Solumq́ue glandes se mihi dant pabulum:
Famis voratus dentibus
Perire cogor inter immundas sues.
Supplex reuertar ad Patrem:
Culpam fatebor, & profusis lacrymis,
Vt cæcus ille vitreis
Siloës aquis se diluit, cor diluam,
Quod noxa fœdat sordibus.

Sed

Sed heu, catena nexibus mihi pedes
Arctans abire me vetat:
Hæc dira vincla tu Deus Clementiæ
Solus potes dissoluere,
Meamq́ue solus tu potens Aegyptio
Leuare ceruicem iugo.
Non ego mihi Mosen, tuam sed Gratiam
Ducem regressus flagito:
Huius per atras noctis umbras luceat
Ignis, viamq́ue dirigat;
Tutamq́ue plantis virga pandat orbitam
Rubri per undas æquoris,
Et insequentium cohortes hostium,
Equos, & axes obruat.
Sic ipse liberum metu sequens iter
Vtinam serenum conspicer
Parentis aspectum! ad pedes nam procidam,
Gemensq́ue coràm proloquar:

Reuertor ad te pœnitens; per inuias
Abduxit errantem vias
Me culpa: peccaui talentis traditis
Abusus: ad te pœnitens
Reuertor. Ah te, qui tui sunt muneris,
Hic fletus, hic meus dolor,
Placent: & ô benigne da Pater mihi,
Tuas vt Aedes incolam,
Tibiq; iunctus Caritatis annulo
Non ampliùs te deseram.
Hoc vna, quæ colore splendet cærulo,
Præstare vestis est potis:
Hanc nullus vsus, nulla deterit dies,
Fur nullus aufert: hanc mihi
Si largiare, corde dicam gestiens,
Corusca sordet Purpura.

CIR-

CIRCÆI POCVLI ALEXIPHARMACVM.

INserta vario nitore gemma
Cùm crater micat aureus, rubetq́ue
Stillans nectareo liquore Bacchi,
Quem de purpureis premunt racemis
Præla Celtica, vel ferax Falerni
Promit vinea, dum furens adurit
Sirius canis arua, si niuali
Alget frigore, quid petat, vel optet
Qui sitit, sibi gratius bibenti?
Sorbens si tamen, inscius venenum,
Quod latet, simul hauserit; quis illum
Dixerit propriâ perire culpâ?
Talis blanda libidinem puella
Excitat roseis genis, & ore,
Quo nil pulchrius Ida vidit vmquam:

Quærunt

Quærunt hanc iuuenes, & intuentur
Intentis oculis, amant, & omni
Huic grati studio placere curant;
Nouerint licèt hinc luem creari
Vino letifero magis nocentem.
O nostram malè prouidam iuuentam!
Sciens exitium subit, volénsque.
Quæ vis effera feruet in medullis?
Hæc, quidquid rationis auget vsum,
Sugens abripit; implicatq; curis
Impuris animum, necatq; sensus,
Quos dictat bona mens. Coma decore
Sic arbor spoliatur ob tenaces
Amplexus hederæ, peritq; languens
Vitali propè destituta succo.
Clades hinc fluit omnis, omne manat
Genus flagitij. Paris Lacæna
Captus Hospitæ amore, fas fidemq;

Lædens,

Ladens, quâ prius ipſe ſe, paternum
Hac regnum face perdidit. Quis ignem
Neſcit è gelidis aquis obortum,
Narciſsi miſeram vicem? Puellas
Quid Pandionias, ſcelusq́ue Terei,
Seu te Pyrame, flebilemq́ue Thisben,
Vel Phædra memorem truces amores,
Aut potus magici dolos? Atrocem
Non Circe pateram; ſuis Libido
Magis ſæua, ſequacibus miniſtrat.
Permeſsi meritò chorus, ferarum
Sumptis moribus, aſſeclas Vlyſsis
Indutos ſpecie canit ferinâ.
Satis propudij malum, & furentis
Infortunia peſtis è profanâ
Ac ſacrâ Hiſtoriâ patent: loquare
Omnium vice tu reuinčte Samſon
Fraude femineâ. Fero medelam

Morbo quærimus: hanc opus parare
Dolosi madidis liquoris haustu;
Hac auertere Iudicem supremum,
Ne sui super impios ab alto
Effundat calicis seuerus iram.
Nos Ioseph fugiens docet tueri
Immunem vitij notâ Pudorem.
Non placet fuga? te monet fugare
Torris ignibus innocens Aquinas.
Fuga, vel fuge. *Non vbique semper*
Est fuga locus, inquis, & fugantem
Hostit illecebris nimis voluptas.
Blanda gratia te iubarq; forma
Si potentiùs ense vel sagittis
Comminus petet, eminúsve; mentem
His tamquam clypeo tuere dictis:
Permanet scelus, auolat voluptas:
Vindex subsequitur dolor perennis.

VE-

VEXILLVM CARITATIS AD NICOLAVM BARBERINVM GERMANVM FRATREM.

IN ILLA VERBA IOB, Militia est Vita Hominis super Terram.

QVod dixi semel, hæreat repostum,
Amantissime frater, in medullis:
Duros militiæ refert labores
Infelix hominum, fugaxque Vita.
Nam dum pondere corporis grauatur
CHRISTI *cultor, vt hosticis ab armis*
Se miles tueatur est necesse:
Iuges excubias agens, famemque
Et sitim toleret, dolosque vitet,

Quos sub illecebris procax Voluptas
Abdit nequitiæ graues veneno:
Frangat horribilem furentis Iræ
Impetum, Ambitionis & tumultus,
Et his quæ ducibus mouentur arma:
Eludatq; cuniculos latentes,
Quos prauus fodit vsus, & Cupido,
Pertinaciter hinc & hinc petentes
Munitam ratione Mentis Arcem;
Pro quâ Sobrietasq; Castitásque,
Ac recti studium, piiq; mores,
Ductu præsidioq; Caritatis
Si pugnent, inimica vis fatiscet:
Hac ne decipiamur, est cauendum.
Nullus est magis acer hostis hosti,
Quàm sit quisque sibi, nocentiorque.
Caritas, precor, alma pelle cladem:
Nostro in pectore fixa nos tuere:

Te

Te superstite nil potest obesse:
Nihil nos sine te potest iuuare.
Tu nobis data cælitus, labore &
Plurimo retineris atque curâ.
Hoc, frater, meditemur, hoc agamus.
Non, qui terq́ quatérque, milliesq́
Improbis animi obstitit rebellis
Victor motibus, obtinet beata
Inter agmina Cælitum coronam;
Si cedat semel, & tenebricosum
Sic victus rapiatur ad sepulchrum:
Sed fortis, vigiliq́ mente constans,
Qui viuens, moriensq́ue non reliquit
Diuinæ sacra Signa Caritatis.

AD IOANNEM DONATVM FRATREM.

Inanis Eruditio sine Pietate.

ASsuescit teneris agens ab annis,
Olim nauta futurus in periclis,
Inter multiplices maris tumultus
Puppes cernere fluctuantis æstu
Iactatas pelagi: diu labores
Et duros tolerat vices, peritus
Vt clauum teneat; sciátque, saua
Dum fremens furit impetus procellæ,
Absque naufragio subire portum.
Bellator Ducis vt queat supremi
Fungi munere, per niues, & imbres,

Et

Et sub æstiferum Leonis astrum
Prodit, euigilansq́ noctis horas
Lustrat excubias, sitim famémque
Sustinens: quoties eat necesse est
In discrimina fortis, inter hostes,
Inter ancipitis cruenta Martis
Arma, quà furor efferans phalanges
Corporum miseras strues aceruat?
Quem grauat labor, est honoris expers.
Hinc, reor, studiosus allaboras
Lycei sapientiam doceri,
Et flores legere vtriusque linguæ;
Sic Donate tibi parit loquenti,
Scribentíque, labore & arte multâ
Sermo cultus & elegans decorem.
Hæc, seu talia sæpè cogitanti,
Mens hæret mihi; cogor & stupere,
Cur omnes cupimus frui perenni

Inter Cælicolûm Choros quiete,
Quæ laboribus est paranda: segni
Viuimus tamen otio sepulti,
Siue rebus inanibus vacamus.
Quot sunt, qui satagant inire callem,
Qui deducere poßit ad supremæ
Sortis lætitiam? trahit dolosa
Nos rerum species; ferax doloris
Gaudium sequimur: per hæc caduca
Claram quærimus obtinere famam,
Quam transmittere posteris putamus.
Proh vecors hominum genus! quid vmbra
Sectamur leue somnium fugacis?
Est quidem, fateor, decus, latentes
Rerum percipere & referre causas:
Esto res populi recepta plausu
Doctè scribere, & eloqui disertè;
Sit decens amor eruditionis:

Sed

Sed frondes, pietate destitutus,
Ostentat velut arbor absque pomis.
In primis igitur colenda Virtus,
Quam Cæli vigor inserit, fouetque
Menti dia Fides oborta, fructus
Vt det fertilis, & decora: sacra
In templo Sapientiæ litare
Hisce primitiis licet: dicatum
Qui se copulat huic, decus piorum
In terris geret, inclytumque nomen;
Sedes hinc Superûm petet beatus.

VANITATIS FVGA
ÆTERNITATIS AMOR.

AMica veris aura, frigus aëris
Amabili tepore temperans, humi
Feracis vberem sinum recluserat:

Fugarat atra Sol calore nubila:
Erant odora nuper arua floribus:
Recens virebat herba; cantus alitum
Sonorus obstrepebat inter arbores:
Fluens nitebat vnda pura fluminum:
Obambulabat hinc & inde lusitans
Vagis recursibus genus natantium.
Sed ecce feruida furor Canicula
Agros adurit, æstuánsque vitreo
Aqua dolet liquore riuus exui:
Amat latere piscis in recessibus:
Silent aues, & aura muta deficit.
Hiems iniqua iam recurrit; algida
Niues superna montium tegunt iuga:
Rigata mœret imbre terra: defluit
Fremens in æquor amnis vnda decolor,
Vigorq; latus arborum statim perit.
Vt hæc caduca! luxus Orbis ocyus,

Opum dolosa pompa, forma labilis,
Placénsque inanium figura præterit.
Poli superna conspicemur Atria,
Vel vmbra noctis absit, aut recesserit
Dies, vt astra luce semper aureâ,
Iubárque Apollinis nitent! nec officit
Globis micantibus, vel æstus ingruens,
Vel imbribus gelúve bruma sæuiens.
Quid inter hæc, futura non recogitas,
Dies videre diligens bonos, mea
Supina mens, tuæ salutis immemor?
Solet nocere sæpiùs, quod allicit.
Parens sit Eua testis. Hisce iugiter
Monemur: omne, quod fugax, relinquere;
Quod est perenne gaudium, requirere.

IN ILLA VERBA S. AVGVSTINI, Inquietum est cor meum, donec veniat ad te Deus.

AVrum & voluptas auida corda non explent,
Non dignitas, celebrisq́; fama, nec Regnum,
Seu quidquid est, quod accidat magis gratum.
Quid inquietus expetis vices rerum,
Sperans quiete perfrui? bonis nullis
Contenta mens, angustiam sibi quærit
Adraste: lauam siue dexteram sortem
Hîc obtinere cui datur, graui curâ
Vrgetur æquè; tentat è malis vnus
Emergere, alter altiora venatur:
Vterque sperat, nec quiescit, incertus
Quid afferat dies; metuq́; correptus,
Nunc angitur, nunc spem resumit: at sæpè
Humana vota spes inanis eludit;

Quod

Quod pollicetur blanda, siue non praestat,
Seu protinus, quod praestitit, fugax aufert.
Stulti quietem dum labore sectamur,
Laboriosa crescit inquies: demum
Nos opprimet labor quietis expertes:
Haec non moratur humi, plagas colit Caeli:
Est in Deo quaerenda, cuius est donum,
Quo candidas coronat, & beat mentes;
Quas inquies dum spe boni erigit veri,
Vicibus ademptas Caelitum choris addit.

VERA SAPIENTIA MORTIS MEDITATIO.

MVndi Machina fertur ad supremum
Occasum, rapido rotata gyro
Horarum: grauidâ dies & anni
Aluo perniciem gerunt futuram.
Imminet Senibus propinqua leti

Formidabilis hora: polliceri
Non poteſt ſibi craſtinum Iuuentus.
Mors enim pede præpes eſt vbique;
Et numquam ſatiata paſcit omnem
Aetatem. Pecudes ſolent in agris
Sic depaſcere floſculos, & herbas:
Sic vorat populata flamma meſſem.
Seriò vigilare nos oportet.
Vt deſiderium tenax fugacis
Vitæ faſcinat! vt trahit voluptas!
Vt cor abripit aura blanda plauſus,
Implicat laqueis opum cupido,
Fallit Ambitio, tenetq́; luxus!
Stulti quid ſequimur Caduca? fulgens
Cæli Regia nos vocat; ſed armis
Obniti Pietatis eſt neceſſe
Contra nequitiæ dolos. Profuſi
Victus illecebræ valete: luſus,

Plauſus,

Plausus, pompa facessat: hinc superbum
Sensuum vigor impetum remittit,
Hinc vires animus suas adauget.
Non somno dapibusq́; prægrauetur,
Sumat quod sibi sat, licétque, corpus;
Sic non lædit vt hostis, impetítque,
Sed pugnat simul, adiuuatq́; mentem.
Hospites sumus hoc in Orbe, non hîc
Nobis Patria permanens: Inani
Lactamur specie boni. *Peribunt*
Tamquam Somnia cogitationes,
Quæ nos immemores perennis Æui
Luce orbant Rationis. Institutis
Mens veræ Sapientiæ dicata
Lessum cogitet, execrata luxum.
Miles non referet decus triumphi,
Pugnam non meditatus imminentem.

PER-

PERTVRBATVS ANIMI PRAVI MOTVS PLACIDA RECTI QVIES.

Iberè vagans per agros quo pauore concutit
Vrbium ciues minaci fronte cladem præferens
Mars, iniquâ cùm cruentus cæde cædes aggerat!
Vrit ædes, culta vastat arua, delet oppida,
Tristibus complet querelis cuncta, luctu, sanguine.
Attamen procaciter cùm circuit præcordia
Blandiens nobis cupido, maius infert prælium.
Qualis oras per patentes cinctus Auster turbine
Fertur atrox, & comantes imbre fruges deiicit,
Vinitoris & labores sternit ictu grandinis;
Moxq; frendens acriori vi reuellit arbores:
Talis ingruit, tumescit, infremit Superbia.
Vidit ardens culmen Aetna sæpiùs Trinacria

Igneos

Igneos globos euomentis tesqua flammis urere;
Et per ima dorsa vallis saltuosa serpere,
Perq́ campos, perq́ pagos, pertinax incendium:
Igne sæuior furenti feruet irâ percitus.
Fluctuum se salsa magno Regna tollant impetu;
Carbasis fractis fatiscat quassa puppis horrido
Turgidi maris tumultu; voce clament flebili,
Innocentq́ supplicantes dia Cæli lumina
Nauitæ mergi pauentes æstuanti vortice:
Cordis impij procellis nulla par est inquies.
Sensuum motus rebelles vna Virtus comprimit,
Si potenter flans ab alto Sanctus adsit Spiritus.
Flamen almum, te beatam largiente gratiam,
Pura mens dono quietis læta semper exilit;
Siue pontus intumescat, siue flamma ferueat,
Siue nimbus atque grando, siue bellum sæuiat.
Nubis expers hora veris vt serenat æthera!
Manè surgens Sol ab ortu luce fulget aureâ:

Vda roris herba guttis, prata rident floribus:
Dulce concinunt volucres frondium sub tegmine:
Absque motu conquiescit vnda Ponti cærula.
Summa nautis pacet æquor vitreum pellacia,
Ambiat diffusa Cælum quantauis serenitas,
Vna cordis innocentis maior est tranquillitas.

FELICITATIS HVMANÆ FVGA CÆLESTIS ADEPTIO.

PRætereunt anni, celeri pede labitur ætas,
Et vix orta dies non reditura fugit:
Circumdantq́ue breuem variis discrimina vitam
Casibus: hora graui nulla timore vacat.
Arentes veluti Boreas ex arbore frondes,
Sic homines leti vis inopina rapit.

Nos

Nos tamen affixi terræ traducimus æuum,
Ac si mors vmquam non obeunda foret,
Exactaq́; dies ignaua per otia vita
Negligat æternâ pendere lance Deus.
Prodigus hic auri, sublimes extruit ædes,
Quæ vastâ referunt mole Neronis opus.
Tollitur hinc Aula paries, fornixq́; decenti
Se spatio profert; porticus inde patet.
Quas animæ afflatu dicas sensuq́; vigere,
Vt mirâ formas exprimit arte color!
Aerea signa, lapis Parius, pretiosa supellex
Vt capiunt animos, intuitumq́; tenent!
Ille colens largo solers viridaria sumptu,
Gaudet agri donis, ingenioq́; soli.
Vitrea deuexis paßim diffunditur haustris
Lympha, vago serpens culta per arua pede,
Quæ circùm irriguis deducta canalibus ambit
Distinctas terræ fetibus areolas.

Hîc frutices creſcunt, frondens ibi germinat arbos:
En illic flores, veris odora cohors.
Tonſilis herba refert, Eoûm inuenta, tapetes,
Et myrtus varias ingenioſa feras.
Hîc procul à curis pandit ſe purior æther,
Iucundumq́ue ciet frigus ab arboribus.
Per nemoris ſpirant frondes Zephyritides auræ,
Quas volucres lætis vocibus excipiunt.
Attamen optatâ fruſtratus vterque quiete,
Quæ ſua ſunt ſpernens, expetit id quod abeſt.
Eſt, qui miratus ſortem redeuntis ab Indis
Cæruleum pinu per mare currit iter:
Nec pauet infido vitam concredere Ponto,
Vt magnas aliis præſtet adeptus opes.
Aſt alius ſobolis fetu protendere gentem,
Coniugiiq́ue bono par putat eſſe nihil:
Virginis eximiæ formam ſua gaudia ducit;
Huic thalamo iungi nocte dieq́ue cupit.

Sunt,

Sunt, quibus est blandæ plausus gratißimus Aulæ,
Et pueri cantus, voxq́ue sonora lyræ.
Nil illi potius, diro quàm gloria bello
Parta; libens clarum sanguine nomen emit:
Adspiratq́ue manu sceptrum gestare, per enses
Cæde sibi sternens, insidiisq́ue viam.
O vanas Hominum curas, & inania vota!
Si quis & assequitur, quidquid anhelus auet;
Stillantes cribro latices de flumine portat,
Plenaque rimarum dolia complet aquis.
Non mihi sint Regum vitæ, nec funera testes:
Est tua, Rex Salomon, pagina nota satis.
Pierius resonet cantus, famulatus abundet
Promptus, & Assyrio spiret odore domus:
Quid regale iubar, vel opum quid gloria prodest?
Quid populi plausus deliciæq́ue iuuant?
Sunt auræ sonitus, vel opus quod aranea texit:

Nectunt, sint quamuis aurea, vincla manus.

Quid decor est formæ? veluti Rosa sera superbit;
Sole oriente oritur, Sole cadente cadit.
Exeritur viridi septo, decerptaq́ue floret
Viuida; sed subitò languet, & atteritur.
Lubrica sors Regni, spinosis anxia curis,
Instabilis fertur vi malè nixa rota.
Nesciat aduersos casus, partisq́ue fruatur
Tuta, tamen trepido corde futura timet.
Vt stipulæ tenuis vanescit ab igne fauilla,
Sic micat, & fugiens gloria Regis abit.

Cetera deficiunt, vt aquæ tenuissima bulla:
Sola mihi superest, quâ tumulabor, Humus.
O anime infelix, Terræ quid munera quæris?
Te sibi, te Cælo condidit ipse Deus:

Et

Et potes insanos cordis præferre tumultus
Æternæ Paci, lætitiæque Poli?
Hîc te pugna manet: victori debita solùm
Palma; coronatus, qui benè pugnat, ouat.
Nec fuerit CHRISTI *miles certamine victor,*
Humanis humeros si grauet exuuiis:
Sobrius huic aptus pugnæ, per commoda transit,
Degit in excubiis, esurit, atque sitit.
Legerat ex acie, Domino mandante, trecentos,
Quos videt è digitis lambere fontis aquas,
Dimissis aliis, Gedeon, quos potus hianti
Guttura humi pronos flectere crura iubet:
Mox fugat innumeros hostes, multisq; peremptis
Exiguâ Madian castra phalange capit.
Rebus in his fluxis licitus se quatenus vsus
Proferat, vnda labris parciùs hausta docet.
Hasce natans per aquas canit, arridensq; Voluptas
Vt Siren variis attrahit illecebris.

Me

Me miserum species umbra ludentis in amne
Decipit, & blandis fallit imaginibus:
Allicit incautum mendax dulcedine cantus,
Donec recludat funeris hora dolos.
Heu quid agam? Densâ cingor caligine culpæ:
Noxius ah nimiùm diluit ora liquor.
Abripiunt motus animum: sic membra natantis
Sæpè trahit vortex, mergit, & haurit aquis.
Ardua res, prauos subitò deponere mores,
(Arbiter est usus) ni Deus adsit ope.
Criminis heu quanto pressus sub fasce laboro?
Intentant facies mortis & umbra metum.
Si venerande senex, Stridon quem protulit Orbi
Virtutum specimen Christiadumq; decus,
Tu trepidas, meditans supremi temporis horam,
Quamquam sis vita conscius innocua;
Quas animo voluam curas, quem ingiter ætas
Arguit in scelerum sordibus acta reum?

Terrifica

Terrifica quoties mortis ſubit vltimus ictus,
Iure tuis tecum ſenſibus afficior:
Nempe Tuba reſonans clangor mihi perſonat aurem,
Horrendumq́ Dei nuntiat ira diem.
Siue legam, capiámue cibum, ſpatiérue per Vrbem,
Languida ſeu noctu membra ſopore leuem;
Acria concipiens vltoris Iudicis ora,
Anxia mens horret, cor labat, oſſa tremunt.
Parce, precor, Cuſtos hominum, mihi parce precanti:
Ah tua CHRISTE *tuum dextera perdet opus?*
Te mihi redde priùs, quàm triſtes cedat ad vmbras
Spiritus: ah tutum lux tua pandat iter.
Hei mihi parce, tuum clemens compeſce furorem:
Quid miſer heu capiam te ſine conſilij?
Nam ſine te mentes humanas nulla ſalutis,
Veri nulla boni cura ſubire poteſt.
Temporis amiſſi cruciant diſpendia mentem:
Ah gemat os, plorent lumina, cor doleat.

Hac via sola patet: dolor est sociandus amori.
Ah tua me species, te mihi iungat amor.
Me tibi iungat amor; Patris qui summa potestas,
Terrenumq; regis sidereumq; globum:
Tu radiis fulgens, perfecti forma decoris,
Inseris omne iubar rebus, & omne decus.
Attamen angustâ voluisti clausus in aluo
Virginis, humanas natus obire vices;
Et Crucis in ligno configi, ut morte redemptos
Mortales Erebi faucibus eriperes.
Proh me vecordem! tanto malè gratus amori,
Innitar fluxis, & fugitiua sequar?
Ah pereat quidquid gemmarum, quidquid & auri
Diues Arabs, Gangis potor, & Indus habet.
Militiaq; gradus, Regumq; optata facessat
Purpura, seu quidquid suggerit Ambitio.
Proh pereat luxus, pereat malè suada voluptas:
Te sine CHRISTE *graui dulcia felle madent:*

Te

Te sine iucundum nihil est, nec amabile quidquam:
Ipsi in luce suâ luce carent oculi.
Iucundus labor est tecum, fit dulcis amaror:
Tu mihi pax cordi, tu mihi CHRISTE *quies.*
Fac, precor, vt recolens noctesq́ diesq́ requirat
Te mea mens vnum, cogitet, optet, amet.

AD ALEXANDRVM FRATREM.

Quâ ratione prauus animi affectus fugiendus, & curandus.

EST opera pretium vexari febre timenti
Corporis, aut quauis noxâ prauertere causas,
Lædere quæ possunt; multo nam læsa labore
Corpora cùm languent, reparentur oportet: in ægris
Curandis animis ratio par esse videtur,

Si quis, Alexander, trutinet rem lancibus æquis.
Ars Medici, quamuis Coo sit doctior ipso,
Pharmaca quæ mittunt Indi, seu præparat ignis
Eliciens tenues vario de gramine partes,
Seu quidquid produnt effossa viscera terræ,
Et species morbi, lecto qui detinet ægrum,
Curatu facilis, quidquam non proficiunt, vt
Incolumis rursus fiat, viresq́ue resumat,
Si Medicos renuat succos, vitetq́ue medentem.
Impliciti vitiis animi grauiore laborant,
Quàm corpus, morbi specie: plerosque latet, se
Ægrotare suis affectibus indulgentes;
Hinc in deterius noxæ vis effera gliscit.
Sunt alij, qui percipiunt quo pondere pressi
Succumbant, cupiuntq́ue mali reperire medelam;
Non tamen, vt valeant, remouent quæ lædere cernunt:
Scilicet his vitæ nimiùm spes credula celat

Exitium,

Exitium, furtim properans. Tu prouidus annos
Elapsos meditare, fugax & ut auolat ætas:
Si culpæ stimulos sentit mens excita, noscet
Quàm graue discrimen subeat qui viuere pergit,
Exutâ ratione, futuri non memor æui.
Quæ nocuêre, sequi caueas, constansq́ue repelle:
Hoc age persistens; usus contrarius usum
Delet, & infirmis prodest, additq́ue vigorem.
Nec præsens te decipiat nocitura voluptas,
Quæ vix orta cadit, vulnus letale relinquens.
Protinus illecebræ turgentia semina tollas:
Sensibus irrepit paulatim, quod placet, & se
Insinuat, mox assiduo subit altiùs usu,
Insertumq́ue animo, tamquam foret ingenitum, hæret;
Et latè serpens cariosum erumpet in vlcus,
Ni Ratio primos excluserit obuia motus.
Hanc igitur sectans, pronis præcepta salutis

Auribus admittas: in primis Numinis almum
Præsidium implores, fugiens quæ noxia cœptum
Propositum turbant; facili te calle pericli
Diriget expertem promissa ad gaudia cæli.
Impulit hoc teneros pueros, castasq́ puellas,
Fundere pro CHRISTI *cultu cum sanguine vitam.*
Non illos acies districti terruit ensis,
Non algor glacialis aquæ, non ungula & uncus,
Non virga, sæuaq́ rota, non ora leonum,
Non crates, non flamma vorax; nec prauæ iubentes
Deliciis, opibus, vel amictu murice tincto,
Consilium recta potuere inuertere mentis.
Sæpiùs hæc tecum tacito sub pectore volue,
Quiq́ manet sontes rigidum cruciatus ad Orcum,
Mœrentes inter tenebras, & mortis in umbrâ;
Quàm sit atrox illic stridor, quàm sit ferus horror.
Quem non hæc gelido quatiunt audita pauore?
Quis scit an exorto surgentes manè videre

Lucem

Lucem poßimus, mare cùm subit occiduus Sol?
Vltima mortales citiùs seu seriùs hora
Opprimit, interitum, aut vitam latura perennem:
Quos tamen intereà fallacia vota fatigant;
Falsis quippe bonis, vel inani ludificant spe.
Fac recolas quantum distant æterna caducis:
Incipient luxus, odium, curaq́; salubres
Pellere desidiem, nocuosq́; cupidinis ignes;
Accedet Virtutis amor, quem robore firmat
Cælestis fauor adsistens ex corde precanti.
O vtinam cœptis adsit! mortalia quæque
Despiciunt animis sancto quos lumine complet
Gratia; perq́; gradus rerum mens nescia culpæ,
Corporis obstantes optans abrumpere nexus,
Transilit æthereos tractus, Cœliq́; meatus,
At penetrans vltra Superûm, se cœtibus infert,
Adspiratq́; Dei faciem visura beari.

LAVRENTIVM MAGALOTTVM VTRIVSQVE SIGNATVRÆ REFERENDARIVM

Rusticatum inuitat.

ARua madent pluuiis, & amabilis aura calores
Iam fregit, celeriq́ fugâ se proripit æstas:
Rura vocant, latiśq́ patens in collibus aër.
Hîc recreor, spatiorq́ libens, vbi libera longos
Lumina metiri gaudent obtutibus agros.
Hîc reficit corpus vires, seniumq́ moratur:
Hîc bona sollicitam tranquillant otia mentem.
Si MAGALOTTE *placet tristes deponere curas;*
Quà Lacus Albanus vitreis diffunditur vndis,
GANDVLPHI *Pagus, veteris pars altior Alba,*
Excipiet

Excipiet lare nos modico: qui sufficit vsus,
Quos paruo contenta petit Natura. Superbæ
Non ædes, animi requies facit vna beatos.
Hanc tibi, qua cordi, solùm parat ardua Virtus.
Huc igitur secede: bonis, qua detulit anni
Hora, parensq́ue suâ tellus dat sponte, frueris:
Nec vitulus lactens, & odoro gramine veruex
Pastus abest: dant oua cibum, piscesq́ue recentes.
Aucupium iuuat? Hîc stipulis ager abdit Alaudas:
Hîc nutu signata canis capienda Coturnix
Obtentu retis: lini seu fallere nexu,
Seu visco Turdos libeat, venantis in vsum
Est nemus aptatum: Perdix & Phasidis ales
Non desunt: capies Lepores, Capreasq́ue fugaces,
Quà propè frugiferis tellus fert pabula campis.
Cetera formosus qua prastat commoda collis,
Accipe. Fons gelidum deductus munere Pauli
Fundit aqua riuum, cordiq́ue salubrior ather

Influit: huc siquidem spirans non ampliùs Auster
Aduehit humentes vicinâ è valle vapores:
Vberibus segetem glebis, herbasq́ue virentes
Nutrit humus, nuper cœno lymphaq́ue palustri
Obruta. Cùm terras oriens lux aurea Solis
Exhilarat, summo ducet te semita cliuo,
Vnde lacum spectare licet, quem scena coronat
Frondea: nam gemini coëuntes more Theatri
Vndique protenso tollunt se margine ripæ;
Quas illinc auium sedes, & quercus & ilex,
Populus hinc ambit, sociataq́ue vitibus ornus.
Non procul obliquo curuat latus orbita flexu,
Assurgensq́ue noua templum superimminet Alba,
FRANCISCI *cui sacra Cohors famulatur: ad Aram*
Hîc tibi fas Superos in vota vocare, Sacerdos
Dum sanctè peragit passi mysteria CHRISTI.
Mox gradiens vario quà tramite diuidit hortus
Areolas,

Areolas, miſtoq; olerum florumq; colore
Pingit humus, nemoris gratas aſcende per umbras,
Eſt ubi montis apex; capiet te mira voluptas:
Si circumſpicias, aſpectu videris uno
Oppida, camporum tractus, ſiluaſq; comantes,
Paſcua, clementes colles, vineta, lacúmque,
Et maria, & montes, auguſtaq; mœnia ROMAE.
Nunc age ſolertes protende per omnia viſus.
En propè ſubiectis vites in collibus vuam
Obiiciunt oculis, oſtro quæ certat & auro,
Et latices fundit, referunt qui vina Falerni.
Oſtentat Pomona ſuos ex arbore fetus;
Quaq; fluant muſto, promit ſua prœla Lyæus.
Aſpice planitiem, gregibus quæ gramina paßim
Exhibet, & latè campos quos præbet arandos,
Vt largâ Tyberis diteſcant horrea meſſe:
Quæ Populum reſerata beant ſub Principe PAVLO.
Hinc etiam diffuſa procul maris æquora cernas,

 Quaq;

Quaq́ue ferunt celeres albentia carbasa puppes:
Cùm vitreum radiis dorsum Sol desuper ambit,
Mobile Lucis iter format, miroq́ue nitori
Non impar, quem sideribus compacta minutis
Aëris in sudo noctu Via Lactea pandit.
Longiùs exurgunt alta fastigia rupis,
Quam Circe tenuit: pelagi se prodit ab vndis
Pontia, nunc dumis horrens, & inhospita; quondam
Christiadum exiliis celebris, cùm dira premebat
Sæuities CHRISTI *cultum. Vicinus in auras*
Prominet Albanus vertex, vbi cæca Quiritum
Est ætas operata Iouis Latialis ad aram.
Ardua Soractis ceruix vt in aëra fertur!
Apparent Cimini montes, collesq́ue Sabini,
Et iuga Samnitum, summas æquantia nubes.
Quàm iuuat intuitu magnas discernere moles
Vrbis? ab Exquiliis celsâ testudine culmen

Porrigit

Porrigit eximij ſpecies miranda Sacelli,
Quod tibi Chriſtiparens, almi lux prima Pudoris,
Addictum poſuit ſtudium, pietaſq́ue dicauit,
Quâ coluit, puroq́ue colit te pectore PAVLVS:
Cuius opus pulchro ſurgens in colle Quirini
Se Domus extollit, regali condita ſumptu.
Excelſi tholus en Templi ſe proximus infert
Sideribus, pia quod vaſto molimine cura
Pontificum ſtruxit PETRO. *Te* PAVLE *loquetur*
Poſteritas, laudemq́ue tuis hanc laudibus addet:
Nam tibi debetur tanta pars maxima molis.
Sed tua dum vario LAVRENTI *lumina paſcis*
Proſpectu, rapidos Cœli per inane Iugales
Phœbus agens, minuit iucundas altior vmbras.
Qua tamen hac Albam prono petit obuia ductu,
Hinc iter inflectens reduces in limine ſiſtet
Nos via, nec venti flabris, nec peruia Soli:
Arboreis etenim ramis vtrimque vireſcens

Explicat umbriferum gratissima tegmen eunti.
Post epulas dulci dederis cùm membra quieti,
Et medium Phœbus Cælum transmiserit axe,
Non procul in siluam sonipes te deferet: illam
Huc illuc gressu placido peragrasse iuuabit:
Hîc tibi Castaneæ frondentia brachia pandunt
Quercubus admistæ, fessoq́ umbracula texunt:
Siue per annosos rhedâ uectabere saltus,
Quà latè montana patent æquata uiarum
Strata rotæ, Nemus hac petitur, speculumq́ Dianæ:
Hoc lacui nomen fecit, qua pura liquentis
Lympha uitri speciem referens, sinuatur in orbem.
Abditus hîc inter siluas est creditus æuum
Hippolytus duxisse, nouo de nomine dictus
Virbius, auxilio Triuiæ reuocatus ad auras
Aethereas: arcebat equos hinc uana uetustas,
Quòd pauidis abreptus equis per deuia leto
Sit datus Hippolytus. Valeant insomnia Pindi.

Vt

Vt veterum, quæ vera, Virûm iucunda recursant
Mentibus, apta facem rebus præferre gerendis!
Hinc oriens primùm Romana potentia fluxit,
Post varios casus, dubiiq; pericula Martis:
His pater Aeneas profugus consedit in oris,
Quem tandem rapiens absorbuit vnda Numici.
Filius Ascanius constructis mœnibus Albæ
Dat Regum seriem, quorum de sanguine felix
Romulus auspiciis æternam condidit Vrbem.
Linquimus Aegeriæ lucum, quo prouida virtus
Aucta Numæ, Populumq; rudem belloq; ferocem
Formauit studio pacis. Non funere fratrum
Territus, hîc ternos prostrauit Horatius hostes.
Jmmodicis Albanus aquas lacus auctibus olim
Extulerat, nullis manantibus æthere nimbis:
Si ripis emissa, maris non influet æquor
Vnda lacus, Delphis, inquit, consultus Apollo,
Romani capient obsessos milite Veios:

Permeat

Permeat hinc subiens cæsi per viscera montis
Iugis aqua riuus. Species ambesa Theatri,
Stirpibus innatis squalet: quater hostibus Alba
Ludibrium iacuit: densis en obsita dumis
Regia, quam posuit Romani Flauius heres
Tertius imperij; fastu qui turgidus egit
Hîc annos epulas inter, mimosq́ue loquaces,
Deliciis fractus. Iactet nunc stemmata gentis.
Ignotos extrema dies insignibus æquat.
Ingentem subitus siluam cùm corripit ignis,
Confundunt cineres quercus, humilesq́ue myricæ.
Mitte superuacuum cultum, curisq́ue solutus
Eripe te rerum strepitu. Sibi viuere dulce est.
Viue Deo, tibi sic viues. Te sola sequentur
Post cinerem benè facta: rapit reliqua omnia letum.

ALEX-

ALEXANDER
ECLOGA.

QVæ solita es pecudes inter frondentis in umbrâ
Ilicis agrestes calamos inflare Thalia,
Linque casas nemorum, cultuq́; ornata decenti
Marmoreas Regum turres pete: digna sonora
Voce tuba Heroum molimur maxima facta.
Non facit atrocem ad Martem rude carmen Auenæ.
Ecquis ALEXANDRI *possit tam grande sonanti*
Carmine complecti laudes, ut facta canendo
Aequarit? Nec enim tantùm Ducis inclyta virtus
Cæsaris ingentes animos imitatur, & ausus
Scipiadum, Fabiiúve moras: quot protulit umquam
Roma Ducum claras virtutes, excitat uno
In Duce ALEXANDRO *Mauors: Thrax efferus, ensis*

Fulmineos ictus sensit; cùm cærula paßim
Aequora Turcarum fuso rubuere cruore,
Quà mare Naupacti fluctu caua littora plangit.
Hîc iterùm fractæ vires Orientis ab armis
Hesperia, hîc sacram captæ videre triremes
Per sua transtra Crucem victricia pandere signa.
Acer in aduersos illum rapit impetus hostes:
Nulla Viro virtus obstat, vis nulla resistit
Herois gladio: nigras mors explicat alas
Lunigeras puppes super, ac truncata cadentum
Membra cruentati fluitant per marmora ponti.
Hellespontiacâ Byzanti in sede Tyrannum
Fama volans tantæ turbatum nuntia cladis
Perculit: huc, illuc, trepidè per compita fertur
Correptum pauidis vulgus præcordia curis.
Quisque fugam meditans, incertis anxius hæret
Consiliis. Facilè poterat perterritus hostis
Ad priscas Tanais cogi remeare latebras;

Ni

Ni fera Christicolis vario discordia motu
Distractis, merita rapuisset præmia palmæ.
Sic placitum Superis nostræ ob contagia culpæ,
Gaudentis patrio perfundere sanguine campos.
Nec tua, ALEXANDER, *tantùm decora inclyta nouit*
Qui colit Eoas oras, & clara trophæa
Miratur, captásve dolet prædasq́ue virósque,
Armatamq́ue timet funesta in prælia dextram:
Nouere Ausonij, Batauí sensere subacti.
Hi magnos ausus animi, metuendaq́ue fortis
Damna manus; illi meritos ex hoste triumphos,
Et summos immortalis Virtutis honores;
Hiq́ue tuam noscent ventura in sæcula famam,
Quos & vterque Polus, quos Taurus claudit, &
Atlas,
Quiq́ue sua inuertunt nostris vestigia plantis.
Nulla tuas poterit laudes abolere vetustas,
Dum Scaldis tumidum rapidis irrumpet in æquor

Fluctibus, & stabit celsis Antuerpia muris:
Bellica dum Belga soboles, nomenq; manebit.
Nam quid ego hostiles summâ virtute fugatas
Commemorem turmas, debellatasq; phalanges?
Quid fluuij clausum per aquas iter obice pontis,
Quem Ratis incaßum tentauit perdere nitri
Feta dolis, iussasq; ferens in tempore flammas?
Seu quid consilio, perniciq; oppida capta
Aduentu? vel aquis cinctas & mœnibus arces
Aßiduis victas studiis, vrbesq; subactas?
Nec tibi res fuerat tantùm contra horrida Belgæ
Arma, nec aduersus munitas aggere fossas:
Sæpè Britannorum sauâ vndique circumuentum,
Gallorumq; acie Regio te Belgica vidit,
Ac tria deuicto referentem ex hoste trophæa.
Non tibi tormentis sæuos imitantibus ictus
Fulminis, aut lymphis circumstagnantibus alta
Vrbis agrum, est aditus clausus; non fluminis vndis,

Quà

Quà celeres furtim lintres alimenta ferebant
Hostibus obsessis: victor tantâ Vrbe potiris.
Qualis in Alpino nodosa cacumine quercus
Sæpiùs incursus Boreæ frustrata frementis,
Et quamquam insolito miscetur turbine Cælum;
Stat tamen immota, & venti vix frondis honorem
Decutiunt: tenues fulmen si fortè per auras
Iuppiter in quercum contorserit; illa repentè
Concidit, & campis infert segetiq; ruinam:
Palantes fugiunt pecudes, pecudumq; magistri;
Ac sibi tota timet subsultans murmure silua.
Talis, vt Herois generosa robora dextra
Sensit, Iberorum consueta euadere nisus,
Cedit, & admittit victorem Antuerpia portis.
Iam pauor excurrit mortis, iam terror oberrat
Exitij. Quid agat? tantis circumdatus armis
Quid tentet? Veniam supplex sibi Belga precatur.
Et licet incensum valido cor ferueat æstu:

 Tu

Tu tamen antiqua FARNESI *gloria Gentis*
Supplicibus veniam defers, & bile tumentis
Vltores animi ſedas in pectore motus.
Hoc Virtutis opus. *Nunc ô quantum libet illa,*
Nunc tui Alexandri facta inclyta Græcia iacta.
Eſt & ALEXANDER Romæ, æquè fortis in armis:
Maior in hoc; nec enim tantùm deuicerit hoſtes,
Hoſtibus at victis ſeſe quoque vincit, & iram.

IVLVS

ECLOGA.

INfelix Galatea vagas Minionis ad vndas,
Seu ſolis fugeret radios, ſeu ferret opacas
Nox tenebras, raptum crudeli funere Fratrem
Flebat,

Flebat, & aureolum vellens de fronte capillum,
Nequidquam hos gelidis siluis & flantibus auris
Iactabat questus, animamq́ vocabat amatam.
Cur dolor heu prohibes in fletum ducere voces?
Siue quid inuitis lacrymarum supprimis imbrem
Luminibus? mea cur tantùm singultibus ora
Mœsta sonant? iustis nec dum laxata querelis
Est via? Te ne mihi Frater tam dirus ademit
Casus, & ante diem sauâ tibi lumina morte
Condidit? Heu te tam crudelia fata manebant,
Vt tibi fulmineis foret ictibus occumbendum?
Horrendo intonuit nimborum murmure Cælum,
Ac simul abruptis elisus nubibus ignis
Excidit: heu subito correptus fulminis ictu
Volueris exanimis, lucemq́ relinquis IVLE.
Ipsaq́ tam duro casu concussa repentè
Frigore corripior pectus, gressusq́ labantes
Heu me destituunt: certâ vix sede manet mens.

Accurro

Accurro tamen infelix, collapsaq; membra
Excipio, simul & pallentibus oscula labris
Admoueo, frustraq; tuo te nomine Frater
Compello, extremumq; animæ fugientis in auras
Halitum ab ore lego, & morientia lumina condo:
Et feretro gelidos compono flebilis artus;
Teq; rigo lacrymis. Tandem produceris; & iam
Funereis de more viæ longo ordine lucent
Ignibus, implenturq; leues lugubribus auræ
Vocibus: atratis cognati in vestibus adsunt.
Te sequor hos inter, comitataq; ad vsq; sepulchrum,
Inferiis mœrens adsto. Pia turba precantum
Circumstat feretrum: iustis & ritè peractis
Non illaudatum tumulo te condit IVLE.
Ah quid, cùm febris iactatus ab igne iacebas,
Effudi Superis supplex pia vota? quid ora
Respersi lacrymis cumulans altaria donis?
Scilicet vt saui rapereris fulminis igne;

Nec

Nec misera heu miserum extremo sub tempore Fratrem
Affari possem, & voces audire supremas?
Ah dolor, ah lacrymæ! tantas an concipit iras
Nubiferum Cælum? Quid si non liber ab omni
Crimine vixisses? Nulli mors inuida parcit.
Inuida mors, Fratris cano num vertice crinis
Albebat; diróve dapes aut vina veneno
Dextera miscuerat, furtim molita piorum
Funera? An in quemquam violentum strinxerat ensem?
Anne fidem Superûm sancto violarat abusus
Numine? Num Templis atros immiserat ignes?
Heu benefacta nihil, florens nil profuit ætas,
Heu nihil incorrupta fides, mensq; integra iuuit.
Ah Frater mediâ miser intercepte iuuentâ,
Quo mœrore, quibus curis me conficis ægram?
Quos acuunt tua fata mihi sub corde dolores?

Nam postquam horrisoni cecidisti fulminis ictu,
Quamquam sex denos rutilus Sol extulit ortus,
Bisq; Soror iunctis compleuit cornibus orbem;
Non tamen vlla meam possunt solatia mentem
Mulcere, aut cordi infixum sedare dolorem.
Inuisæ mihi sunt Comites: dant omnia flendi
Materiem, lucemq; simul noctemq; perosa
Te cupido exquirunt, Frater, mea lumina visu.
Nullam fert requiem tacitâ sub nocte cubile:
Quin nostris tantùm resonat plangoribus æther.
Et mihi vix primi claudit sub luminis ortum
Sera quies oculos; buxoq; simillima campos
Et montes peragro, tellus vbi lampade fulget
Phœbeâ, nostrisq; sonant nemora alta querelis.
Et cùm deficiens mediis vox faucibus hæret,
Ilia singultus quatiunt, tepidaq; per ora
Voluuntur lacrymæ: & gelidæ iam lumina mortis
Ferreus vrgeret somnus, ni Delia nuper

(Delia,

(Delia, quæ sacro vitam castißima Templo
Transigit, & veras illi transmittere fertur
Præscia mens Vmbras, seriemque aperire futuri)
Lenibus alloquiis curas pœnamque leuasset.
Illa quidem dixit, Frater dulcißime, iussu
Aetherei Patris, summo qui regnat Olympo,
Te loca adisse, quibus prisca vestigia culpæ
Omnia delentur; nosterque hinc spiritus astra
Ascendit leuior, Cælique in parte locatur;
Teque breui æthereas subiturum tempore sedes:
Sed tantos animi vt meliùs componere motus,
Ac solidum poßim pœnis adhibere leuamen,
Spiritus ô Fratris tenues labare per auras;
Huc adsis, leuis Vmbra, tuam miserate sororem,
Si de te verum prædixit Delia, pande;
Ne mea perpetuò titubet mens nescia. Sed iam
Huc ades, ô cari dulcißima Fratris imago;
Huc ades, aspectuque tuo solare dolentem.

Talia dum iactat, Cælo processerat alto
Humida nox, lateq́ solum pontumq́ tenebat.
Et licet hîc dederit finem defessa querelis;
Non tamen abscessit luctus: quin tristia fletu
Lumina rorabant, singultusq́ ora ciebant.
Iam verò Hesperias Phœbe properarat ad oras,
Quadriiugis inuecta rotis, pronoq́ sub vndas
Oceani Cælo, vaga sidera voluebantur,
Cùm tandem madidos irrepsit somnus ocellos.

AD VRBEM ROMAM
IN OBITV
ALEXANDRI FARNESII
S. R. E. CARD.

Q*Vid fles purpurei decus Senatus*
Roma FARNESIVM *tuum peremptum?*
Fletum comprime: viuit ille vitâ

Aeternum

Aeternum meliore nactus æuum.
Nam viuens aluit, Parentis instar,
Quantum floruit eruditionis:
Puberes miseros, Senes, & Aegros,
Pauperum genus omne, Virginesq́ue
Sacras munificâ manu leuauit.
Et nouas fabricauit, ac vetustas
Auxit diuitiis, & ampliores
Aedes reddidit. An carere tantis
Commodis cruciaris, angeríſque?
Atqui FARNESIVS *per hæc, quietem*
Perennem peperit sibi: neque æuo
Poſſet perpetuo frui beatus,
Ni tu præsidio illius careres.
Et quò tu quereris magis doléſque,
Erga te merita illius fateris
Eſſe eò magis ampla: sic & hisce
Illi gaudia parta pleniora.

Quare, ni malè grata tete in illo
Amas, ſed redamas tuum Patronum;
Fletus comprime. Nam tuo leuamen
Dolori dolor ipſe fert; tibique,
Quò doles magis, eſt minùs dolendum.

AD GRATVLATIONEM ANTONII GIGANTIS RESPONSIO

Nomine DIONYSII RATTAE, in numerum Romanæ Rotæ Auditorum nuper adſcripti.

QVod Patrum Pater omnium ſupremus,
CLEMENS *Maximus Optimuſq́ue Princeps,*
Jn me munificus ſatis ſupérque
Dignitatis in hoc gradu locatum,
Pondus tam graue me ſubire iuſſit;

GIGAS

GIGAS *tu mihi gratularis? Esse*
Iucundam mihi gratulationem
Tam caro à capite haud negare possum;
Quin ago tibi gratias perennes.
Verùm est ex animo mihi dolendum,
Virium benè conscio mearum:
Ni præsens Deus adsit, ipse mentem
Meam lumine lustret; inq; Iusti
Et Aequi dubiâ viâ labantem
Me regat. Meus huc labórque, & omne
Confertur studium. Inter hosce clausa
Limites mea cura non vagatur
Vltrà; dum Rota in Orbe constitutus,
Aeui quod superest, agam: mihíque
Hoc ab Orbe refertur Orbis ille
Cæli; vt hisce laboribus libenter
In motu, veluti Polus, quiescam.

AD

AD VIRGINIVM CAESARINVM CÆSARINI DVCIS FRATREM.

Rusticari, curas ac studium intermittere, verum valetudinis præsidium.

VIRGINI, *decus eruditiorum,*
Amor Castalidum, iubar Quiritum,
Quos vera bona gloria cupido
Pennis euehit aureis ad astra,
Quid rerum geris? ut vales? ut oris
Antij recrearis? an tepore
Istic aëris, ut ferunt, iniquum
Bruma frigoris impetum remittit?
Floridi tibi veris adflet aura,
Quæ cælum sine nubibus recludat,
Vt dulces nemorum queas per umbras

Securus

Securus pede libero vagari,
Dum cantu querulo strepunt volucres.
Seu malis placidum maris per æquor
Huc illuc agili vehi phaselo,
Quem littus prope remus hinc & inde
Impellat facili leuiq́ue motu:
Squamosum licet hîc genus tueri
Lusus nectere lusibus; vel hamo
Piscem ducere. Quàm iuuat liquentis
Regni cæruleos obire tractus
Vago lumine, nigra dum per vndas
Alis carbaseis volat carina!
Nec gratum minùs exhibet Theatrum
Tellus gramine læta, quam petulci
Huc hædi, pecudumq́ue grex, & illuc
Immixti peragrant equis iuuenci:
Inter herbida prata se virentes
Diffundunt segetes satis in agris.

Addunt se super, eminentq́; dorso
Colles vitiferi: niuesq́; in altis
Procul montibus albicare cernis.
An non hæc facies soli decora,
Prospectusq́; maris patens, & aër
Spiritus reficit, fugatq́; tristem
Languorem, capitisq́; fluxionem,
Quâ fauces nimium soles pareri?
Mitte cum Medicis graues medelas:
Curas excute noxias, cupita
Valetudinis intimum venenum,
Et caros iubeas abire libros:
Sat te Ciampolus allocutione
Librorum vice detinet. Valentem
(Hæc si feceris, vt reor) reuisam
Te breuî. Deus annuat benignus:
Sic vouet tua Roma, sic Amici.

NON

NON CELEBRANDA SOLVM, SED COLENDA VIRTVS.

Virtutem meritis ad astra tollis
Laudibus, cithara modos canoros
Aptans, quos pudor integriq́ mores
Promunt è probitatis institutis.
Res est digna quidem æmulatione,
Approbandaq́ plausibus bonorum;
Non tamen satis ad perennis æui
Optatam requiem tibi parandam,
Ni simul duce gratiâ superni
Numinis benefacta consequantur,
Quæ pandant superam fores ad aulam.
Has petentibus, hinc & inde passim
Obsident iter hostium phalanges;
Nempe deliciæ, cupidinésque,
Et quidquid mouet, attrahitq́ sensus

A sacrâ Pietatis arcet Aede.
Non alunt Crocodilon arua Nili
Magis quàm sit amor sui nocentem.
Tu recti studio, metuq; culpa,
Virtutum cuneum ciens opémque,
Pugna ceu iaculis & ense miles,
Qui fortis fugat obuias Cohortes;
Sic viam reserans, ab hoste palmam
Non solo sonitu refert tubarum.

DE OBITV CARD. PALEOTTI, AD ANTONIVM GIGANTEM EIVS FAMILIAREM.

DVm, mi docte GIGAS, *te prope mœnia*
Vrbis Felsineæ ruris in angulo
A curis vacuum detinet otio

Musarum,

Musarum, vitreis Rhenus aquis fluens;
Eheu Roma gemens quàm fera funera
Cogit me miserum cernere? quàm grauis
Nunc me pœna premit, qui dolor occupat?
Antiqua GABRIEL *gloria* FELSINÆ,
Et Patrum Columen, quos sacra Purpura
Exornat, cecidit flebilis omnibus.
Quanto Christiadum publica res caret,
Et quo præsidio? Quem Senis optimi
Mores ingenui, puraq́; Sanctitas,
Quem sincera Fides pectoris integri,
Virtutísque tenax rebus in arduis
Mentis consilium, & copia diuitis
Lingua, quem celebres ingenij latent
Fetus? hunc querula munere nænia
Non fraudare queas: quin tibi plurimùm
Dilecti meritas dicere Præsulis
Laudes cogit amor. Post cineres quoque,

Non fallor, Dominum tu colis. *Aggredi*
Hoc quis poßit opus? quem deceat magis
Quàm te, cui GABRIEL *deditus vnicè?*
Qui vi Pierij carminis & lyra
In lucem reuocas fluctibus obrutos
Lethæis? Rutili *nobilis Incola*
Cæli nunc GABRIEL *præmia percipit*
Vera; & quòd posita est meta laboribus
Lætatur: fera non ampliùs impetet
Illum, qua miseris discruciet modis
Febris, non lateris corripiet dolor:
Non fratrum interitum cernet; & integram
Carpet lætitiam, quam neque toxica,
Nec strictus gladius, nec metus horridi
Belli turbet, & hîc quæ mala plurima,
Casusq́ ancipites omnibus imminent,
Quos vulgus fatuum non benè iudicat
Felices. Etenim vita Potentium

Est

Est regale epulum ; sed puer à scyphis
Circumfert pateram sollicitudinum :
Felix, cui cyathos parciùs ingerit.

RVRIS LAVDES.

AB Vrbe rura nos vocant ad otium
Bona quietis, innocensq́ue gaudium.
Quid hîc moramur? Ecce ver vices refert:
Ad hasce transuolant plagas Hirundines,
Strepuntq́ue voce garrulâ, haud gemunt Itym:
Liquatur alba nix, gelúque soluitur;
Hiems recedit acris, atra nubila
Fugat Fauonius, renidet Aetheris
Serenus ambitus, fretúmque detumet,
Ratíque caerulas recludit orbitas:
Opes & vda terra veris exerit.
Ab Vrbe rura nos vocant ad otium
Bona quietis, innocensq́ue gaudium.

Nouo

Nouo virent amicta prata gramine:
Nouis & arua sunt decora floribus:
Botrósque pampinósque vitis induit,
Pluénsque pura fontis vnda murmurat:
Et inter arborum tenella germina
Aues canunt, & aura lenis adsonat,
Eburna ceu chelys, chorusq; musicus.
Ab Vrbe rura nos vocant ad otium
Bona quietis, innocensq; gaudium.
Vt inter hac patentis haustus aëris
Ad ima pectoris salubris influit!
Vt est videre dulce, siue collium
Aprica, siue montium crepidines.
Humum vel herbidam, satámve, cùm seges,
Velut maris tumentis vnda fluctuat!
Amœna quàm iuuat per arua progredi,
Vel essedi rotis, equóve deuehi
Agri per aquor! vt vigor resumitur,

Laborq;

Laborq́ firmat ægra membra viribus!
Ab Vrbe rura nos vocant ad otium
Bona quietis, innocensq́ gaudium.
Suis ibi pudica Musa lusibus
Libens potest vacare, non licentiæ;
Vt arduis in Vrbe mens sit aptior.
Grauis facessit inde cura, concidit
Molesta turba litium. Negotiis
Datum satis: quid hîc moramur? Anxij
Recessus est medela cordis optima.
Ab Vrbe rura nos vocant ad otium
Bona quietis, innocensq́ gaudium.

AD BERNARDINVM CAPPONIVM.

EN Pater Autumnus, redimitus pulchra racemis
Tempora, pandit humi luxuriantis opes:
Imbre madent virides agri, fit mitior æstus,
Dum cursu claudit Sol breuiore diem:
Ortaq; nocturni roris de flatibus aura
Innocuum blando frigore suadet iter.
Tu ne igitur celebres, CAPPONI, *linquere colles*
Vrbis, & es patrium certus adire larem?
O, nisi me patruis retinerent debita iussis
Obsequia in Tiberis, quod secat unda, solo;
Non cari desiderio detentus Amici
Cogerer ingratos ducere in Vrbe dies:

Non

Non equidem pluuiis torrens hiemalibus auctus,
Non oculis raperet te via longa meis:
Seu Tellus concreta gelu niuibusq́; rigeret,
Seu flaret Boreas, imbricitórue Notus;
Seu squaleret humus camporum arentibus herbis,
Cultaq́; flammiuomus finderet arua Canis:
Non à te pelagi possent me auertere fluctus,
Nec maris incuterent mî fera monstra metum;
Effera non Scyllæ rabies, non sæua Charybdis
Ira, labor Nautæ, perniciesq́; Ratis:
Horrida me numquam terrere Ceraunia possent,
Vt tibi non essem fidus vbique comes.
Ora tamen distans, non me mora longa, nec ætas
Arguet vlla tui nominis immemorem.
Quem validè stringit præstanti pollice Virtus,
Nescius est solui nexus Amicitiæ.
Sic placitum Superis: posthac me Roma tenebit:

Tu sine me repetes, quos rigat Arnus, agros;
Inclyta quà celebrem laudum Florentia famam
Explicat eximiis Patria clara Viris.
Te germana Soror, Genitríxque, Patérque morantur,
Spem reliquam sobolis, præsidiumq; domus.
Te tua rura vocant, Minio quà limpidus amnis
Profluit, & fractâ spumeus albet aquâ.
Huc procul à curis, animum quibus implicat Aula,
Te vocat afflicti cordis amica quies.
Vt rerum mutat faciem tibi Frater ademptus?
Quas tibi fert vita propositiq; vices?
Heu, quo te procul hinc sensu discedere cernam,
Cuius in aduersis est mihi nota fides?
Heu, cum quo posthac animi mihi gaudia, cum quo
Partiri curas tempus vtrumque dabit?
I tamen, aspectuq; tuo solare Parentes,
Quos subitus Nati perculit interitus:

Interitus,

Interitus, quem scissa manu Florentia crines
Flebilibus fertur collacrymasse modis.
Quid renouem luctum funebri carmine? mecum
Sat fleuit querulo tristis auena sono.
Non tuus occubuit Frater: nam claudere viso
Lumina, in æternum sunt reserata diem.
Manantes lacrymas cohibe, mentisque tumultum:
Possumus audentes his grauiora pati.
A vicibus duris ætas incepta, beatæ
Abdita sæpè sinu semina sortis habet.
Quid Regem memorem Cyrum, fortémve Quirinũ
Thybridis expositum prætereuntis aquis?
Aspera quis nescit Mosis cunabula? Testis
Tu Joseph, Fratrum vendita præda dolis.
Non crucient mala nos propero concepta pauore:
Nec spes vana auidi somnia cordis alat.
Sors sua quemque manet. quoties mens nescia vitat

Quæ tolerata iuuant, & ſequitur quod obeſt?

Nos decet è Superûm nutu pendere. Pericla
Intrepidè intrepido ſub duce miles obit.
Proderit hæc olim forſan perpeſſa referre,
Tempora cùm nobis candidiora fluent.
Intereà geminat vires exercita Virtus,
In propriâ retinet ſi ſtatione gradum.

IN
FONTEM MIRI ARTIFICII
EPIGRAMMA.

LArgior anguſtâ primùm defertur in auras,
Inde magis latâ ſubſilit vnda viâ:
Exprimit hinc patulum tenui cratera liquore;
Quid gelidam ſitiens non bibis hoſpes aquam?
Nam cui lympha ſitim mirâ non prouocet arte?
Ipſe calix lympha eſt, ipſaq; lympha calix.

DE

DE FONTE PONTIFICIO NAVIS EFFIGIEM HABENTE.

Bellica Pontificum non fundit machina flammas:
Sed dulcem, belli quâ perit ignis, aquam.

DE VLYSSIS ALDOBRANDI LIBRIS.

Multiplices rerum formas, quas Pontus, & Aether
Exhibet, & quidquid promit & abdit Humus,
Mens haurit, spectant oculi, dum cuncta sagaci
ALDOBRANDE, *tuus digerit arte Liber.*
Miratur proprios solers Industria fetus,
Quamq; tulit, moli se negat esse parem.

Obstupet

Obstupet ipsa simul rerum fecunda Creatrix,
Et cupit esse suum, quod videt Artis opus.

IN PONTICI AVARITIAM.

VT parcas opibus, tibi quid non parcis? an vmquam
Augendi census terminus vllus erit?
Desine diuitias fuluo cumulare metallo:
Tam tibi deest, quod habes, quàm quod habere nequis.
Quid tamen obduras toties, quid Pontice iactas?
Non nisi, qui frugi est, possidet vllus opes.
Tu mihi diues eris, qui, ne quo tempore partis
Diuitiis egeas, Pontice semper eges?

AD

AD AVRELIVM VRSVM.

ALlicis AVRELI *mentes; seu rustica pangis,*
Seu fera bella refers, siue iocosa canis:
Vtque tenet variis pomis & floribus hortus
Lumina; Lectorem sic tua Musa tenet.
At varia hortorum spectanti copia præbet,
Quæ legat; aut isthac, aut magis illa probet.
Tu tamen, VRSE*, trahis Lectorem quolibet: & dum*
Quod legat, aduertit; nil, nisi lecta legit.

IN MALEDICVM QVI IN VRBIS ROMÆ NOMEN IMPIE LVSIT.

CVm Romam nequeas (quod aues) euertere, nomen
Inuertis, mores carpis, & obloqueris?
Te Germana tamen pubes, te Græcus, & Anglus

Arguit, exceptos quos pia ROMA *fouet.*
Hostibus hac etiam parcens imitatur IESVM.
Inuertis nomen: quid tibi dicis? amor. {amor ab Vrbe Româ.

DE EODEM NOMINE.

ROMA, *sibi quondam qua robore subdidit Orbem,*
Arguiuo robur nomine significat.
Obsita tunc tenebris taurino polluit Aras
Sanguine, cùm faceret sacra nefanda Ioui;
Vertit ab his mentem cultus exosa Deorum,
Et veri floret Relligione Dei.
Si nomen vertas, AMOR *est: vt congruit! Illi*
Nam pius in populos cuncta subegit AMOR.

DE SOLE ET APE.

L*Vce fugat tenebras, cerâ dum vestit ab igne*
Accensas faculas amula Solis Apis.

DE

DE PRONVBO DEIPARÆ VIRGINIS ANNVLO

Qui Perusiæ religiosissimè asseruatur.

IMbriferis Arcus fulgens in nubibus Orbem
Effera diluuij damna timere vetat.
Sic Deus Omnipotens voluit: decus Annule maius
Est tibi, quem supplex Vrbs Perusina colit.
Es gemino constans arcu felicior index:
Nam peragit Virgo nupta Salutis opus,
Virgineo Terra coniungens fœdere Cælum.
Hac duce non pelagi, non Stygis vnda nocet.

DE SANCTO PETRO.

SÆuitiam vultu spirans in stipite tortor
Dum Petri plantas figeret, atque manus;
Hoc positu Crucis est clauis affixus IESVS,

Hac inuersa, precor, sit mihi, PETRVS *ait.*
Protinus ecce Crucem inuertunt, sublatus in altum
Pes tendit, pendens frons propè tangit humum.
Sic voluit perimi sacri moderator Ouilis,
Huius vt in terris indicet esse Caput.
Sic aliis per iter cælestis Clauiger Aulæ
Protensis pedibus prauius astra petit.

DE SANCTO PAVLO.

E *Cælo tibi* PAVLE *lux refulsit*
Aureo radians decore: sic fis
Agnus è rabido lupo. superna
Hinc te miror vt Angelum Cohortis.
Me tuum eloquium trahit stupentem,
Ac magis sacra flamma Charitatis.
Raptum ad sidera te silens honoro,
Et cum lacte tuum colo cruorem.
Vana spes, temerarius sit ausus,

Quærens

Quærens te celebrare: ſat voluptas,
Cùm cor exilit ob tuos triumphos.
Rauca vox labiis profuſa: plectro
Qui meo citharæ ſonus cietur,
Non laudis, ſed amoris eſt tributum.

DE NECE REGINÆ SCOTIÆ.

TE *quamquam immeritam ferit, ô Regina, ſecuris,*
Regaliq́ tuum funus honore caret;
Sorte tuâ gaude, mœrens neque Scotia ploret:
En tibi pompa, tuas quæ decet exequias.
Nam tibi non paries atro velatur amictu,
Sed terras circum nox tenebroſa tegit:
Non tibi contextis lucent funalia lignis,
Sed Cœli ſtellæ: Nænia triſtis abeſt,
Sed canit ad pheretrũ Superûm chorus aliger; & me,
Cœleſti incipiens voce, ſilere iubet.

DE
S. CAROLO BORROMÆO
ET
duobus aliis Cardinalibus à Montepolitiano
NOBILIO ET BELLARMINO.

HAec vita innocuæ specimen fert omnibus ætas,
Quos Vaticani muricis ornat honos.
Sanguine Pontifici iunctus, florensq; iuuentâ
Corde pius, castus moribus inter opes,
CAROLE, *qui fulgens ostro decus adiicis astris,*
Tu præis exemplo, dans documenta viris.
Nobile par æquè præstat Virtutis in æde;
Hos nobis soboles POLITIANA *dedit:*
Sanguine conspicuos simili, & pietate coruscos,
Excitat hic iuuenes, prouocat ille senes.

IN

IN PIOS AFFECTVS ANGELI GRILLI ABBATIS.

DEmulcent animos, sacro quæ carmina plectro
Concinis, angelicos visa referre modos.
ANGELE seu CHRISTI cunas, vel funus acerbum,
Seu lacrymas memoras, quas pia corda cient;
Mirus vbique potes duras inflectere mentes:
Qui fluit hinc, ægris fit medicina, dolor;
Mox oritur diuinus Amor, curasque profanas
Pellit, & humanum nectare pectus alit.
Hinc tibi cælesti præcinget tempora lauro,
Qui manet Aligerûm te super astra chorus.

AD

AD SERENISS. DVCEM ALEXANDRVM FARNESIVM DE VICTORIA BELGICA.

Sub Duce ROMA *tuo cecidit bis Belga: resumpsit*
Perfida bis fracto fœdere tela manu.
Nunc iterùm arreptis infelix occidit armis,
Cogitur & duras rursus adire vices:
Et tua tecta licet iaceant illa aurea, sentit
Stare tamen veteres in sua damna viros.
Victor ALEXANDER *Belga das iura subacto,*
Desinat vt posthac rumpere Belga fidem.
Pars laudis celebranda tua: Cùm viceris hostem,
Leni inecta manu fræna docere pati.

DE

DE PICTVRIS GVIDONIS RHENI IN SACELLO EXQVILINO S.D.N. PAVLI V.

VT trahit, ut retinet, defixaq; lumina fallit
Quod RHENVS *celso fornice pinxit opus!*
Pictorem celebras, hæres immotus, & anceps
Ambigis, an sculptor, an sit uterque simul.
Sculpta putas, quæ picta vides. sic undique pulchrè
Prominet eximiâ perlitus arte color.

DRACO ÆREVS IN FRONTE LAVRETI, IN VIRIDARIO CARD. BVRGHESII.

NOn sedeo custos, adsto venientibus hospes:
Non magis hæc domino, quàm tibi Villa patet.

Hîc requiem captare licet, paßimq; vagari,
Aëris hîc haustu liberiore frui.
Nec species animum turbet metuenda Draconis:
Non ego, quæ flammis Hydra perempta cadat;
Non ego sum Python, feriant quem spicula: lauros
Ecce mihi credit Cynthius ipse suas.

AD VLYSSEM ALDOBRANDVM

De eius admirabili rerum naturalium Hermathenâ.

QVæ Maris & Terræ peragrauit, & Aëris oras,
Non fluxis opibus mens tibi diues erat.
Sed cui sat vitam paruo traducere, maius,
ALDOBRANDE, *decus fert tibi parua domus:*
Parua quidem, magno pandit tamen æmula Mundo,
In vasto quidquid continet ille sinu.

AD

AD AVGVSTINVM NERVM PORCILIANI DOMINVM IN FLORE ÆTATIS EXTINCTVM.

EFfera mors Floræ paßim bacchata per Vrbem,
Funereis nec adhuc exaturata rogis;
Dum quemquam potuiſſe breuem protendere lucem,
Siue obitum alterius non doluiſſe dolet:
Deliciæ Patriæ, decus AVGVSTINE *tuorum,*
Flos iuuenum, quo non alter amabilior;
Ne quiſquam mœrore vacet, luctúſve ſit expers,
Te, teneros annos non miſerata, rapit.

DE ATTILIO REGVLO.

AMbigis an patriæ maior ſit cura ſalutis,
ATTILIO, *an pactam non violaſſe fidem?*
Quæ dictabat amor mirata eſt Roma loquentem;
Africa ſed reducem non minùs obſtupuit.

Macte vir inuictâ mentis vi: barbarus hostis
Muricibus tortum te laniare potest,
Et sæuo perimens leto tibi munera lucis
Demere, dum iugi vulnere membra ferit;
Mors tamen atra nequit præclarum extinguere nomen,
Quin tua lux oriens hinc rediuiua micat.
Quod fragile est, periit: Virtutis fulgida proles
Gloria perpetuò, non peritura, viget.

DE STATVA NIOBES IN HORTIS MEDICEIS.

BIs septem Niobe natis, orbataq; caro
Coniuge sum, ducto facta rigore lapis.
Ecce tamen spiro: nec enim de marmore finxit
Me faber, at vita reddidit arte nouâ.
Lumina non fundũt lacrymas: non marmoris hîc est
Candor;

Candor; hebent tristi pallida membra metu.
Omnis inest sensus, nec lingua deficit vsus:
Sed taceo; timeo nam magè cauta loqui.

AD IOANNEM PELICANVM. SENATOREM VRBIS in PETRI VICTORII librum de cultura Olearum.

HVnc PELICANE PETRI *summâ scriptum arte libellum,*
Exiguum nostri pignus amoris habe.
Hinc poteris oleæ varios pernoscere cultus,
Largiùs vt baccas germina læta ferant.
En age oliuarum fecundas insere plantas,
Et tua Palladio prœla liquore fluant:
Palladis vt per te diffundant rura secundum,
Per quem iam primum floret in Vrbe decus.

EX GRÆCO ANACREONTIS EPIGRAMMA.

Bos cornu, pedibus Sonipes, rictuq; Leones,
Insidiis Vulpes, vnguibus Vrsa nocet:
Est Lepori cursus velox, Auibusq; volatus;
Prouida mens Homini, consiliumq; datum:
Quid pro consilio, pennis, cursúque, Puella,
Pro rictu, insidiis, cornibus, vngue, pede?
Pro cunctis tantùm est teneris data forma Puellis:
Quin valet hæc ferro, quin nocet igne magis.

DE STATVA DIANÆ DORMIENTIS AD FONTEM.

Per siluas iaculis nuper cursuq; Diana
Gaudebat celeres exagitare feras.

Nunc

Nunc defessa iacet permulcens membra sopore
Hic, vbi prosiliens leniter vnda fluit.
Marmoream ne crede: leuem leni aëra motu
Ducit, & in viuo spiritus ore sonat.
Non audis? simili sopita murmure murmur
Confundens, aures garrula fallit aqua.

AD
CLEMENTEM VIII.
DE TABVLARIO PONTIFICIO IN ARCE ADRIANA.

HOc nos Scripta loco dubios contemnere casus
Possumus, ô CLEMENS, *munere septa tuo.*
Pro quo, sancte Pater, nostris tua gloria chartis
Viuet, dum nobis vita superstes erit.
Quid loquimur, si firmus obex nos protegit Arcis,
Et tua se propriâ fama tuetur ope?

AD

AD M. ANTONIVM ROSSIVM EXIMIVM SCRIPTOREM.

VT variè formata suos tua littera tractus
Edocet, atque tuum dædala pandit opus!
Nulla tibi similem, nec talem proferet ætas;
Sic tuus in chartis eminet arte labor.
Vnus Alexandrum meritò depinxit Apelles;
Vnus Alexandrum scribere dignus eras.
Scribe age quæ gessit Petrus sine sanguine victor;
Vt tuus in tanto nomine viuat honos.

MONOMACHIA TERRENI AC CÆLESTIS AMORIS.

QVàm duris animum curis dolor intimus angit,
Nec sinit optatâ me requiete frui!

Heu

Heu simul ac Cæli meditantem fulgor in altum
Tollit, amans Terram corpus ad ima trahit.
Dissidium hinc oriens geminos committit Amores;
Inq́ue meo assiduè pugnat vterque sinu:
Concertant validis armis, ictusq́ue vicissim
Declinant, artis vincitur arte labor.
Roborat hunc torpor, luxusq́ue, procaxq́ue voluptas;
Dum stimulant sensus mille cupidinibus.
Nititur at contrà fractis hostilibus ausis,
Qui Superos inter nos vocat, almus Amor.
Spes simul & Pietas geminatis viribus adstant,
Vt Victor sistat cordis in arce gradum.
Inspicit ancipitis Ratio discrimina pugnæ,
Et iugi clamans voce ministrat opem:
Cede boni fallacis Amor: vos ludicra pessum
Ite: Domus Dominos non capit vna duos.

IN MIRAM HVIVS SÆCVLI HIEMALI TEMPORE FLORVM VARIETATEM.

VEris opes variosque flores mirata superbit
Purpureas inter cana Pruina rosas.
Ver queritur, mœrensque, Meos cur, inquit, honores,
Floriferumque rapis tu mihi Bruma decus?
Tu quoque, Bruma refert, glaciem furaris, in æstu
Vt sint vina magis grata, niuesque rapis.
Parcite iurgari, clamat Solertia: per me
Nix æstate riget, florida vernat hiems.

ΕΙΣ

ΤΟΝ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΛΕΟΝΤΑ

ΤΟΝ TRITON

ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΝ ΚΑΙ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΟΝ

ΑΡΧΙΕΡΕΑ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

IN

SANCTVM LEONEM III.

SANCTISSIMVM ET MAXIMVM

PONTIFICEM

EPIGRAMMA.

Εὔπτερος ἱπταμένη γῆν φήμη καὶ περὶ πόντον,
Benè alata volans terram fama & circum mare,
Ὡς ἄδουσα σέθεν τὰς ἀρετάς σε τίει;
Quàm canens tuas virtutes te honorat?

Πῶς οἷός τις ἔῃ τιμαῖς κοσμεῖν σε πρεπούσαις,
Quomodo idoneus quis fuerit honoribus ornare te decentibus,

Οὐχ, ὃν ἔχει τὸ, Λέων, σὸν στόμα, κόσμον ἔχων;
Non, quem habet, Leo, tuum os, ornatum habens?

Ὄμματά σοι, γλῶσσάν τ' ἐχθρὸς φθίσεν· οὐρανόθεν δὲ
Oculos tibi, linguamque inimicus corrupit: de Cælo autem

Τῇ φθόγγος, κείνοις φέγγος ἐπῆλθε πάλιν.
Huic vox, illis lux superuenit denuò.

Κλεῖε τέλος θνητοῖς φῶς ὄμμασι, φθαρτὸν ἀναιρῶν
Clausit demũ mortalibus lumen oculis, corruptibilem perimens

Τὸν βίον, ἀχλυόεις τῇ δρεπάνῃ θάνατος·
Vitam, caliginosa falce mors:

Ἀλλὰ κλέος καλὸν λαμπρῇ σοι χειρὶ, τὸ θεῖον
Sed gloria pulchra fulgenti tibi manu, diuini

Εἰς φάος ἀμβρόσιον δέργματος οἶγε πόρον.
Ad lucem immortalem aspectus aperit viam.

IDEM EX GRÆCO.

QVa mare, qua terras pernici transuolat alâ,
Quam mirè celebrans te pia fama canit?
Quis, Leo, *promerita decoret te laudis honore,*
Cui, tibi concessum, non sit in ore decus?

Reddidit

Reddidit excisam Superûm tibi gratia linguam,
Et discerpta simul lumina restituit.
Denique mortalis præcludit luminis vsum
Falce secans vitam mors tenebrosa breuem.
Sed tibi diuinum dextrâ radiante perennis
Lucis ad aspectum Gloria pandit iter.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ ΕΙΚΟΝΑ.

IN SANCTI SEBASTIANI IMAGINEM.

Δεσμωθέντα βέλη πρόμαχον Χριστοῦ διαπείρει,
Deuinctum sagittæ propugnatorem Christi transfigunt,
Ὃν μὴ ζῶντα γραφεὺς, μήτε θανόντα γράφει.
Quem neque viuentem pictor, neque mortuum pinxit.
Ζῆν μὲν ἔτ' ἀθρέομεν, νεκρὸν δὲ φοβούμεθα πίπτειν,
Viuere quidem adhuc videmus, mortuum verò timemus cadere:

Καὶ μέγα δεινʼ ἡμῖν τραύματʼ ἐνῶρσε πάθος.
Et magnam grauia nobis vulnera excitarunt commiserationem.

Ἔμπαγε τραυματίης ἐπιλεύσσετον ἀστέρας ὄσσε,
Attamen sauciati suspiciunt stellas oculi,

Καὶ στόμα μὲν χαῖνον λισσομένου δοκέει.
Et os quidem hians precantis videtur.

Οὐκ ἔξεστι τέχνῃ φωνὴν ἀπὸ χρώματι δεῖξαι,
Non licet arti vocem colore exprimere,

Νοῦς δὲ γραφέντα βλέπει χείλεα τοῦτο λέγειν.
Mens autem picta videt labia hoc dicere.

Ἄμμα λύειν, ψυχὴ γὰρ ἐμὴ μεμαυῖα φέρεσθαι,
Nexum solue, anima enim mea fuit desiderans ferri,

Ὡς ἔλαφος διψῶν πίδακα, πρὸς σὲ Θεός.
Vt ceruus sitiens fontem, ad te Deus.

IDEM EX GRÆCO.

D*epictus* CHRISTI *miles, quem spicula figunt,*
Os neque viuentis, nec morientis habet.
Ne cadat expirans metuis, quem viuere cernis,
Teq; pio sensu vulnera sana cient:
Sed placide, quamquam sic saucius, inspicit astra,
Dum labra suppliciter more precantis hiant:

Non

Non datur artifici vocem depingere: pinxit
Hunc tamen, vt credas talia verba loqui.
Vincula solue: tuum IESV *sitit anxia visum*
Mens mea, ceu fontis Ceruus anhelus aquam.

ΕΙΣ ΤΟ

ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΑ

ΤΟ ΚΑΤΕΨΗΦΙΣΜΕΝΟΝ.

IN

ORNATVM MVLIERVM DAMNATVM.

Αὐχένα μὲν τί λίθοις κοσμεῖς, φυκῶσα παρειάς,
Collum quid gemmis ornas, fucans genas,
Εὐώδη τε κόμαις τὴν δρόσον ἀμφιχέεις;
Beneque odoratum comis rorem circumfundis?
Ταῖς ἀρεταῖς ψυχὴν, οὐχ ὦπ' ἐκφαίδρος μίλτῳ,
Virtutibus animum, non faciem exorna minio,
Ὦ ζητοῦσα κόρη γνήσιον ἀνδρὸς ἔρον.
O quærens virgo legitimum viri amorem.

Ὡς

Ὡς δὴ συγγενικῷ πυῤῥίζει χρώματι μῆλα!
Vt pulchrè natiuo rutilant colore mala!

Ἤ κεν χρωστῆρος χεῖρα ποθεῖ τὸ ῥόδον;
Quid pictoris manum desiderat rosa?

Κόσμον ἄφες μαλακὸν, φῦκός τ' ἀπόβαλλε προσώπου·
Ornatum dimitte mollem, fucumque proiice faciei;

Μεῖζον ἔχει φίλτρον κάλλος ἀτεχνότερον.
Maius habet philtrum pulchritudo inartificiosior.

IDEM EX GRÆCO.

QVid pulchram medicas faciem, collumq; lapillis
Cingis, & effuso spargis odore comam?
Non minio malas, animum virtutibus orna,
Quæ cupis ô virgo nupta placere viro.
Aspice, natiuo rutilant vt poma rubore!
An rosa pingentis pollicis optat opus?
Mitte superuacuos cultus, fucumq; genarum:
Acrior est illex, qui caret arte, decor.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΛΔΟΒΡΑΝΔΟΥ

ΒΙΒΛΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΕΡΜΑΘΗΝΗΣ

τῆς τῶν θαυμαστῶν πραγμάτων βεβυθούσης τῆς φύσεως.

DE

VLYSSIS ALDOBRANDI

LIBRIS

EIVSQVE HERMATHENA

Rebus mirabilibus naturæ refertâ.

Οὐχ Ἀλδοβράνδον ποιεῖ, ξένε, γνώριμον εἰκὼν
Non Aldobrandum facit, hoſpes, cognitum imago

Σοὶ μόνον, ἀλλὰ βίβλον καὶ δόμον ἐστὶν ὁρᾶν.
Tibi ſolùm, ſed librum & domum eſt videre.

Ποικίλα εἰ ποθέεις ἴδμεν βλαστήματα γαίης,
Varia ſi cupis noſſe germina terræ,

Χερσαίων, πτηνῶν, νηχομένων τε γένος·
Terreſtrium, volatilium, natantiumque genus:

Βίβλον ἄνοιγε, βλέποις κόσμου κειμήλια. λάμπει
Librum aperi, videre poteris mundi cimelia. fulget

Ἀνδρὸς ἐκεῖ σοφίη, μέτριος ὧδε βίος.
Viri ibi ſapientia, modeſta hîc vita.

Ζηλωτὸς βίος· ἐν πενιχρῷ γὰρ πλούσιος οἴκῳ
Felix vita: in paupere enim diues domo

Παγγενετείρας ἦν τῆς φύσεως ταμίας.
Omnigenæ erat naturæ diſpenſator.

IDEM EX GRÆCO.

NOn ALDOBRANDVM *noſces ab imagine ſolùm;*
Attentè librum perlege, cerne domum.
Si diuerſa cupis dignoſcere germina Terræ,
Terrigenûm, Volucrum, Squamigerûmq́ue genus;
Hoc opus euoluas: Mundi patet ampla ſupellex,
Ingeniumq́ue ſagax, menſq́ue modeſta viri.
Vir felix: tecto clauſit ſub paupere, diues
Naturæ cuſtos quas reſeruauit opes.

ΔΙΣΤΙ-

ΔΙΣΤΙΧΟΝ ΑΥΣΟΝΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ.

DISTICHON AVSONII GRÆCE TRANSLATVM.

INfelix Dido, nulli benè nupta marito:
Hoc pereunte fugis, hoc fugiente peris.

ΟΥδενὶ δ' ἀνδρῶν ἐγαμήθης, δύσμορε Διδώ·
Nulli benè virorum nupta es, infelix Dido:
Τοῦ φύγες ἐν θανάτῳ, τοῦ δὲ φυγῇ ἔθανες.
Illius fugisti in morte, huius in fugâ mortua es.

ΕΙΣ ΤΟ ΡΟΔΟΝ.

IN ROSAM.

ΕΜφυτον ἐκπροχέον πλοῦτον, καὶ ἥδυμον ὀσμήν,
Ingenitas effundentem opes, & suauem odorem,
Ὄμμασι πορφυρέῳ χρώματι χάρμα φέρειν,
Oculis purpureo colore gaudium ferentem,
Ἀγλαΐαν πεδίου, πάντων κλέος ἔξοχον ἀνθῶν,
Pulchritudinem agri, omnium gloriam excellentem florum,

Ἀνθηροῦ τ' ἔαρος κόσμον, ἔρον τε κορῶν,
Floridi veris ornamentum, amoremq; puellarum,

Ὀξυτάτων τὸ Ῥόδον φρουρᾷ περίφραξεν ἀκανθῶν,
Acutiſſimarum Roſam cuſtodiâ circum-ſepſit ſpinarum,

Φίλτατον ὡς ἔργον, ζηλοτυποῦσα φύσις.
Amatiſſimum tamquam opus, zelotypa natura.

Καὶ τάχα τῷ φύλακας παρέφυσεν, θῆκέ θ' ἀλουργὸν,
Ac forſan huic cuſtodes adgenerauit, oppoſuitq; purpuram,

Ἄνθεσι βουλομένη τὸν Βασιλῆα νέμειν.
Floribus volens Reginam tribuere.

Ὀλβίζεις ὅπλοις Ἀρχὸν φρουρούμενον; Ἀνθεῖ
Beatum prædicas armis Principem vallatum? Floret

Ὡς Ῥόδον· ἀμφοτέρων κῦδος ἐφημέριον.
Vt Roſa: amborum gloria vnius diei.

IDEM EX GRÆCO.

INgenitas quæ pandit opes, & odore ſuperbit,
Atque oculos oſtro muricis exhilarat;
Camporum iubar eximium, Iuuenumq; voluptas,
Inſignis florum gloria, veris honor;
Spinarum natura Roſam munimine cinxit,

Vt

Vt rem, cuius amor sollicitum cor habet.
Forsan & hanc positis custodibus induit ostro,
Vtpote Reginam floribus esse velit.
Vt felix colitur septus Rex milite? Floret
Ceu Rosa: vtrique rapit, quæ dedit hora, decus.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΓΛΩΤΤΑΝ.

IN LINGVAM GRÆCAM.

Ὅστις δερκόμενος γλώττης Ἑλληνίδος οὖθαρ,
Quisquis aspiciens linguæ Græcæ vbertatem,
Καὶ πλοῦτον, καλῶς εἶπεν ἂν Ὠκεανόν.
Et opes, benè dixerit Oceanum.
Μάργαρα πολλὰ βαθὺς συγκρύπτει κύμασι πόντος·
Margaritas multas profundum occulit vndis mare:
Οὐ κεῖν' ὄκνος ὅμως, ἀλλὰ παρεῖλκε πόνος.
Non illas segnities tamen, sed extraxit labor.
Τίμιον οὐδὲν ἄνευ τούτου, καὶ νήδυμον, ὄντος
Pretiosum nihil sine hoc, & suaue, existente
Καίπερ ἄγαν πικροῦ, μηδὲν ἔχουσι βροτοί.
Quamuis valdè amaro, nihil habent mortales.

 IDEM

IDEM EX GRÆCO.

COgnita cui Graca diues sit copia lingua,
Hanc meritò vastum dixerit Oceanum.
Concharum nitidos fetus maris occulit vnda,
Quas non segnities, extrahit arte labor:
Hoc sine mortales, quamquam sit amarus, habere
Dulce nihil possunt, eximiumq; nihil.

AD CLEMENTEM VIII. PONT. MAX.

LEVAMEN PODAGRÆ.

SIrius sæuit canis, æstuánsque
Contrahit puros fluuius liquores,
Et decus prati moritur, siletq;
Spiritus aura.

Stridulo

Stridulo tantùm sonitu cicada
Obstrepens aures ferit: ô leuamen,
O quies ægræ lyra blanda mentis
Incipe carmen,
Quod grauem pellat strepitum, leuetq́;
Principem curis. Age blandientes
Dic modos, mentis quibus excitetur
Vera voluptas.
Pelle mœrorem: recrea iacentes
Spiritus, qui deficiunt ob æstum:
Languet, heu, CLEMENS, *geminoq́; tactus*
Vritur æstu.
Gliscit in neruis dolor, & per artus
Igneus serpit vapor: affer ægro
Dulce lenimen: rege tu canenti
Pieri vocem:
Tempera chordas, ferat vt salutem
Cantus optatam; rapidas quòd olim

Sit

Sit melos docta Cithara moratum
Fluminis vndas;
Saxa commôrit, rigidas & ornos:
Flexerit diros animos Auerni,
Et fores Orci reserarit; esto
Fabula vatum.
Cùm venenatus ciet icta morsus
Membra, non mendax memoret Tarentum,
Vt queat dulcis sonitus malignum
Pellere virus.

AD

PETRVM CARDINALEM ALDOBRANDINVM

FERRARIA RECEPTA.

INsanienti cùm quatit impetu
Pagos & Vrbes concitus efferâ

Mars

Mars sæuus irâ, quæ tumultu,
Quæue truci vacat ora cæde?
Confossa paßim membra, cadauera
Aggesta, prædas, damna, sine incolis
Domos ruentes, & cruoris
Flumine humum videas natantem.
Desolat agros horrida vastitas:
Ac tecta captarum ignibus vrbium
Incensa fumant, & triumphis
Pœnè suis gemit ipse victor.
Testis tot eheu Gallia cladibus
Funesta, testis Belgica lugubri
Vexata gens bello, tot annos
Se lanians sibi dißidentem.
Ferrarienses, inclyta Ciuitas,
Te clade nullâ, te sine prælio
Videre Victorem, tuóque
PETRE *frui cupiere vultu.*

Vt, cui ſalutem, pacis & otium
Debere norant, gaudia pectore
Concepta præferrent; Iuuentus
Nobilium, populiq́ turba
Effuſa portis vndique confluit:
Te ſpectat vnum, dum tua dextera
Protenſa format fauſta ſacra
Signa Crucis, Tyrioq́ fulges
Inſignis oſtro: compita plauſibus
Sonant; ab altis mœnibus area
Tormenta, iam conuerſa in vſum
Lætitiæ, geminant fragorem.
Vt fama primùm, rem tibi proſperè
Ceßiſſe, læta eſt; gaudia neſcius
Celare, ſub lapſu ſilenti
Seruitij quaſi vincla, pontem
Excußit, alto gurgite liberas
In æquor vndas Eridanus ferens.

O fauſta

O fausta lux Romæ, quotannis
Insolito recolenda plausu!
Dum lecta Mauors instruit agmina
Vtrimque; nullis fallitur artibus
Tentata mens Patris supremi,
Propositiq; tenax, & omnis
Terroris expers audet, & acriter
Constans Auerni deuouet ignibus
Ritè execrandum mentis hostem
Heu nimiùm malè pertinacis.
Tu iussus Euris ocyor arripis
Iter, phalanges cogis, & expedis
Tormenta, quæ demoliendis
Arcibus exitium minantur.
Mox alta virtus se tua militi
Ostendit, & diffunditur hostibus;
Tu mitis affatu, sagaci
Consilio, placidoq; vultu

Ferrarienses concilias tibi.
Hinc hæret anceps Cæsar, & inscius
Cui fidat, armis Vaticanum
Depositis colit, & veretur.
Nil laudis huius machina præripit
Flammis trisulci fulminis æmula,
Nil arma, nil aggesta tellus,
Nil equitum peditumq́ turma,
Ducumq́ Virtus: hæc tibi gloria
Debetur vni, quam neque deterat
Obliuiosi cursus æui, aut
Ponè sequens nebulis obumbret
Nascentis atrox hostis adorea
Liuor: futuri non ope temporis,
Vtcumque nubes dissiparis.
Ausonias volitans per Vrbes
Te fama, laudes te canit in tuas
Effusa præsens, atque perennibus

Fastis

Fastis sacrat. Quem ætas honorem
Postera pro meritis rependet?
Lux ô Latini Nominis, hostium
O terror, ô spes vnica Thybridis,
Inuicte Princeps, ô coruscum
Purpurei columen Senatus.

AD FRANCISCVM CAROLI FRATRIS FILIVM

EXHORTATIO AD VIRTVTEM.

INgresse pubis limina lubricis
Calcanda plantis, se tibi semita
Decliuis offert, & doloso
Pandit iter malefida ductu,
FRANCISCE, *Fratris germen amabile,*
Ob quem sub imo condita pectore

Me cura mordet, detinetq;
Sollicitum Genitoris instar;
Subsiste mecum, nec graue duxeris,
Hinc ex amœnâ, quæ patet, orbitâ,
Ductore me, flectens adire
Per salebras Heliconis antrum.
Huc nate gressus: hîc licet aureo
Phœbi cientis pectine musicas
Audire chordas, dum canentes
Dulce melos sociant Camœnæ.
Hîc multiformi carmine barbitos
Eburna Parcas sopit, & eripit
Heroas Orco, quos perenni
Fonte beat comitata Virtus.
Huic obsecutum conspicis inclytum
In collis almo vertice Thesea,
Quem flexuosis non fefellit
Tramitibus fabricatus error.

Sic

Sic vectus altum per mare subdolos
Cantus Vlysses dicitur integer
Audisse; sic vitasse Circes
Pocula, letiferas & herbas:
Spectandus hic contemptor anhelitus
Spirantis ignem, diuite velleris
Pradâ coruscat, luctuosus
Messor agri grauis are, & hastis.
Conficta Prœto crimina deferens
Coniux necari quem petit, innocens
Hos inter excellit triformis
Bellerophon domitor Chimara.
Phœbea laurus frondibus allicit,
Dulciq; pascit nectare Pegasus:
At nosse vim nobis negatur
Melle sub Aonio latentem.
Sensus recludet Cynthius abditos;
Audi canentem: Quem fouet aurea

Virtus

Virtus in vlnis, ille monstris
Victor ouat domitis beatus.
Non hunc voluptas mollit, & impetus
Non vincit ira, quæ violentiùs
Succis & herbis in ferarum
Terga viros & in ora vertunt.
Vt ecce plaudit Castalidum chorus,
Phœbique concors carmina concinit!
Hîc siste rursum, me petente
Sacra refert tibi verba Chiron.
Incompta quondam, claraque simplici
Nitore forma, talibus Herculem est
Affata Virtus, dum procaci
Blanda sono loquitur Voluptas:
Hæc sumptuoso tegmine turgida,
Pexoque mollis crine, micantibus
Ornata gemmis, appetendâ
Sub specie, malè caute puber,

Edocta

Edocta fraudes nectere fraudibus
Te ducit, atris quà scatet anguibus,
Dum flore vernans se terendam
Perfacili via prona gressu
Ostentat: vmbras frondibus explicat
Hîc arbor, ales dum canit; ah fuge
Quæ poma pendent, quósque vitis
Fert grauidis latices racemis.
Hæc pulchra visu poma necem ferunt:
Hæc, quæ renidet, lumina decipit;
Letale nam laruata virus
Purpureo tegit vua succo.
Si me sequêris per loca sentibus
Infesta, tesquis horrida, per niues,
Per saxa, per montis cacumen,
Sternet iter tibi ferrum, & ignis.
Vrêris æstu, puluere sordidus
Pulchro, madebis tempora nobili

Sudore, non fractus labore, &
Magnanimo generosus ausu.
Euectus alis hisce per Aethera
Tranabis ignem, & lactis iter pede
Premens, coruscanti micabis
Luce nouum decus inter astra.

AD R. P.
ANTONIVM BARBERINVM
FRATREM AMANTISSIMVM

Ex debellato corpore mentem in Cælum rapi.

P*Ars hominis deducta putri Telluris ab aluo,*
Cæliq; semen spiritus,
Dum sociis hærent vincti compagibus, arma
Iugi duello conserunt.

Quisquis

Quisquis ab illecebris terræ se lumine mentis
Conuertit ad cælestia,
Opprimit Antæi robur, superatq́ue lacertis
Alter dolos Tyrinthius.
Filia Caßiopes nudato corpore, sæuis
Obiecta Ceti faucibus
Dum gemit, & Cælum lacrymanti suspicit ore,
Adesse cernit Persea,
Seq́ue neci raptam: dono mox Palladis inter
Corusca fulget sidera.
Herbida dum comites inter per prata vagatur,
Floresq́ue prona colligit,
Solis ab aspectu Plutonis rapta quadrigis
Orcum subit Proserpina.
Quis neget è nebulis radium splendescere lucis?
Non sacra solum Pagina
Disiectis ducit tenebris Virtutis ad Aedem:
Sed rima lucis ignea

 Pie-

Pieriis vmbras inter se prodit ab antris,
Regens pedum vestigia:
Affluit, & variis riuis cælestis in omnes
Mentes redundat Veritas.
Hac duce, cui decorant diuino munere palmas
Verenda IESV *stigmata,*
FRANCISCVS *nudis pedibus viliq́; lacernâ*
Indutus, abdito in specu
Omnia quæ blandâ proponit fronte voluptas,
Vanumq́; fastum despicit.
Commoda non optat vitæ, sub graminis herbâ
Anguem latere conscius:
Languida fessus humi declinat membra sopori,
Famemq́; pomis eximit:
Fonte sitim sedat, neque nectaris expetit haustus,
Mentiq́; corpus subiugans
Pauperiem colit, & lamnis hanc diuitis auri,
Gemmisq́; præfert Indicis:

Ac

Ac veluti Samson dulces ex ore perempti
Leonis accipit fauos.
Nam quali mentem pascit dulcedine, donec
Intentus astra respicit,
Et noctu vigilans animi sublatus ab alis
Choris beatis interest!
ANTONI *germane, sacram qui paupere cultu*
Sectare FRANCISCI *viam,*
Quam celebrant omnes, felicem ducere vitam
Non omnibus conceditur:
Se proba paupertas animis sine dote maritat
Veras opes amantibus.

AD CAROLVM FRATREM

ΦΙΛΑΥΤΙΑ FVGIENDA.

Q*Vàm pulchra blandè sensibus ingerunt*
Externa nostris se bona! Purpura

Qui fulgor! ut formosa pandit
Virgineum facies decorem!
Vt ardet auri splendor amabilis!
Vt ridet Aula gratia Regia!
Quot luxus indutus figuras
Attonitum trahit ore vulgus!
Proh quis latentis semina toxici
Non hausit imo corde! Cupidinis
Heu febre iactati proterue
Tantalicis inhiamus vndis.
Heu quisque rursus, cui placidus fugam
Sistens, bibendum se liquor exhibet,
In fontis elusus nitore
Effigiem sequitur fugacem
Narcissus alter: caecus amor sui
Vt obruit vim mentibus insitam!
Vt fertur excussis habenis,
Libera quò rapuit voluntas!

Vt

Vt perdit omnes! ſæpè, quod expedit,
Humana neſcit cura capeſſere:
Intenta iucundis canorum
Imbibit Aonidum leporem, &
Non percipit, ſeu negligit aurea
Quæ ſenſa Pindus nectare condidit.
O te beatam, cui ſupremi
SAMMARIÆ *mulier Magiſtri*
Audire vocem contigit. Hydria
Oblita, lympham non cupis ampliùs,
Quæ pota non ſedat, ſed auget
Letiferum ſitientis æſtum.
Hac frater æquis CAROLE *moribus*
Imbuta Proles audiat: Integrâ
Nil mente maius; pars paternæ
Sortis erit ſatis ampla, Virtus.

PAX

PAX ALLOBROGICA.

MEntis verendum non acie minùs,
Quàm bellicosi robore militis,
Quem nuper excepit superbo
Maximus Eridanus Triumpho;
Formosa pennis quem super aureis
Vexit profundum trans mare Gloria,
Alpésque, terrarumq́ue tractus
Præpete transiliens volatu;
En pace partâ PETRVS *ab exteris*
Oris reuertens, eximit Italis
Belli timores, & cupitam
Ausonia statuit quietem.
En Roma curas pellit, & explicat
Frontem serenam: sic maris æquora
Cedente vento conquiescunt,
Tale nitet sine nube Cælum.

Pendebat

Pendebat anceps mentis, & anxius
CLEMENS *futuri, concita dum graui*
Europa bellorum tumultu
Perniciem pauet imminentem.
Quid moliatur? quid paret? instruit
Te PETRE *iussis, mittit & arduis*
In rebus expertus sagacem:
Tu Rhodani celeres ad vndas,
Summi capessens grandia Principis
Mandata, tendis quà violentior
Martis recrudescit furentis
Ira, nouas paritura clades.
Non te rapacis fluminis impetus,
Non ater imber, non iuga montium,
Niuesque concreta, nec Auster,
Turbine præcipiti morantur.
Te mille votis, te prece prosequi
Non cessat altrix Roma, per Insubrum

Fines agrorum transeuntem, &
Allobrogum gelidas per Alpes.
Intenta fixo Gallia lumine
Te spectat, & quas auribus hauserat
Mirata, virtutes in ipsâ
Fronte legit, meritasq; laudes.
Mox, qui feroces contudit hostium
Turmas, nec acris cessit Iberia
HENRICVS *armis, efficaci*
Eloquio tua se trahenti
In vota cedit, cedit & Allobrox,
Quem fronte sauâ non potuit minax
Terrere Mauors, annuitq;
Hesperiæ Dominator oræ.
Vt corda Regum flectis ahenea,
Grauiq; mulces bile tumentia!
En Roma toto gestientem
Pectore lætitiam profundens,

Dum

Dum te per Vrbem non ſine plauſibus
Ad Vaticanum purpureus Patrum
Deducit Ordo, Quid meorum
Maxima pars decorum, quid, inquit,
Probata Virtus, ſit licet arduum,
Non ad ſecundum duxerit exitum?
Quo te reuertentem triumpho,
Quâ decorem tua facta pompâ?
Non, qui procaci garrulus obſtrepat
Clamore circum milite cingeris;
Delata non viſuntur vrbes
Quæ referant ſimulacra victas:
At quiſque narrat, quam tibi gloriam
Addunt inermi Gallus & Italus,
Gentéſque, & Vrbes, quas PHILIPPVS
Conſilio moderatur æquo.
Non hîc ſonantem compede Perſea,
Non hîc Iugurtham carceris obſitum

Squalore, non pulsum paterno
De solio video Syphacem.
Vesana sed Discordia ducitur,
Quæ scissa pallam, vinctaq; ferrea
Nexu catena, claudicanti
Membra trahit propè nuda gressu.
Post hanc recenti sanguine sordidum,
Et crine cano fert Odium pedem;
Dolensq; se loris reuinctum,
Dente manus lacerat cruentas.
Hinc Terror, atro corpore luridas
Discerptus alas, progreditur, face
Subfultus extinctâ; nec amens
Liuor abest, fera cui cerastes
Cor pascit: illum filia temporis
Velata puro tegmine Veritas
Vultu reluctantem proteruo
Subsequitur, quatiens flagellum.

IN OPVS ROBERTI BELLARMINI S. R. E. CARDINALIS

De Aſcenſione mentis in Deum.

Nec turri Babylonià nec montibus Gigantum, ſed Scalâ Iacob, & Caroli Borromæi veſtigiis, & Bellarmini gradibus Cælum peti.

SVmmi decorâ dum ſpecie boni
Hinc inde raptas diſtrahit inquies
Mortalium mentes, negatum
Struxit iter maleſana, frontem
Turris minacem nubibus inferens:
Mox præpotentis vi Sapientiæ
Confuſa, diuerſum ſonante
Eloquio ſtupidos repentè

Harere fabros vidit, & irritis
Cæmenta votis undique congeri.
Tunc Fama protendens volatum,
Quà celebris rigat unda Cirrham,
Sub fronde lauri nuntia substitit:
Hinc fabulosis vera coloribus
Depicta promens, in Tonantis
Imperium Iouis irruentes
Insanienti robore Pelion
Titanas Ossa imponere detulit,
Ausuq; conatos proteruo
Scandere sidereas ad arces:
Ast interemptos vindice fulminis
Flammâ, solutis in cinerem artubus
(Essent ut exemplar superbis)
Ludibrium iacuisse ventis.
Proh quanta densis nox tenebris premit
Mortale pectus! diuitis hunc Tagi

Non

Non explet amnis, fartus ille
Deliciis animum fatigat:
Hunc forma curis angit inanibus.
Quot pulchra fuco purpura fascinat?
Quid? nónne postquam quisque montes
Montibus intulerit, fatiscet?
Tutum beata sortis iter pede
Venaris? aui despice commoda
Præsentis, & clausis fugaces
Illecebras oculis tuere.
Sopita somno lumina clauserat,
Cùm vidit olim filius Isaci
Vt scala se tollens ab imo
Aligerûm via trita plantis
Suprema Cæli sidera tangeret.
Huc nónne curru raptus ab igneo
Abiecit Helias amictum?
Pone graues animi tumultus,

Huc

Huc pura mentis lumina dirige:
Scalam recludit rebus in omnibus
Pulsis BELARMINVS *tenebris,*
Qua gradibus super astra tendit.
Dux ille per vestigia CAROLI,
Cui vota fundit, quem decus Insubrum
Miratur Orbis, quem Senatus
Roma sacrum veneratur astrum.

AD
IOANNEM CIAMPOLVM
Eius erga Virtutem studium laudat.

A*Vreo Virtus solio decora*
Regnat, & regnum neque Gangis vnda,
Nec Maris tractus positis columnis,
CIAMPOLE, *claudit.*

Hac

Hac inextinctis radiis parentem
Imbrium nubem, tenebrasque noctis
Negligit, miros & amoris ignes
Excitat ore.
Hac datum visâ semel ante pomum
Palladis forma Paris annuisset,
Nec feris sedes Priami iaceret
Diruta flammis.
Sat suo censu sibi diues, extra
Se nihil Virtus cupit: *hac vel hostes*
Placat iratos, sociasque nectit
Compede mentes.
Quem tot armatis pepulisse turmis
Romulum robur nequit, hac perustâ
Vnius dextrâ potis est Etruscum
Pellere Regem.
Quem truci pugnax Acies Quiritum
Marte non fregit, potuit minacem

Huius aſpectus ſcelus abnuetis
Flectere Pyrrhum.
Hanc colit Pindi chorus, Hippocrenes
Phœbus hanc lymphis alit, vt perenne
Laureis frontem redimita ſertis
Viuat in æuum.
Mille poſt anni rapidos recurſus,
Delio quamuis iaculo peremptus,
Pegaſi ſacrâ rediuiuus vndâ
Teſtis Achilles.
Fallor? an Cirrha comitata cœtu
Palladis ductu tibi ſe videndam
Exhibet Virtus? viden' vt coruſcat
Pulchrior aſtro?
Simplici prodit placitura cultu,
Nec genas ornat minio, nec auro
Impedit crines, cupiens oliuæ
Nectere laurum.

Abſit

Absit hinc coniux Iouis, & Cythere:
Carmen exultim sonipes tubarum
Excipit, mentem tibi sola mulcet
Inclyta Virtus.

AD
IO. BAPTISTAM STROZZAM.

Eius laudat animum æternitatis inhiantem bonis, & humana fastidientem.

CVris solutum ruris in otio
Dudum beatam degere credidi
Te STROZZA *vitam, dum canentem*
Tuscia te coleret, tuúmque
Inferret astris nomen; & aureo
Dum te cientem pectine dædalas
Testudinis chordas, silenti
Obstupuit pater Arnus vndâ.

At nunc videris iure beatior,
Qui pura solùm gaudia Cælitum
Reris. Quid in terris rotamus
Sisyphio lapidem labore?
Nil vsque gratum, nec satias faui
Dulcem liquorem deficit: abditam
In rebus humanis vel ipsa
Miscet amaritiem voluptas.
Inuecta curru candida si prait
Aurora, Solis subsequitur iubar
Nox atra: nascentem tuere,
Qua vario micat ore, Lunam:
Pars vna lumen fundit, & altera
Vmbrata mæret; nec vaga terminos
Vmbra coarctat lux, coruscum
Exerat, aut retrahat nitorem.
Frustrà quietem quærimus anxij,
Dum Terra Cæli nos tenet exules.

Quid

Quid cœna regali paratu
Prodiga, Sidoniusq́ murex,
Quid structa prodest marmore Regia,
Seu quidquid auri congerit India?
Quod nuper asciuit cupitum,
Mox animus fugiet perosus.
Quem sæpè victis hostibus inclyto
Romam triumpho viderat inuehi,
Ostroq́ præfulgentem & auro,
Dalmaticis Dioclen in hortis;
Fastidientem mœnia Romuli
Vidit iuuentus Martia Thybridis,
Mirata priuatum superbos
Imperij posuisse fasces.

AD GABRIELEM CHIABRERAM

Carmina Virtuti parere immortalitatem.

NOn cuspis ensis, sceptráq; regia,
Non fulgor auri, non gena floribus
Decora primæuis, nec aër
Tusculus, aut Anienis ora,
Lectóue præstans rore Calabriæ
Dum vernat arbos, non aqua Clusij,
Quæ manat Hetrusco salubris
Fonte, diem volucrem morantur.
Letalis omnes impetit, omnibus
Immitis æquè, forfice quæ genus
Mortale funestans adurget
Atropos, horribiliq; vultu.
Quæ penna monstrum Dædala fugerit?
Vel certa ferro dextra ceciderit

Cruore

Cruore ceruicem fluentem?
Quaeve trucem iaculantis arcu
Pythona Phœbi tela peremerint?
Tu laudis æstro percita, vt alipes
Perses per auras incruentâ
Cæde potes iugulare, Virtus.
Non hinc, vt olim sanguine Pegasus
Cretus Medusæ, Gloria nascitur
Innixa pennis, qua volatum
Pandit ab Hesperiis ad Indos.
Hæc vna vates excitat inclytos:
Hæc vna fontem, qui iuga dicitur
Formosa Parnaßi rigare, &
Fundere nectareos liquores,
Non vnguis ictu Pegasus elicit.
CHIABRERA *testis tu mihi: Delio*
Nam melle pascit, recreatq;
Ingenij tua vena mentes;

Seu

Seu fabulosi moribus inseris
Inuenta Pindi, seu calamis canis,
Victricis aut plectro labores
Ausoniæ celebras, Ducésque.
Per te nec Ascræ collibus inuidet
Flores, nec Aetnæ roscida pascua
Arnus, nec Ismeni canorum
In vitreo cupit amne cycnum.
Per te furentem comprimit Africum,
Irasq́ Nerei pectine barbitos
Pulsata compescit, comésque
Doridis & Thetidis marinæ.
Pimplæa Dircen Musa Ligusticis
Mutauit vndis, & choreas agit,
Dum curuus in salsis canenti
Sternit aquis tibi terga Delphin.

AD

AD FLAMINIVM FIGLIVCCIVM RESPONSIO

Ad laudes sibi carmine attributas.

VT blanda flores floribus implicat,
Laudumq́ pulchras Gratia carminis
Nectit coronas, quæ perenni
Fronde virent, capiuntq́ mentes!
Hæc vera fictis miscet, & vtraque
Persuadet æquè: credere Dædali
Iubet volatum, dum per vndas
Carbaseis veheretur alis:
Sic fluctuantis per maris æquora
Vectus triremi Bellerophon Equi
Signo decorâ, per supremas
Creditus est equitasse nubes.

Suadela Thebas condit, & adibus
Viros vagantes aggregat; attamen
Est dictus Amphion eburna
Saxa lyra sonitu mouere, &
Quocumque vellet ducere: Pindarum,
Phœbi canorâ dum fide personat,
Multaq; dum sublimis aurâ
Fertur olor, coluere Theba.
Tellus palustrem me tenet anserem:
Quid me volantem concinit asseclam,
Pindiq; diffusa colorat
Laude meum tua Musa carmen?
Muta coruscans luce Poëseos
Viuis Apelles dicitur amulos
Pinxisse vultus: dum loquaces
Pimpla suos tibi dat colores,
Formosiorem pingis imaginem
FIGLIVCCE *viui corporis insito*

Decore, celatisque mendis.
Non ideò minùs enitescit
Illustris almo lumine gloria
Ars mira; seris quin mea posteris
Tuos loquetur picta longè
Pulchrior effigies honores.

AD
AVRELIVM VRSVM.
ALEXANDROS FARNESIOS,
alterum Belli, alterum Pacis artibus inclytum, celebrandos proponit.

IAm sat decoris marmore fontibus,
Cultis & agris, iam satis ædibus
Mirè coloratis, & hortis
VRSE *datum, statuisque priscis.*

Te vecta bigis Fama fugacibus,
Pallas sonanti te ciet agide,
Ad arma te Mauors, ad arma
Mæonia reuocant Camenæ.

Cur non sorores carmina musica
Dicant perenni consona gloria?
Quam Dux ALEXANDER, *Quiritum*
Fulgida lux, columenq; Parmæ,

Rebelle ferri cuspide Belgium
Subdens, triumphis adiicit Italis;
Nil arduum vitans, vt aris
Restituat veteres honores.

Non terret illum, quæ volat horridis
Hinc inde pennis plurima cædium
Globis in ignitis imago,
Seu rapidis saliens ab vndis.

Non acer illi Gallus equestribus
Turmis, cohortes non Batauæ truci

Mixtæ

Mixta Britannorum phalangi,
Non validis inimicus agger
Munitus armis, non ratibus mare
Vires adaugens vndique prælium
Miscentium atrox pertinaci
Robore, præripuere palmam.
Quàm sæpè duro corpora deferens
Perempta ferro Scaldis inhorruit!
Quàm sæpè Belgarum cruore
Terrifici maduêre campi!
Quis cæsa narret millia militum,
Captas & arces? non ego deteram
Exilis incompto paratu
Ingenij, graciliq; auenâ
Laudes, sonora voce cani tuba
Dignas. peritus pectine tu lyram
Pulsare Phœbeam, Patremq;
Dicere FARNESIVM *Senatus*

Spem Vaticani ſuetus, in vltimas
Telluris oras, & pelagi plagas,
Defer per auras vectus alis
Pegaſeis vtriuſque nomen:
Florente in vno pace, & in altero
Ardente bello, noſtra nepotibus
Proponit ætas, quod capeſſant
Eximium ſpecimen regendi.

ADVLATIO PERNICIOSA.

CVm Luna Cælo fulget, & auream
Pompam ſereno pandit in ambitu
Ignes coruſcantes, voluptas
Mira trahit, retinetq; viſus.
Hic emicantem ſuſpicit Heſperum,
Dirumq; Martis ſidus, & orbitam
Lactis coloratam nitore;
Ille tuam Cynoſura lucem.

Seu

Seu Scorpij cor, siue Canis facem
Miratur alter, vel Iouis asseclas,
Patrísve Saturni, repertos
Docte tuo Galilæe vitro.
At prima Solis cùm reserat diem
Lux orta, puro Gangis ab æquore
Se sola diffundit, micansq́;
Jntuitus radiis moratur.
Non vna vita sic ratio genus
Mortale ducens pellicit: horrida
Hic bella per flammas & enses
Lætus init, meditans triumphos.
Est, pacis ambit qui bonus artibus
Ad clara rerum munia prouehi.
Illum Perüanas ad auras
Egit amor malesuadus auri.
Hunc, sumptuosus dum Sicula iuuat
Mensa paratus, spes alit alea

Mendacis,

Mendacis, ac fundis auitis
Exuit, & laribus paternis.
Nil esse Regum sorte beatius,
Mens & cor aequè concipit omnium,
Quos larua rerum, quos inani
Blanda rapit specie cupido.
Non semper extrà quod radiat iubar,
Splendescit intrà: respicimus nigras
In Sole (quis credat?) retectas
Arte tuâ Galilaee labes.
Sceptri coruscat gloria Regij
Ornata gemmis; turba satellitum
Hinc inde praecedit, colentes
Officiis comites sequuntur.
Luxu renidet splendida, personat
Cantu, superbit deliciis Domus:
Sunt arma, sunt arces, & aurum:
Iussa libens populus capessit.

At

At si recludas intima, videris
Vt sæpè curis gaudia suspicax
Mens icta perturbet. Promethei
Haud aliter laniat cor ales.
Cui sensa mentis prouidus abdita
Rex credat? aut quos cauerit? omnium
Sincera, seu fallax, eodem
Obsequio tegitur voluptas.
Fugit potentum limina Veritas,
Quamquam salutis nuntia. *Nauseam*
Inuisa proritat, vel iram:
Sæpè magis iuuat hostis hostem.
Ictus sagittâ Rex Macedo videt
Non esse prolem se Iouis. Irritâ
Xerxem tumentem spe, trecentis
Thermopylæ cohibent sarissis;
Docentq́; fractum clade, quid aulici
Sint verba plausus. Vt nocet, vt placet

Stillans adulatrix latenti
Lingua fauos madidos veneno!
Hæc in theatri puluere barbarum
Infecit atro ſanguine Commodum,
Probriſq; fœdauit Neronem, ac
Perdidit illecebris vtrumque.
Artes nocendi mille tegit dolis
Imbuta: quis tam lynceus aſpicit
Quod vitet? Intentus canentis
Mercurij numeris, ſopore
Centena claudens lumina, ſenſibus
Abreptus, aures dum vacuas melos
Demulcet, exemplum peremptus
Exitij graue præbet Argus.

IN

IN TORPOREM.

LActe manantes fluuios canoro
Euehit plausu cithara, beata
Aurei gaudens celebrare sacli
Munera Pindus.
Tritico glandem siliquasq; praefert:
Melleo quercus grauidas liquore,
Sponte nascentes segetes ab aruis
Carmine iactat.
Fictio fulgens minio facessat:
Hac rudes mentes, animosq; molles
Fabula dictis trahit, otiúmque
Laudibus effert.
Vera, qua prosint canimus: fauorum
Artifex cellas Apis elaborat:
Sedulum tellus sata per laborem
Fundit aristas.

Herbidis Pastor pecudes in oris
Curat; hinc pota redeunt ab amne,
Et ferunt mulctris grauiora puro
Vbera lacte.

Germinat tellus inarata vepres:
Qui caret motu, vitiatur aër:
Mens nocet torpens, velut vnda tetro
Putrida cœno.

Cui labor frontem decorauit auro,
Testis est Dauid, solitus Leonem
Dexterâ, & dura silicis Gigantem
Sternere iactu.

Mox enim segnem requiem secutus,
Ius maritalis violans cubilis,
Vt notam probri tegat, innocenti
Sanguine fœdat.

Inclytum Virtus opus est Laboris.
Huius impulsu petit astra. Mores

Desides

Desides vita, fuge delicata
Otia vita.
Crapula, & pigri soboles Soporis,
Quem sinu Luxus fouet, & Voluptas
Educat firmans; comes it Quieti
Torpor inerti.
Atterens vires animi, decorem
Gloria temnit; studium perosus,
Quo parat laudum celebres triumphos
Viuida Virtus.
Latus indulgens genio iocísque,
Perstat aduersus vigilem Laborem;
Quotq́ue Virtutis solium tuentur,
Perdere tentat.
Quo iacet Torpor magis otiosus
Ingerens prauis alimenta curis,
Pugnat infestâ scelerum phalange
Acrior hostis.

PRO ADVERSITATIBVS ARCENDIS HYMNVS AD DEVM.

VRbes dira per Italas
Excurrens miseris modis
Vexauit populos fames.
Squallent ah steriles agri
Raptis morte Colonis!
Non vnum exitij genus:
Quot Mars efferus abstulit?
Quis non flens memoret feras
Cædes, aruáque lugubri
Paßim infecta cruore?
Heu vis pestiferæ luis
Quot strages dedit? horreo

Mœrens

Mærens dum recolo; quati
Mentem, membráque ſentio
Conſternata pauore.
In luctu gemit Auſonum
Pars omnis propè; nec datum
Pœnarum ſatis: ignibus
Flagrans ecce Veſuuius
Campos undique vaſtat.
Denſis Aethereas plagas
Fumi nubibus occupat:
Bombos more tonitrui
Edens, Parthenopes domos,
Et latè loca quaſſat.
Funeſtos cineres vomit,
Flammas inuehit igneo
Mergens oppida vortice:
Hoc rurſus furit, & Maris
Pugnam fluctibus infert.

Spirans

Spirans longiùs Africus,
Sæuo flamine noxios
Importat cineris globos:
Monstro percitus Appulus
Leto proximus horret.
Horret Dalmata suspicans
Extremam exitij diem
Instare. His Latium solum
Subducis vicibus Deus,
Et parcis bonus Vrbi.
Quî reddam tibi debitas
Grates Rex Superûm iubar?
Te iugi facilem prece,
Te votis adeo: noua
Nos discrimina terrent.
Armis hosticus impetus
Oras Vindelicas premit,
Complens omnia cædibus,

Vicinisq;

Viciniſque minas parat,
  Vincla, incendia, clades.
Tu Virgo meritam Dei
Iram comprime: conſcios
Vrget nos ſcelerum cohors:
Hæc nobis magis, hoſtium
  Quàm ſint arma, timenda eſt.
Rerum Conditor omnium,
Rex Aeterne ter optime,
Qui Terram regis ac Mare, &
Cæli ſidera temperas,
  Noſtras excipe voces.
Obliuiſcere criminum,
Clemens parce precantibus,
Da Natis veniam Pater,
Tantis pone modum malis,
  Noſtris annue votis.
Dele vindice dexterâ

Hostiles acies, agit
Quas in nos furor impius.
Audi, te pueri vocant,
Intactaq́ue puellæ.
Nobis dexter ades. pia
Te flectant lacrymæ: tuâ
Fidentes ope, bellicas
Vires temnimus Hæresis,
Nulla aduersa timemus.

C.I.

ANTVERPIÆ,

EX OFFICINA PLANTINIANA

BALTHASARIS MORETI.

M. DC. XXXIV.

LABORE ET CONSTANTIA.

142081